Bu metin Prof. Dr. Mine Mengi tarafından 1995 yılında neşredilen Mesîhî Dîvânı metni esas alınarak ve bu neşirdeki nüsha farkları iptal edilerek Dr. Yasemin Öz tarafından yazılmıştır. Metnin yeniden dizilişi sırasında oluşması muhtemel hatalardan metni neşreden sorumlu değildir.

MESÎHÎ DÎVÂNI

1 . Yâ men a-tâ li-beni Âdemi aklen ve zekâ
Tâle şevkî bi-kefi külli gadâtin ve mesâ

2. Mâ der evsâf-ı celâlet mütehayyir şüdeim
Dest-i mâ-râ-zi kerem gîr ü tarîkem be-nûmâ

3. ‘Aybhâyem be-şeb-i ‘afv çe pûşânîdî
Hemçü har der seher-i haşr me-gerdân rüsvâ

4. Degül encüm ki kılup rahmetüñe nazzâre
Her gice başdan ayağa göz olur çarh-ı dütâ

5. Dâmen-i ‘afvuñı ger ‘ayb yüzinden açasın
Şekl-i zengî görine halk-ı Habeş ehl-i Hatâ

6.

6.Biz kadar ehl-i seváb olmayısar mahşerde
Ger hatâmuza bedel eyleyesin lutf u ‘atâ

7.Vây eger kim bakasın safha-ı a’mâlümüze
Göresin her varakını yüzümüz gibi kara

Havf

8.Bunca cürm ile bu denlü gözedürken keremüñ
Tîğ-i havfuñla niçün eyleyesin kat’-ı recâ

9. Tutalum ni’metüñüñ şükrine dil sâmit imiş
Her kılum hâl dili birle degül mi gûyâ

10.Yâ Rab ol lahzada kim ceyş-i ecelden korkup

Kal'a-ı kabri idine bu Mesîhî me'vâ

11.Açıvir cennet-i lutfuñda ana revzenler

Zulemât-ı lah(i)d içre koma anı tenhâ

1.Bir dem ki gâ'ib olmış idi mihr-i âsumân

Ol hasretiyle çeşm-i şafak aglamışdı kan

2.Gitmişler idi şarka meh ü garbâ âfıtâb

Begsüz çerîye dönmiş idi necm-i bî-kerân

3. Bâzâr-ı şebde şöyle ganî idi her gedâ

K'almazdı mihr eşrefisin kimse râyegân

4.Yorgun düşüp uyumış idi çarh ekincisi

Dökmişdi gökde Sevr öñine kâh-ı kehkeşân

5.Pür-gendüm-i nücûm idi bu âsiyâ-yı dehr

Batmışdı çarhı mihr ü mehüñ bir nice zamân

6.Her gün ne tohm eker ki bu dihkân-ı dehr kim

Yüz karasını hâsıl ider her gice cihân

7. Teşbih idüp ol şebi baht-ı siyâhuma

Sandum ki kaldı ol karañu şöyle câvidân

8.Nâ-geh görındi çeşmüme subh-ı sepide-dem

Hâtif mübeşşiri okıdı anda bir ezân

9.K' ey kara günlü eyleme kat'-ı recâ sakın

Kim âb-ı Hızr zulmet içinde durur nihân

10.Fi '1-hâl şâd olup bu nidâ-yı hucesteden

Bu matla' ile bülbül-i dil eyledi figân

11.Sinemde depreşür yine şâd olıcak nişân

Gel beni gamzeñ okına tut ey kaşı kemân

12.Sen kaşı yaya medh okıyam her agızla ger

Cismümi zahm-ı tirüñ ider ser-te-ser dehân

13.‘İsâ başına sûzen-i gamzen sokındı tâ
Cennetde anı ilede İdrise armagân

14.Kehvâre-i ‘ademde iken İsî-yi femüñ
Her dem tekellüm eylemege depredür lisân
15.Nice ‘urûc idem işigüñe ki subh-dem
Ol âsumânda encüm olur çeşm-i pâsbân
16.Gerd-i vücûdumı süpürürdi fenâ yeli
Karşu su sepmeseydi aña çeşm-i dür-feşân
. 17.Odlar yakarsa başuma _âhum ’aceb degül
K'ol âteş ile hemdem olupdur göñül hemân
18.Nakd-ı hayâtumı nice çaldurmayam ki uş
Bagrum delindi ide ide ney gibi fıgân
19.Zehr-i cefâ ile felek acıtdı cânumı
Demdür ki dâdumı ala sultân-ı kâmrân

20.Zıll-ı İlâh u kutb-ı zamân Şâh Bâyezid
Dârâ-yı rûzgâr u Süleymân-ı ins ü cân
21.Kişver-güşâ-yı âlem ü mu’ciz-nümâ-yı halk
Dânâ-yı sırr-ı vahy u tüvânâ-yı kün fe-kân
22.Bir pâdişeh ki bâb-ı sarâyında âfıtâb
Elde asâ tutar kapucısı gibi hemân
23.Seyrâna çıksa kasr-ı sarâyına pir-i akl
Alçak görine gözine eyvân--ı âsumân

24.Dergâhını gözetmege her gice subha dek
Olur nücûm sath-ı felek üzre dide-bân

25.Sürme idineli izi tozını mihr ü mâh

Çarh iki gözi gibi tutar anları hemân

26.Lahza-be- lahza mu`ciz-i cûd u sehâ ile

Parmakları ucından akar çeşme-i revân

27.Girdükçe kalb-i düşmene şimşiri tiz olur

Taş ile bilenür nitekim tîg-i hûn-feşân

28.Döne döne mülázemet ider aña felek

Her subh-dem kazanmaga bir pâre kurı nân

29.Ey ol ki şükr-i ni' metüñe i' tirâf içün

Olmuş durur zeminde her bir çemen lisân

30.Vardukça yüce çıkmag içün pây-ı devletüñ

Âh-ı hasûd her dem olur çarha nerdübân

31.Bâg-ı sarâyuñı kıla ger cennete şebih

Rıdvâna anca söz ata kasruñda bâgbân

32.Çıksun hisâr-ı çarha diyü ceyş-i rif`atün

Turmaz güneş uzadı virür ana rısmân

33.Divânuñ içre bezl ohcak halka ni' metüñ

Cevv-i havâda mürg-i hümâ umar üstühân

34.Her ay başında hasmuña çengâl urmaga

Hazır ider meh-i nevi cellâd-ı âsumân

35.Düşmen şu deñlü korhuñı almış ki ölicek

Kabrınde havf idüp kefen içre olur nihân

36. Telh itmege kıtáldeayşını düşmenüñ

Acı dil urur üşüb aña hançer ü sinân

37.Nizeñ hayâlini ala ger çeşme çeşmine

Tâ haşr lülesinden aka su yirine kan

38.Bâd-ı muhâlif esdüre ger kahruñuñ demi

Bahr-ı fenâya gark ola keştî-i kün fe-kân

39.Ger lutfuñuñ nesîmini kıla tahayyül âb

Bir içmesine Hızır meded diyü vire cân

40.‘Adlün güneşden azher iken ben ne diyeyin

Şol kim ’ıyân durur aña hâcet degül beyân

41.İnsâf-ı hoş-nevâsı güzel ‘andelibdür

Gülzâr-ı vasfuñ içre Mesîhi-i medh-hân

42.Şâhâ ’inâyet eyle ki ben müsmendüñi

Ser-geşte itdi kendü gibi çarh-ı bî-emân

43.Cümle cihâna maksim-i erzak iken tapuñ

Biz sofra-ı felekde görürez toyunca nân

44.Hayf ola bu ki tâb-ı mezellet yaka beni

Her zag-tab’ a zıll-ı hümá ola sayebân

45.Yetmez mi bana fâka ki îzâ ider felek

Öldürmek ister ola mı buldıysa nâ-tüvân

46.Kurtulmaga bu hâdise-i rûzgârdan

Yokdur duâ-yı şâh kadar melce'-i emân

47.Tâ dîde-i nücûma cilâ vire kühl-i şeb

Tâ çeşm-i halka kurret-i ’ayn ola neyyirân

48. Mülk-i vücûduña felek-i saltanat medâr

Encüm-`aded sipâhuña çarh-ı zafer mekân

3

1.Tâ ki gösterdi ufukdan nâz ile peyker hilâl

Merve hakkı ’âleme oldı safâ-güster hilâl

2.Bâde iç kim şáhid-i îdi ziyâfet itmege

Oldı gökde nukl encüm mey şafak sâgar hilâl

3.İd içün ’ıtr u ’abîrini müheyyâ kıldı şeb

Oldı zencîr-i şihâbıyla aña micmer hilâl

4.Çarh tas içre şafak hınnâsını hazırlamış

Virmeg içün giceden parmagına ziver hilâl

5.'İd-gâhı la'l-leb bütlerle zeyn itdi yine

Oldı bu deyr-i mu'allâda meger âzer hilâl

6.Hamdülilâh kim şebîhûn eyleyüp gam leşkerin

Dâmen-i âfâkı tutdı kan ile ahmer hilâl

7.Tutmadıysa ol dahi hep halk ile her gün oruç

İncelüp böyle ne içün oldı pes lâgar hilâl

8.Gördi kim uçmaga döndi dürlü zînetle zemîn

Yire uçmak kasdına açdı o dem şeh-per hilâl

9.Bedr iken bu resme inceldüginüñ vechi bu kim

Şâhid-i idüñ yolına itdi terk-i ser hilâl

10.Sanasın şâhuñ kılıcıdur asılmış 'arşda

Gûşe-i tâk-ı felekde görinür enver hilâl

11.Afıtâb-ı saltanat Hân Bâyezıd ol kim anuñ

Nûr-ı re'yinden ider yıl on iki ay cer hilâl

12.Halk-ı âlem işigi üstindeki tâkı görüp

Bildiler kim eylemiş dünyâ göginde yer hilâl

13.Bahr-ı cûdında yüce top-ı felekden her habâb

Çarh-ı kadrinde büyük kavs-i kuzahdan her hilâl

14.Ceng güninde 'ıyân olmaz idi 'id-i zafer

Na'l-i esbi yer yüzin kılmasa ser-tâ-ser hilâl

15.Pâdişâhâ kapuña dervâzeye gelmiş durur

Çarh sâ'ildür yanında keçküle benzer hilâl

16.Tâk-ı dergâh-ı mu'allâñı görübdür var ise

Anuñ içün böyle alçakdan gelür ekser hilâl

17.Her ki işigüñ koyup kıla semâvâta nazar

Oka tutuban şihâb anı çeker hançer hilâl

18.Müsta'ir-i nûru olmayaydı mihr-i cûduñuñ

Şöyle hâli üzre kalurdı ebed ebter hilâl

19.Ri'f atüñ deryâsı içre bir gemidür âsumân

Bâd mellâh ebr yelkendür aña lenger hilâl

20.Sehv idüben re'yüne öyküñmiş ol kec-râ ile

Hacletinden yeridür kaldırmaz ise ser hilâl

21.Düşmenüñ gözine dünyâyı karañu itmege

Üstine giceyle encümden çeker leşker hilâl

22.Hasmuñı işkenceye çeksün diyü cellâd-ı çarh

Âsumânda görinür çengâl gibi her hilâl

23.Afitâb-ı devletüñ her birine virürdi nûr

İttifâkî ki ger felekde olsa her ahter hilâl

24.Ayni olmagın şehá mihráb na`1-i esbünün

Secde içün çarhuñ itmiş kâmetin çenber hilâl

25.Afıtâba bir dahi nûr içün egmezdi agız

Mihr-i cûduñdan eger bir kez ideydi cer hilâl

26.Hâşelilâh kim terakkî idedi yerden göge

Bende-i halka-be-gûşuñ olmayaydı ger hilâl

27. Rismânlar hâzır itmişdür şu`â-ı şemsden

Dikmeg içün medhüñi yazınmaga mıstar hilâl

28.Yazmaga altun ile şi' rin Mesihi bendeñüñ

Fakrı ucından ödünç almış güneşden zer hilâl

29.Husrevâ eksüklüye himmet mahallidür temâm

Resm durur pertev-i hurşid ile artar hilâl

30. Mâh-ı nev gibi senüñ eksük gedük bir kuluñam

Belki eksüklükde olımaz bana hem-ser hilâl

31.Ben du`âcınuñ belini bükdi gerçi gam şehâ

Karşu tapu kılmag ile buldı nûr u fer hilâl

Gam

32.Nice kim 'id-i şerifiñle bula 'âlem şeref

Nice kim eyyâm-ı şâdide ola mazhar hilâl

33. Gündüzüñ ' id ü giceñ kadr ü berât ola şehâ

Asumân sana gulâm u bende-i kemter hilâl

1.Tâ’at itsün diyü Allâha cemâhîr-i en’am

Bir güzel mihrâb gösternıiş idi mâh-ı sıyâm

2.Çün bir aylık yoldan istikbâl-i şâh-ı ‘id içün

Halkuñ öñine düşüp itdi kulavuzluk imâm

3. Safların düzüp namaz ehli virürdi her fakir

Begler agalar gibi sagına solına selâm

4.Hancer-i mâh-ı nev-i rûze bogazlann kesüp

Kendü rızkın yimegi itmiş idi halka harâm

5.Hastalukdan kalmamışdı sâgaruñ beñzinde kan

Ne rükû` eylerdi za`fından sürâhi ne kıyâm

6.Ehl-i Rûm ahşamı envâ’-ı ni’ amla pür görüp

Şübhesüz bilmişler idi cennet oldugını şâm

7. Şâhid-i ‘îdi müsahhar itmege kendüye halk

İttifâkî çekdiler perhîzi otuz gün tamâm

8.Aşıkuñ melhûzı oldugı gibi ebrû-yı yâr

Fikr iderlerdi hilâl-i ‘idi cumhûr-ı enâm

9. Kanda ise bir gice ‘arz-ı cemâl eyler diyü

Nâzır olmışlardı magribden yaña hep hâs u ‘âm

10.Gördi kim ta’zim ile çıkmışlar istikbâl içün

Mâh-ı nev iki bükilüp bunlara virdi selâm

11.Ben su'âl itdüm hilâle kim bu denlü kadr ile

Niçün alçakdan gelüp böyle idersin iltiyâm

12.Didi bir şâha tâpu kılup tevâzu’ eylerem

K' eyledi Kâf-ı vakârı kâmet-i gerdûnı lâm

13.Husrev-i gerdûn-haşem sultân-ı kevkeb-kevkebe

Şehrıyâr-ı şir-râyet şâh-ı zırgâm-intikâm

14.Âfitâb-ı âsumân-ı saltanat Hân Bâyezid

Hâkim-i iklîm-i şer’ ü mâhi-i küfr ü zalâm

15. Ol ki anuñ ‘adli sahrâsında pervâz ideli

Kurtılubdur çengel-i şâhinden tavk-ı hamâm

16. ‘Adli eyyâmında her kim hakk-ı ‘abda el suna
 Bogazına turur olsa bir çekirdek sîm-i hâm
17.Dest-bûsına añun her kim ki buldı dest-res
 La’lden tâc idinüp hâtem gibi oldı benâm
18.Dâne-i dendândan tesbîh idinmiş her dehen
Tâ ki anuñ medhini tekrâr ide her subh u şâm
19.Ey ki hükmüñ gerden-i gerdûna takmışdur kemend
 Vey ki ’azmüñ tevsen-i eflâke urmışdur licâm

20.Sît-i ’adlüñ savtını sâmi` durur gûş-ı asamm
Bûy-ı lutfuñ hulkına şâhid durur magz-ı zükâm
21Ger ‘izâm-ı dehr bir dem emrüñe kılsa inâd
Darb-ı şemşirüñle bir dem dökile magz u izâm
4,21,s.30
22.Sikke-i nâm-ı şerifüñ ursalar seng üstine
Galiba sîm ü zere kalmazdı ayruk ihtirâm
 23.Tîg-i çengâliyle bâz irgürmesün diyü zarar
 Mürg-i mazlûma zırıhlar giydürür ’ahdünde dâm
24.Cevherıyle kâ'im oldugı gibi dâ'im ‘araz
 Tîg-i cevher-dâruñ ile buldı bu âlem kıyâm
25.Kılmag içün düşmene merg-i müfâcâtdan haber
Tîrün agzından kemânun gönderür her dem peyâm

26.Cân virürken derlese düşmen `arak sanma anı
 Kim anuñ imânsuz öldügine aglar meşâm

27.Rûz-ı rezm içre gelüp düşmen sipâhı bi-hesâb
 Cümlesin tansîf ü taz’if eyledi darb-ı hüsâm
28.Baht-ı bîdâruñ cihânda pâsbân olalıdan
 Safha-ı tîgüñ hafî hep fitneler oldı nihân
29. İtdiler `ahdüñde zindân-ı kalemdân içre habs

Çekdügiçün ma’ni kızlarını kilk-i hoş-hırâm

30.Şer’ ü kânûn rıştesin bir birine ’akd itmeseñ

Yire çokdan dökilürdi subha-ı silk-i nizâm

31.Dest-i gevher-pâşuña nice müşâbih ola çün

Bir ’atâ idince biñ kez burtarur yüzin gamâm

5

1.Milket-i Rum içre olup leşker-i fitne revân

Gerd-i mihnetden açamazdı gözin halk-ı cihân

2.Soldurup bâg-ı cihânı tünd-bâd-ı hâdisât

Berg-i asfer gibi ditrerdi kamu pir ü cüvân

3.Nâ-bedid olmış idi pirâye-i şer’ ü sünen

Bir cüvân-baht isteyü gitmiş idi emn ü emân

4.Yerlere dökilmiş idi mühre-i silk-i nizâm

Bî-nefâz olmaga yaklaşmışdı ahkâm-ı nişân

5.Ehl-i fazla hiç ragbet kalmayup almış idi

Cehl ile şehbâz-ı ma’nânun yerini mâkiyân

6.İns ü cinden kimse sezmezdi ki bezm-i haşre dek

Böyle nâ-sâz ola kânûn-ı selâtin-i cihân

7.Tutmış iken bâg-ı Rûmı zengi-yi zâg-ı fiten

Kudretinden saldı Hak bir şâhbâzı nâgehân

8.Yakmış iken tâbiş-i nâr-ı havâdis ’âlemi

Geldi sâye salmaga zıll-ı ilâh-ı müste’ân

9. Şâh-ı sâhib-i ma’dilet sultân-ı gerdûn-menzilet

Zînet-i tâc u serîr ü mültecâ-yı ins ü cân

10.Âb-ı rûy-ı Âl-i Osmân husrev-i gîtî-sitân

Pâdişâh-ı bahr ü ber Sultân Selim-i kâmrân

11.Yañılup çün tab’-ı gevher-pâşına öykündi kân

Tîşe aña şol kadar darb urdı kim kusdurdı kan

12. Geh burâk-ı berk ile kadri semendi hem-rıkâb

Geh meh-i gerdûn-süvâr ile celâli hem-‘inân

13. Bâd-ı deyden hâk-i pâyına şikâyet kılmaga

Başına güllerden âteş yakdı geldi gülsitân

Bád-ı deyden hák-i páyına şikáyet kılmaga

Başına güllerden áteş yakdı geldi gülsitàn

14.`Adl ile emr eyleyüp bir bir alıvirdi yine

Gülsitâñun her nesin aldı ise bâd-ı hazân

15. Ey ki hulkuñla sabâ ‘attâr-ı bâzâr-ı seher

Vey ki lutfuñla cihân mânend-i gülzâr-ı cinân

16.Sît-i ’adlüñ sâ'ih-i sahrâ-yı sahn-ı kâ'inát

Vasf-ı zâtuñ sâbih-i deryâ-yı nîl-i âsumân

17. Nakş idüp nâm-ı şerifüñ sinesinde sîm ü zer

Sikke- sûret olmaga cânlar virürdi her zamân

18.Varını hep şâhid-i şemşîre çaldurdı ’adû

Cevher-i tîguñ yolına virdi âhir nakd-i cân

19.Altun üsküflü silah-dâruñ durur hurşid kim

Kanda gitseñ götürür yanunca tîg-i zer-nişân

20.Tîg bir keskin gulâmuñdur ki adıdur husâm

Nize bir perçemlü bendeñdür ki ismidür sinân

21.Başına yüñler takınsa tîr-i perrânuñ n' ola

Hasmuña leşkerden öñdin ol olur çün kim revân

22.Nev-’arûs-ı nusretüñ ’ışkına bezm-i rezmde

Sinesine tîrden n' ola elif çekse kemân

23.Şemse-i şemşîr-i berrânuñ `aceb âyinedür

Kim görinür sûret-i feth ü zafer anda ’ıyân

24. Gürg-i fitne çog iş eylerdi şebân-ı tîrede

Gele-i İslâma ’adlüñ olmasa idi şubân

25.Ger murâduñ üzre deprenmezse eflâk ü nücûm

Çarh aşaga geçsün encüm içine girsün kırân

26.Reşk-i re'yüñden güni hummâ-yı muhrik dutmasa

Baglamazdı şa’şa’a boynına anuñ rismân

27. Fikretüm zayfını i`zâz eylemez ehl-i semâ

Midhatüñden bir varak iletmeyince armagân

28.Her nefesde medhüñi vird-i lisân idinmege

Dâne-i dendândan tesbîh idinmişdür dehân

29.Bezm-i ihsânuñ simâtına sipihr öykünmesün

Sofrasında çün otuz günde yinür bir kurs-ı nân

30.Hâsıl-ı deryâ vü kânı tañ degül bezl eyleseñ

Tâ ebed çün kim senüñdür mâlikâne mâl-ı kân

31. Dest-i cûd u bahşişüñden zerd-rû olup şehâ

Korkudan zer goncalar koynında olmışdur nihân

32.Lutf u ihsânuñ ‘arûs-ı mülküñe zînet yeter

Sofra-ı ihsân içinde şemse besdür kurs-ı nân

33. Gülsitân-ı midhatüñ içre nevâlar itmege

Cilvegehdür ’andelib-i kilküme şâh-ı benân

34.Rişte-i nazma Mesîhî bir güher derc itdi kim

Görmemişdür mislin anuñ gerden ü gûş-ı cihân

35.Boynına zerrin selâsil baglar isen yaraşur

Pîşe-i medhüñde oldur çün bugün pîr-i beyân

36.Türktâz-ı fâkadan tab’um niçün havf ide çün

Cevher-i medhüñle pürdür safha-ı tîg-i zebân

37.Her du`â mürgin ki senüñ aduña perrân idem

Bir nefesde Sidre vü Tûbâda eyler âşiyân

38.Nice kim dünyâ sarâyın pâdişehler eyleye

Adl ü dâd u din ile mahsûd-ı erbâb-ı cenân

39.Çün ki cennetdür güzellikde sarâyuñ dilerem

Vire Hakk ol cennet içre sana ‘ömr-i câvidân

6

1.Getürdi tuhfe çemen ehline dürer jâle

Aceb mi olsa ger ezhâra tâc-ı ser jâle

2. ‘Arûs-ı bâgı tonatdı cevâhir ile bahâr

3.Evinde nesne görinmez hemân hâkister

Su koydı bülbülüñ ocagına meger jâle

4.Gice gice ne mekâtib yazarsa bülbüller

Gülün sahifelerınden yine siler jâle

5.Ferâz-ı şâha çıkınca yorıldı varsa gül

Anuñ içün görinür çehresinde der jâle

6.Çemen güzellerinüñ yüzi suyı olmışdur

Ki ruhlarını kılur pâk her seher jâle

7.Gelince Yûsuf-ı gül intizâr-ı hasretden

Agardı dîde-i Ya`kûb gibi her jâle

8.Şükûfe serse aceb mi varakların güneşe

Dökilüp anları ıslar çü her seher jâle

9. Var ise mahkeme-i gülşen içre mest sanur

Ki böyle goncalaruñ agzını kokar jâle

10.Gören sanur felegi bülbül âhı derletdi

Kaçan ki tamlaya gökden birer birer jâle

11.Meger ki tâs-ı felekdür riyâz içinde semen

Ki yer yer encüme benzer içinde her jâle

12. Giceyle ugrılığa girmediyse bâg içine

Ye bâgbân-ı mihirden niçün kaçar jâle

13.Bulur lu'âb ile her gice yaş yasdugını

Nişânedür ki idiser yine sefer jâle

14.Bahâr menziline çün ki irdi niceye dek

Bu resme gice konar gündüzin göçer jâle

15.Buhûr itmege teshîr-i goncaya bülbül

Miyân-ı oda sipend oldı ak biber jâle

16.Meger ki remil ider niyet eyleyüp güle kim

Sahâ'if-i varak üzre nukat döker jâle

17.Var ise akçe getürür füsûn u sihr ile kim

Güneş ırakda turup kendüye çeker jâle

18.Bahâr irişdi seher-hîz oluñ sabâ gibi kim

Bizi uyarmaga her subh su seper jâle

19.Pür itdi bâg-ı cihânı figân-ı mürg-i seher

Ki güller üzre niçün böyle köp düşer jâle

20.Hezâr lutf ile okur bu şi' ri bülbüller

Ki gülsitân işidüp gül yüzin döger jâle

21.Gözüñle yüzüñe âşık durur meger jâle

Ki nergis ü güle durmaz yüzin sürer jâle

22.Ruh-ı münîrüñe cânâ müşâbih oldugıçün

Güneş yüzin göricek kendüden gider jâle

23.Dehânuñ ile lebüñ hasretinden ey gül-ruh

Varup agız haberin goncadan sorar jâle

24.Gül ile lâlelere zahm uralı tîr-i müjeñ

Hemişe mâ'ideler üzre tuz eker jâle

25.Çıkar işigüñe eşküm yüzüñi gördükçe

Nite ki mihrı göricek göge agar jâle

26.Şebîh-i kebkeb-i kefş-i nigâr olmasa eger

Baş üzre yer mi iderdi çemende her jâle

27.Gözüm yaşın sile mi ol ki bâg-ı kûyında

Diler ki ola dem-â-dem bu eşk-i ter jâle

28.Meger sirişkümi yüzden Nişâncı Beg ide mahv

K' anun sehâsı gününde erir geçer jâle

29.Zamîri lem'asıdur kim göge çıkar hûrşid

'Adûsı yılduzıdur kim yire düşer jâle

30.Nihâl-i rif'ati üzre belürsüz ola kamu

Eger habâb-ı felekçe olursa her jâle

31.Semûm-ı kahrı eseydi riyâz-ı âleme ger

Yanardı âteş-i gülden seher seher jâle

32.Şehâ egerçi havâ-dâruñ olmasaydı senüñ

Ne yüz (yur idi) gülistanda muhtekar jâle

33. İşaret itseñ ebabîl kuşları gibi tîz

' Adûña ceng güni yağdura hacer jâle

34.Ne deñlü gül gibi la'lin siper tutarsa 'adû

Havâ'i top ile anuñ başın yarar jâle

35.Meger ki gülşen-i kadrüñ durur bu bâg-ı sipihr

Ki anda encüm olupdur nefer nefer jâle

36.Havâda mün`akis olsa cevâhir-i tîgüñ

Dönerdi dâne-i yâkûta ser-be-ser jâle

37. Nesîm-i merhametüñ kılmayaydı bâga güzer

Olurdı külhan u gül dûd u her şerer jâle

38.Felek kemân küresinden atılsa düşmenüñe

Havâdan iner iken taş olurdı her jâle

39.Gül-i sepîd gümüş tepsi ile geldi saña

Bırakdı içine bir kaç dür ü güher jâle

40.Kenîzek itmeg içün sana bikr-i goncaları

Yakalarına gümüş tügmeler dizer jâle

41.Çemen güzellerini kılmaga şehâ saña sayd

Avuclarını açup akçeler koyar jâle

42.Çeker huzûruña billûrdan güzel tesbih

Diler ki ide fakirâne ya'ni cer jâle

43.Şehâ ceride-i 'ömrüm dürildi eşkümden

Virür hatuña muhakkak budur zarar jâle

44.Başuma togsa n'ola âfıtâ-ı terbiyetüñ

Çü subh-dem gibi her dem gözüm döker jâle

45. Çü lâle-vâr kılam 'arz-ı dâg-ı fâkamı ben

Esirgeyüp gözi nergislerüñ tolar jâle

46.Yazınmaga kuluñuñ âbdâr sözlerini

Semen sahîfelerin vay ki mühreler jâle

47.Görürse gül gibi eş'ârını Mesîhînüñ

Eriyüp ola hayâdan meh ile har jâle

48.Gözüm yaşı ile rengîn sözim bulur revnak

Virür nite ki gül-i surha zîb ü fer jâle

49.Dilâ du'â ile hatm it senâ vü medhini kim

Yüz aklıgını du'â ile kesb ider jâle

50.Seherde nite ki cân-bahş ola nesîm-i bahâr

Çemende nice ki bâga gelür gider jâle

7

1.Bâd-ı bahâr her tarafa eyleyüp şitâb

Dehrüñ ser-â-ser itdi dimâgını müşg-i nâb

2.Çarhuñ yüregi yagı mıdur jâleler ‘aceb

K' andan çerâg-ı lâle bulur böyle iltihâb

3.Erbâb-ı bâgı gördi ki cem` oldı sohbete

Ol bezme kıldı âhı odı bülbüli kebâb

4.İçmezlenürdi meclis-i gülşende gonca lik

Şebnemler üşdi koydı anuñ agzına şarâb

5.Geldi gözine nergis-i mestüñ şarâb-ı nâz

Gül-bergden aña döşedi bâd câme-hâb

6.Nergis çemende kasd ider uyanmaga velî

Gözini açmış iken alur yine anı h’âb

7. Bülbül menâr-ı şâha çıkup nite kim Bilâl

Kûmû nidâsı ile ider ‘âleme hitâb

8.Bâd-ı sabâ el oynını oynar çenâr ile

Yaşını salup aña ider servler ‘itâb

9.Gülzâr gûşesinde egilüp benefşeler

Şol dürleri arar ki nisâr eyledi sehâb

10.Çekmiş yukarı câmelerin serv ile çenâr

Yaş itmeye eteklerıni tâ ki cûy-ı âb

11.Gavgâ-yı ‘andelib güle derd-i ser virüp

Toldurdı gonca kâsesini jâleler gül-âb

12. Âb-ı revân ayagına zencîr urdı bâd

Bâg u bahâr seyrini girü komadı âb

13. Gül âstîn-i goncayı tutmış yanagına

Şol nâzenin gibi ki kızarup ide hicâb

14.Ab-ı revâna dâm-ı müşebbek kurar sabâ

Mâhiler ol hayâli görüp eyler ıztırâb

15.Ol bezm içinde okıdı bu şi’ ri ‘andelîb

Âheng tutdı yap yap aña savt-ı cûy-ı âb

16.Ol gonca kim tutar yüzine âl ile nikâb

Bülbüllerinden utanup eyler meger hicâb

17.Rıdvân tokuz tolandı sekiz uçmagı velî

Bunca melekler içre seni bldı intihâb

18.Bahtum gözi şu dem uyanur ki görem seni

Nergis gibi elüñde kadeh gözlerüñde hâb

19.Cânı sürâhînüñ gelür agzına reşkden

Meclisde la'lüñi öpicek sâgar-ı şarâb

20.Câm-ı sabûhî üzre ruhuñ `aksi gûyiyâ

Pertev durur ki saldı şafak üzre 'âfitâb

21.Saña zebân-ı hâl ile itdükçe ben su'âl

Kirpüklerüñ diliyle virür gamzeler cevâb

22.Vasluña irgürüp bizi mehcûr itme çün

Ba'de 'ş-şefâ'a olmaz imiş mü'mine 'azâb

23.Ey mâh gün gibi yalabırsın meger yine

Sâye salupdur üstüñe ol Müşterî-cenâb

24.Ca'fer Beg ol emir-i diyâr-ı 'ulûv-ı fazl

Kim âsitânına ider eflâk intisâb

25.Hussâda tîg-i tîzi durur kâtı`u 'l-emân

Düşmenlere kemendi durur mâlikü 'r-rıkâb

26. Sadrâ sen ol süvâr-ı meyâdin-i fazlsın

K' olduñ sipihr üzre hilâl ile hem-rikâb

27.Âyîne-i sipihre nazar kılsa dikkatüñ

Yüzden muhadderât-ı semâvi açar nikâb

28.Bir kerre men` ideydün eger akmasun diyü

Mismâr olurdı tahta-ı âb üzre her habâb

29.Gül yapragını şehper idinür nesîm-i subh

Tâ bûy-ı hulkuñ ile kıla her yaña şitâb

30.Çün re'y-i rûşenüñle nazar kıldı câhuña

Altun kalemlerını yere urdı âfıtâb

31. Nergis-misâl pür-zer olursa 'adû ne gam

Yeter gözin kör eylemege bir avuç türâb

32.Tîrüñ kadar dilîr mi vardur zemânede

Başına tañ degül takınursa per-i ‘ukâb

33.Her darbeti ki tîrüñ ura sadr-ı düşmene

Ol rahneden ecel girüp eyler evin harâb

34. Bir haymedür ecel şehine kelle-i ‘adû

Kim nizeñ aña mih ü kemendüñ durur tınâb

35.Destâr-ı subh-ı re'yüñ elin ger uzatmasa

Kurtılmaz idi var-ta-ı zulmetden âfıtâb

36.Ger i’ tidâl-i tab’uñ ola muslih arada

Aklun yolını urmaya ayruk şarâb-ı nâb

37.Tîrüñ nigârlar gibi hûn-ı ‘adû ile

‘ İd-i zaferde parmagı ucın ider hızâb

38.Kilküñ latife itmese gülmez leb-i emel

Tab`uñ ger ohşamasa açılmaz şehâ kitâb

39.Fazluñdan utanup benüm ebkâr-ı fıkretüm

Çekdi yürine her biri elfâzdan nikâb

40.Rengîn görinse bikr-i kasîdem ‘aceb mi kim

Hûn-ı cigerle eylemişem ellerin hizâb

41. Teşhîr itdi kıl geçürüp dest-i savletüñ

Tâ bir dahi koşılmaya fısk ehline rebâb

42.Mübhem kalurdı arada zillet mesâ'ili

Cûduñ anuñla karşulaşup virmese cevâb

43. Ma`nâ-yı rûşenüñ alup ugurlayın senüñ

Rüsvây olup durur nite kim düzd mâhtâb

44.Şol şâ’irüñ ki zevk-i selimi hayâsı var

Yanuñda şi’ rin okımadan eyler ictinâb

45.Medh iledür Mesîhî ayaguñ türâbına

Uçmaga berg-i gül getürür vay bu bi-hicâb

46.En’âmuñuñ bulımadı haddin debîr-i çarh

Gerçi rukûm-ı encüm ile itdi çok hesâb

47.Kör eyleye hasûd gözini Mesîhî ger

Hâk-i derüñden ana ire bir avuç türâb

48. Medhüñ cevâhiri toludur dürc-i hâtırum

‘ İzz-i huzûra bir kaçını itdüm intihâb

49. Beñzer ki dest-i cûduñ etegin tutup durur

Kim kaçdı gonca koynına gizlendi zerr-i nâb

50.Çün hân-ı midhatin yidüñ ey dil du’â dile

Ola hemîşe tâ ki ser-efrâz u kâm-yâb

51.Turdukça gülşen içre seher âfıtâb-ı gül

Çekdükçe yüze anı görüp goncalar nikâb

52. ‘Ömrüñ güline bâd-ı fenâ virmeye zarar

Gonca gibi belâya ola her yanuñ nikâb

8

1.Hâb-ı gafletden uyanmaga ‘uyûn-ı ezhâr

Her seher yüzlerine su sepeler ebr-i bahâr

2.Şöyle canlandılar erbâb-ı çemen kim servüñ

Ayagı bâgda olmasa iderdi reftâr

3.Güllerüñ itmeg içün ‘ánzı vasfın tahrir

Mevcden mıstar idinmiş safahát-ı enhár

4.Bâglar ten gibidür olmış aña âb revân

Cûylar ‘ömr gibidür ki geçer leyl ü nehâr

5.Katre-i şîr tamladugınca şebnem

Goncalar agız açar nite ki etfâl-i sıgâr

6.Gûş-ı mâhiye takar san ki gümüşden halka

Nâzil oldukça su üzre katarât-ı emtâr

7.Söyledür bülbüli bûy-ı gül ile bâd-ı sabâ

Mantıku't-tayr okıdur kuşlara san kim ‘Attâr

8.Fâhte çün ki elinde büyümişdür servüñ

Üstine medh okıyup olsa hevâ-dârı ne var

9.Mâ'-ı cârîleri kaçkun diyü zencire çeker

Gör nice nakş geçer âba nesîm-i eshâr

10.Goncadan manzaralar açdı sabâ tâ andan

Eyleye şâhid-i gül bülbüle `arz-ı didâr

11.Tâb-ı hûrşid ile ezhârı görüp sandum kim

Şemsî dülbend giyer başlu başına eşcâr

12.Gül ‘arûsınuñ öñince yüriyüp cûy-ı habâb

Başı üstinde legence götürür cârıye-vâr

13.Dikdi çün maşrabasın şâh-ı gül üzre gonca

Her tarafdan derilüp nâvek arar üstine hâr

14.Bâgda dernek idüp leşker-i ezhâr oldı

Gül siper lâle ‘alem serv-i sehî sancak-dâr

15.Sûr urılursa bugün kimseye işitdüremez

Savt-ı cû zemzeme-i sâz u ser-âgâz-ı hezâr

16.Başka bir ‘âlemi var bâd-ı bahârun k'anda

Yâsemen rûz-ı sefîd oldı benefşe şeb-i târ

17.Jâle gül safhaların mühreleyüpdür tâ kim

Yaza rengîn sözin ol sâhib-i temkîn ü vakâr

18.Ma’den-i fazl u hüner menba`-ı ser-çeşme-i cûd

Kıdve-i nev’-i beşer zübde-i eşrâf-ı kibâr

19.Mîr-i iklîm-i sühan ya’ni Nişâncı Paşa

K' iremez fazlı nişânına hadeng-i efkâr

20.Hanceri ibn-i hüsâm u kılıcı ibn-i yemîn

Tâli’i eşref ü sa’di nefesidür ‘attâr

21.Rif’at-i kadri semendi ide çün kim cevelân

Yeridür ger irişe hâtır-ı gerdûna gubâr

22.Keff-i dür-pâşına benzerdi ola fi'1-cümle

Ebre bagışladugını yine almasa bihâr

23.Sübha-ı nazmını aldukça eline şu’arâ

Dilde tesbîhi olur her birinüñ istigfâr

24.Ey lisânuñ çü Kelîm ü kelimâtuñ mu’ciz

Vey devâtuñ çeh-i Bâbil ser-i kilküñ sahhâr

25.Şâhid-i re'yüñe görinmedi ‘âlemde nazîr

Olalı câm-ı cihân-bîn ile subh âyine-dâr

26.Levh-i zihnüñde olur nice ma’ânî sâbit

Kevkeb-i fikretüñ oldukça felekde seyyâr

27.Medhüñ okudugı çün kürsî-i eşcâr üzre

Mukrı-i kumrıyı el üzre tutar serv ü çenâr

28.Karşu ger hilm ü vakâruñdan edeb ögrense

Söyledükçe kişiyi yañsılamazdı kuhsâr

29.Bir yaluñ yüzlü güzeldür kılıcıñ kim anuñ

Yüzini göricek imâna gelür çok küffâr

30. Jâleden âbileler tutdı zebânın yohsa

Sûsen-i bâg senüñ medhüñ okırdı her bâr

31.Tâs-ı pür-nakş-ı felek pâdişeh-i fikretüñüñ

Eli altında durur niteki taşt-ı zer-kâr

32.Bahr keffüñde n'ola la`lden itse tâcın

Hâtemüñ çün ki olupdur melîk-i deryâ-bâr

33.Tîg-i pür-cevherüñüñ ‘aksi düşerse bahre

Kızara dür sadef içre nitekim dâne-i nâr

34.Na’l-i esbüñ yeridür başlarına od yaksa

Çün ‘adû kalbi ile hem-ser olupdur ahcâr

35.Kef degüldür görinen sudagı kühsâr üzre

Penbedür kim anı dâgına urupdur enhâr

36.Çârmîh itmeg içün dest-i kazâ düşmeñünüñ

Her ser-i mûyı olupdur bedeninde mismâr

37.Havf-i nîzeñden eger kaça ‘adû kühsâra

Taglar içre kemend ata tuta halka-ı mâr

38.Her sehergâh cihân bâgını seyr eylemege

Nükhet-i hulkuñ olup esb-i sabâ üzre süvâr

39.Mümtelî olmag ile ni’ met ü ihsânuñdan

Az kaldı ki felek gözini kör ide buhâr

40.Hişt-i sîm ü zer ile yapmaga göñlüm yıkugın

Gelmeye ‘âleme lutfuñ gibi hergiz mi’ mâr

41.Vasfuñ altun ile tahrîr ider idüm hele ben

Fâkadan vüs’atüm olaydı eger bir mikdâr

42.Midhatuñ göklere irgürse Mesîhî n'ola çün

Nerdübân oldı ana işbu sutûr-ı eş’âr

43. Gülşen-i midhatüñ içre utanup fazluñdan

Bikr-i fikrüm görinür gül gibi rengîn-ruhsâr

44.Dilegüm bu ki ‘azîz olmaya şol şahs k'anuñ

İşbu gül gibi ma`ânî gözine görine hâr

45. Almazam agzuma ben ma’ni-i hâyîdeyi hiç

Degülem tıfl ki hâyîde idinem iftâr

46. Tenüm içindeki cân ‘âriyeti oldugıçün

Dirligümden iderem ikide bir gayret ü ‘âr

47. Serverâ gerçi ba’idem şeref-i hidmetden

Lîk dem yok ki du’âñ olmaya dilde tekrâr

48.Gam u endûh u melâl ile hayâl oldugumı

Sana ‘arz itmege geldi bu muhayyel güftâr

49.Ben senüñ bendelerüñ defterine geçmiş iken

Ne revâdur bana pâ-bend ola cüz'i tîmâr

50. Bu kadar zillet ile ben ayaguñ topragına

Sadef-i tab’dan itdüm nice gevher îsâr

51.Bahr-ı ilmüñ çü muhît oldı bu katre hâlin

Terbiyetle n'ola kılsa anı dürr-i şehvâr

52.Garka-ı bahr-ı hayâl oldı du’â eyleyelüm

Bulmaga sag u esen keştî-i endîşe kenâr

53.Nice kim terbiyetin mihr ile her fasl-ı bahâr

Bezeye neşv ü nemâ ile harîm-i gülzâr

54.Devha-ı ‘ömrüñi ser-sebz ü ser-efrâz idüben

Eyleye körpe budaklaruñı Hak ber-hordâr

9

1.Cihâna virdi tagayyür Hudâ-yı celle celâl

Çemen hızânesin itdi hazân yine pâ-mâl

2.Yüz urdı yire çemen yumdı gözlerin nergis

Delâl-i gonca geçüp `andelibi eyledi lâl

3.Bahâr kâfilesini ne hoş tagıtdı hazân

Gül âfitâbına böyle ne tîz irişdi zevâl

4.Gel ey kıyâmete inkâr iden işit ki benüm

Kulaguma li-men el-mülk diyü geldi su'âl

5.Baş üzre tutmaz idi devlet anı ‘izzet idüp

Rükû` ile belini egmeyeydi Rabbine dâl

6.Gerek ki hurrem ide seni ebrû-yı mihrâb

Nite ki sâ'im olan şahsı gurre-i şevvâl

7. Dehânı ile miyânını fikr idüp hûbuñ

Nice bir eyleyeyin böyle dürlü dürlü hayâl

8.Dehân-ı yârı yüri yok hesâbına say kim

‘ Adem diyârına iltür seni ol emr-i muhâl

9.Şikenc-i zülfine dil virme her nigârun kim

Şikence itmege yarın saña olur çengâl

10.Cehennem odı durur âteş-i ‘izâr-ı nigâr

Ki aña zülf ü hat olmış durur duhân-misâl

11.Nigâr kâmetin unut kıyâmeti fikr it

Ko hatt-ı sebzi nedir gör sahife-i a’mâl

12.Ne fâ'ide sana ol savmdan ki ola müdâm

Dilüñde zikr-i cemâl ü gözünde ‘id-i visâl

13.Ko meyli her yaña kim âb mâ'il oldugıçün

Nesîm-i subh urur aña selâsil ü aglâl

14. Yüri güneş gibi kesb-i tecerrüd eyleyügör

Nücum içinde kamer gibi olma ehl-i ‘ıyâl

15.Meh-i dü-hafta gibi berk ura cemâlüñ eger

`İbâdete egesin kaddüni nite ki hilâl

16.`İbâdetu'llah anılsa kaçarsın andan lîk

Günâha bir nice ferseng idersin istikbâl

17. Gezüp yürime mu’attal bu deyr-i fânide

Vazâ'if-i hidemâtuñda eyleyüp ihmâl

18.Añ ol güni ki yire düşe eşk-i çeşm gibi

Felek tabakları içindeki `ukûd-ı le'âl

19. Yüri günâhuña tövbe idüp yemin idegör

Ki geçdi 'ömr-i 'azîzüñ nite ki bâd-ı şimâl

20. Ye da'vî-i beşeriyetden el çek ey gâfıl

Ye iktisâb-ı fazâ'il idüp kıl istikmâl

21.Ye togrulug ile Ca'fer Beg işigin bekle

K' elif gibi seni baş üstine tuta ikbâl

22.Ki ol durur melekiyyu's-sıfât-ı ekmel-i zât

Penáh-ı 'âlem ü fâzıl melâz-ı ehl-i kemâl

23.Sipâh-ı fırsata re'y-i bülendidür rehber

'Arûs-ı nusrete na'l-i semendidür halhâl

24.Cihanda ser-keş olanlar surâhî gibi müdâm

İderler ayagına baş komaga isti' câl

25.Zamânı şöyle emîn itdi hüsn-i re'y ile kim

Eline kimsene tig almaya meger dellâl

26.Vakârı mülki eger bir gün eylese ıslâh

Zemîne bir dahi irmezdi 'illet-i zelzâl

27.Şu deñlü ta'ne taşın urdı dest-i hükmüñ kim

Sadâ diliyle şikâyet ider hemişe cibâl

28.Kalem dilini budur tercümân idindügi kim

Medâ'ihüñde olupdur zebân-ı nâtıka lâl

29.Ne toz ki kopara tab'um semendi fikretde

Gözine sürme ider Isfahânda rûh-ı Kemâl

30.Şehâ Mesîhî-i biçâreni tehi görme

K' olup durur midahátunla kalbi mâl-â-mâl

31.Güher gibi yüregin deldi fikret-i elmâs

Dizince rişte-i nazma bu resme 'ıkd-i le'âl

32.Zehî şeref ki huzûruñda diz çöküp fuzalâ

Kusûr u nakş-ı kemâlin derler istikmâl

33.Sebel gibi meh ü mihrüñ turురdı gözine ebr
Bulara semm-i semendüñ ger olmasa kehhâl (sümm-i)
34.Bu dem ki mâtem-i cûd u vakâr-ı ragbet içün
‘Arâ'is-i kelimâtum giyüp durur kara şâl
35.Bulara ragbet-i lutfuñ ger olmaya zîver
Ne yüzle eyleyeler bir dahi de ‘arz-ı cemâl
36.Şu deñlü cûduñ eli tutdı sâ'il agzını kim
Meger ki medresede kaldı ola resm-i su'âl
37.Yarar bu şi’ rümi tîr-i du’âya baglayuban
Hediye diyü idersem meleklere irsâl
38.Dıraht-ı kilküñ ider miydi secde olmasa ger
Sevâd-ı dest-hatuñ kadr gicesi timsâl
39.Kalem gibi başını kat’ iderseñ a’dânuñ
Görine cevbe-i tirüñ içinde nite ki nâl
40.Bir iki haftada bir bedre altun issi olur
Şu kim kapuñ felegin bekleye nite ki hilâl
41.Nite ki vakt-i bahâr içre hande eyleye berk
Nite ki fasl-ı hazân içre girye ide şimâl
42.Bahâr-ı ‘ömr-i ‘adûña hazân irgürüben
Vire murâduñı Hak bi'1-gudüvvi ve'1-âsâl

10

1.Bir nefesde Meryem-i agsânı itdi hâmile
Rûh-ı kuds ile meger oldı bu dem hem-ser nesîm
2.Virmez idi gâlib emvât-ı nebâta böyle cân
Olmasaydı sûr-ı İsrâfile ger mazhar nesîm
3.Şu’lesin söyündürürken bu ‘acebdür kim ider
Şem’-i gülzâr u çerâg-ı lâleyi enver nesîm
4.Mehd içinde tıfla beñzer nâ-şüküfte goncalar
Kim salar kehvâresini nite kim mâder nesîm
5.Berg-i gül yâ Rab Süleymân tahtı mıdur kim bu dem
Götürüp anı havâ üstinde seyr eyler nesîm

6.Lâlenüñ kanıyla toldurdı sifâlin uralı

Bâga yer yer katre-i bârân ile neşter nesîm

7. ‘Ârızı nakşını tahrîr itmege ol gül-rûhuñ

Safha-ı âb üzre kılmış mevcden mıstar nesîm

8.Uçup uçup gülsitân-ı `âlemi seyr itmege

Her seher gülberg-i terden idinür şehper nesîm

9.Sahn-ı gülzâr içre nergis kâse-bâz oldugıçün

Berg-i nesrîn ü semenden saçdı sîm ü zer nesîm

10.Gülşen (ü) sahrâyı seyrân itmeden men’ idemez

Gerçi kim ayı gümüş zencir ile baglar nesîm

11.Benzer ol ‘âli-cenâb işigine yüz sürdi bâd

K' itdi âfâkuñ dimâgını yine ‘anber nesîm

12.Sâkin-i sadr-ı sarây-ı fazl Ca’fer Beg k'anuñ

İşigi ferrâşı olmag ile fahr eyler nesîm

13.Medhini yâd itmese kumrı çenâr u servden

Depredür üstine berg-i bîdden hancer nesîm

14.Karşu te'dib eylese habs-i habâb ile ger ol

Kapmaz idi şem’ başından gice efser nesîm

15.Şeh-nişînini temâşâ itmeg içün gâh gâh

Şâhid-i gülzâra açmış goncadan manzar nesîm

16. Sen sen ol kim gülşen-i âfâkı seyrân idicek

Hulkuñı söyler çemen dili ile ekser nesîm

17.Sür’ at-i azmüñle bir dem olımadı hem ‘inân

Gerçi kim evrâkdan idindi bâl ü per nesîm

18.Halka ızhâr itmege hilm ü kemâl ü fazluñı

Tolanur sîtun gibi âfâkı tâ mahşer nesîm

19.İrgürelden göklere kuhl-i gubâr-ı râhuñı

Eylemişdür mihr ü mâhuñ dîdesin enver nesîm

20.Seyr-i gülzâr eyledükçe sûseni alup ele

Savuluñ diyü salar bâg ehline şeş-per nesîm

10,20,s.50

Sûsen

Seyr-i gülzár eyledükçe sûseni alup ele

Savuluñ diyü salar bág ehline şeş-per nesîm

21.Şu`le-i kahruñ eger düşse gülistân sahnına

Âteş-i gülden tutardı şekl-i hâkister nesîm

22. Hulkuñ ile baş koşaldan ne kerâmet buldı kim

Yedi deryâyı gezer kılmaz ayagın ter nesîm

23.Yollar üstinde semâ' uran degüldür gird-bâd

Kim ayaguñ topragı üstine ceng eyler nesîm

24.Ger semûm-ı kahruñ ide tarf-ı gülşenden güzer

Gül şerâr olup duhân ile ola hem-ser nesîm

25.Rişte-i nazmuñla örülse eger şirâzesi

İdemezdi güllerüñ mecmû'asın ebter nesîm

26.Fâzılâ hummâ-yı mihnet yakdı yandurdı beni

Vaktidür lutfuñ havâsından eserse ger nesîm

27.Âh ide işigüñe geldi Mesîhî çâkerüñ

Ol gubârı göge irişdürdi ey server nesîm

28.Yeller esdükçe yagan yagmur degüldür mutlakâ

Merhamet idüp benüm ahvâlüme aglar nesîm

29.Cevr-i zilletden benüm âh-ı şerer-bârum gören

Şöyle sanur kim havâya od urur ahger nesîm

30.Gel bu hân-ı medhüñ üstine du'â kıl ey gönül

Kim anuñ vasfın dimişdür dehre ser-tâ-ser nesîm

31.Nice kim bâg ehline neşv ü nemâ vire bahâr

Nice kim bezm-i çemende gezdüre micmer nesîm

32.Tîb-i ahlâkuñla virsün dehre âb ü fer nesîm

İtmesün gâret bahâr-ı 'ömrüñi ceyş-i hazân

11

1.Tâ ki oldı kârbân-ı sayf 'âlemden nefîr

Sîmden şâh-ı şitâ içün döşendi hoş serîr

2.Mihr ayvasını kat kat penbeye şardı sehâb

Postın urındı eginine bulutdan çarh-ı pîr

3.Gâh Dâvûdî zırıhlar örtinüp âb-ı revân

Geh gümüşden harbeler peydâ ider çarh-ı dilîr

4.Âb kim sırça sarây içinde olmışdur nihân

San ki bir gün görmedük mahbûdedür rûşen-zamîr

5.Öldürürdi cümle ‘âlem halkını Nemrûd-ı berd

Ger gülistân itmeyeydi âteşi Hayy ü Kadîr

6.Saht olup kışdan nice sovumasun billâhi âb

Kal’a-i yeh içre anı her seher eyler esîr

7.Yâ Rab açlıkdan ne hoş can virdi etfâl-i nebât

Çün dökildi yire pistân-ı felekden bunca şîr

8.Gerçi vâfır akçe dökdi yer yüzine âsumân

Kaht olup lîkin ma’işet bâbı oldı key ‘asîr

9.Âlem içre yayılanı sen tumandur sanma kim

Dûd-ı âhıdur ki sovukdan ider anı fakir

10.Ben sovukdan subha dek çigzindügümi göricek

Yirlerine ısınup şâd oldı ashâbü's-sa’îr

11.Gâlibâ böyle yüz aklıgın kazanmazdı cihân

Olmasaydı ger zamân-ı mîr-i mirân-ı kebîr

12.Server-i ‘âlem Hasan Paşa ki oldur fi '1-mesel

Dostına çün gûsfend ü düşmene mânend-i şîr

13.Hak ta’âlâ eylemiş ismi gibi hulkın hasen

Cümle kavli müstakîm ü cümle fi`li dil-pezîr

14.Subh-ı sâdık ne yüz agardurdı `âlemde eger

Almasa re'y-i münîrüñle ele şimşîr ü tîr

15.Şîşe-i eflâk akıtmasun gül-âb-ı şebnemi

Kim sudâ’ın ‘âlemüñ sen def’ idersin ey emîr

16.Nusret ü feth ü zafer saña nasip oldı diyü

Leşker içre vay ki çalar çagırur tîg ü nefîr

17.Şemme-i lutfuñla gâlib hem-nefes oldı cihân

Kim tolar dehrüñ dimâgı her gice ‘ıtr u ‘abîr

18.Derzi-i kadrüñ çü tîgüñ sındusın ala ele

Kâmet-i hasmuñ libâs-ı ‘ömrini eyler kasîr

19.Senden eksüklük dilerler etmegin arturmaga

Şol bahâdurlar ki eyler gürz ile tagı hamîr

20.Çarh dest-i bahtuña virdi `inân-ı rif’atin

İhtiyâr ile n'ola yerin cüvâna virse pîr

21.Serverâ bâg-ı cihân fâni olınca gelmeye

Gülşen-i medhüñde benüm bigi mürg-i hoş-safîr

22.Kanı âdem k'aça encüm gibi çeşm-i i`tibâr

Tâ olam ma’ nâda ben de mâh-veş hengâme-gîr

23.Kande ragbet yok nite gûyâ ola tûtî-i tab’

Hiç elhân ide mi bülbül çün ola berd ü sîr

24. Ne revâdur kim yiye cühhâl dürlü at’ime

Bana her kış âfitâb u berf ola nân u penîr

25.Midhatüñde gül-be-şekker yir iken lâ'ik mi kim

Ben olam aç u piyâza degmeyenler ola sîr

26.Hatt-ı `ilm-i şi’ ri kime iledem sen var iken

Degme bir hayvâna çün kim şi’ rden yegdür şa’ir

27.Ká'inâtı hâlî sanma ehl-i ‘irfândan ki ben

‘Âlemün Selmânı olurdum olaydun sen Zahîr

28.Hâce-i ‘âlem çün el-berdü’adûvü 'd-dîn didi

Yâ beni bu sovuk öldürür ye hod eyler esîr

29.Ben sovukdan çigzinürsem subha dek misl-i kebâb

Âh odını ölcerür turmaz dil-i bî-dest-gîr (=ölçerür)

30.Nicesi şerh eyleyem fasl-ı şitâ müşkillerin

Haşr olınca yazamaz çün biñde birin biñ debîr

31.N' ola bir kürküñe girsem kim cihândur bu begüm

Beglerüñ kürkine geh mahbûb girer geh fakîr

32.Yüridi miskîn Mesîhî üstine kış leşkeri

Kaça kaça tapuñı idindi ey server nasîr

33.Merhamet kıl kürkden yarı vir aña bir hisâr

K' içine girüp halâs olsun bulardan ol fakîr

34. Tâ ki vird itsün du'â-yı devletüñ şâm u seher

Şol du'âlar kim ide her birisi Hazretde yir

35.Nice kim kış leşkerinden halk ide kürki hisâr

Nice kim sayf u zemistân kıla her yıl dâr ü gîr

36.Göñlüñ irdügine Hakdan dilerem ire elüñ

Feth ola cümle murâduñ kal'ası bî-tîg ü tîr

12

1.Taht-ı dilde yine sultân-ı safâ kıldı karâr

Bâz-ı cânum yíne mürg-i ferahı kıldı şikâr

2.Ka'r-ı bahr-ı elem ü gussa miyânında iken

Şâhid-i zevk ü safâyı yine dil itdi kenâr

3. Sebze-zâr-ı dil-i yârân mutarrâ oluban

Hirmen-i cânına urıldı hasûduñ yine nâr

4.Tolıcak dûd ile 'âlem görinen necm degül

Âteş-i âh-ı hasûd ile göge çıkdı şerâr

5.Eyledi şevk ile hurşîd ferah-şâd oluban

Yine germiyyet ile bir avuç altunı nisâr

6.Bir tabîb-i dil ü cândan ben anuñ hikmetini

Derd ile eyler iken hikmeti gör istifsâr

7.Didi divân-ı kazâdan gelüben peyk-i kader

Yüri divânına şâh-ı gülüñ ey bâd-ı bahâr

8.Gonca cüzdânını aç defter-i ezhârı çıkar `

K' oldı Ahmed Çelebi devlet ile defterdâr

9.Bahr-ı 'ummân-'azamet kân-ı 'atâ ebr-i sehâ

Âsumân-sür'at ü deryâ-dil ü kühsâr-vakâr

10. Mülk-i fazlında bu eflâk tokuz kat kal'a

Pâsbân encüm aña hazret-i `İsâ dizdâr

11.Yıldırım başına odlar yakar anuñ her gâh

Yeñilüp hilmine öykündi meger kim kühsâr

12.Tîg-i bürrân ile berk anı çalar yine meger

Sehv ile keffüñe öykündi sehâb-ı dür-bâr

13.Kef urup bâd-ı sabâ sûretini itdi kebûd

Bahr-i cûduñ gibi cûş eyledi beñzer ki bihâr

14.Ger melâ'ik ola kâtibler ü eflâk evrâk

Ger mürekkeb ola deryâlar u aklâm eşcâr

15.Ey sehâ menba'ı ser-çeşme-i eltâf-ı kerem

Keremüñ rûz-ı hesâb ola vü olmaya şümâr

16.Nakş-ı maksûduñı virdi sana nerrâd-ı cihân

Tâs-ı zilletde kerem eyle beni eyleme zâr

17.Nâvek-i tâli' üme himmetüñ eyle peykân

Devlet âhûsını avla ki idem ben de şikâr

18.Şeb-i zillet karañu itdi cihânı gözüme

Devletüm şem' ini gel dest-i du' â ile uyar

13

1.Meclis-i hâs içre bir şeb bir nice ehl-i kemâl

'Ayş iderdi vü yanardı karşuda şem'-i cemâl

2.Kimi iderdi kıyâmet-rûlaruñ zülfin hesâb

Kimisi vasl-ı cenân-ı yârı eylerdi hayâl

3.Gâh okınurken leb-i yâr üstine şîrîn gazel

Gâh şirâne nazar eylerken ol çeşm-i gazâl

4.Her birine bir gazel emr itdi ol sultân-ı hüsn

Ben dahi ol emre bu şi' r ile itdüm imtisâl

5.Hey ne lâzım ol ruh-ı 'âlem-nümâda hatt u hâl

Câm-ı İskenderde hod lâzım degül gerd-i melâl

6.Eşk-i gevher-bârumı zülfüñ dökerse tañ degül

Ebr-i nisandan 'aceb olmaya yagdurmak le'âl

7.Ey beni öldürmeg içün kasduma bel baglayan

Eyledün kasd-ı garîb ü bagladun nâzik hayâl

8.Rûze-i hecrüñle çün kim beni kurbân eyledün

Bâri pişür cânum içün ni' met-i 'îd-i visâl

9.Kabrde kılsam rakîb öcinden efgân dir gören

Havf-i kâfırden zemin içre ezân okır Bilâl

10.Ebr sanman hâ'il-i hurşidi siz kim bu güneş

Hâlüme aglamaga tutmış yüzine destmâl

11.Devletümüñ defterin dürme igende ey felek

Yohsa defterdâra vallâhi iderven ‘arz-ı hâl

12.Mîr Bedrüddin defterdâr-ı divân-ı kazâ

Kim bulınmaz safha-ı ‘ahdiñde bâb-ı infi’ál

13.Ma’den-i ‘ilm ü ‘amel ser-çeşme-i din ü düvel

Melce'-i ashâb-ı fıtnat menba’-ı ‘izz ü celâl

14.Ol ki anuñ hâk-i pâyına tama’ kılmamaga

Âsitânına yemin ile gelür gider şimâl

15.Ey sehâñı fıkr idüp Hâtem tay itmiş defterin

Vey ‘atânı zikr idüp her gözde kalmış nakş-ı mâl

16.Mihr ile mâhı iki gözi gibi tutar felek

Ayaguñ tozın idindükleri içün iktihâl

17.Hayme-i çarhuñ felek hamra ider dâmânını

Gösterem diyü senüñ otaguña ya ‘ni misâl

18.Düşmenüñüñ mezra ‘-ı sebz-i hayâtın biçmege

Çarha tutuban yüzini diş biler dâs-ı hilâl

19.Zihnüñe teşbih oldugı içün şems-i münîr

Hasretinden her gice `âlem giyinür kara şâl

20.Ben vakâruña zemîni nice teşbîh ideyin

Kim zarûrîı sâkin itmiş anı evtâd-ı cibâl

21.Yâ nice teşbîh idem işigüñe gerdunı kim

Bu melâz-ı halk u ol benden beter ser-geşte-hâl

22.Dergehüñde ‘â'ilün gözin toyurur hân-ı cûd

İşigüñde sâ'ilün agzın tutar dest-i nevâl

23.Mümkin olup vasfuñı ben deñlü ta’bir itmedi

Gerçi kim her bir kalem zeyreklik içün yutdı nâl

24.Şi`re bir hoş perveriş vireydüm emmâ n' ideyin

Hayl-i zillet eyledi ‘aklum esâsın pây-mâl

25.Serverâ bu çarh-ı kec-revden figân kim gösterür

Câhile sadr-ı safâ vü kâmile saff-ı ni`âl

26.Sille-i dest-i felekdendür figânum kapuña

K'eylemez tanbûr nâliş görmeyince gûş-mâl

27.Hak bilür zehr-i ‘anâ veyli acıtdı cânumı

Dâdumı andan alıvergil ki tadam ben de bal

28.Ehl-i tîmâram velî bimâra döndüm himmet it

Ey tabîb-i cân u dil bulsun mizâcum i’ tidâl

29.Nagmesin ben bülbülüñ gûş eyle ey gül-çehre kim

Yaraşur sen Husrevüñ vasfında bu şîrîn makâl

30.Ey Mesîhî el götür eyle du’â ol servere

Kim tamâm ola bu efsûn-ı hak u sihr-i helâl

31.Açdugınca şehper-i zerrînini ‘ankâ-yı mihr

Zâg-ı şeb kıldukça anuñ heybetinden intikâl

32.İnmesün rif’at havâsından hümâ-yı devletüñ

‘ Ayş u nûşuñ lem-yezel kılsun Hudâ-yı lâ-yezâl

14

1.Hey ne nâzik tâs-bâz-ı kâmil olur âsumân

Dâmeni altında olur tâs-ı pür-âteş nihân

2.Bir saru yâkûtı var idi bütün dünyâ deger

Nice yüz biñ akçeye magribde satdı râyegân

3.Gözi yaşından nice kan tolmasun dâmân-ı çarh

Peyk-i şeb tâcın günüñ yitişdi kapdı nâgehân

4.Götürürdi bu felek dûşında bir zerrin yatık

Düşürüp magribde dökildi şarâb-ı erguvân

5.Çün ki dilber yakmadı cevr odına ‘âşıkları

Yir ü gök ya kandan oldı pür-şerâr u pür-duhân

6.Mülk-i magrib üzre yap yap yüridi sultân-ı mâh

' Altun üsküflü sipâhidür yanınca ahterân

7. Leşker-i şâmı temâşâ eyleyüp dizdâr-ı hâb

Haf idüp yapdı hisâr-ı haşmetin def’i hemân

8. Pür-şecâ’at devlet atına süvâr olmış gelür

Gördüm altun başlu bir sancak öniñce bir cüvân

9.Lâ'ik-i sancak şecâ`at milketinün serveri

Çâşni-gir başı Üveys Beg hazret-i makbûl-ı Hân

10.Tab’-ı pâkine sen anun niçüñ öykündüñ diyü

Bîd yanından geçen âba urur hancer hazân

11.Medhüñe gördüm nihâyet yok didüm bir hoş gazel

Meclisüñde okısun mutrıbler anı her zamân

12.Za’f-ı cismünden kaçan kim eyleyem bir dem figân

Nây olup âheng ider yanumca her bir üstühân

13.N'ola hecrüñde beni parmag ile gösterse halk

Za’fdan çün kim hilâl oldı bu cism-i nâ-tüvân

14.Mâh-ı rûze çün güneş yüzlüleri kıldı hilâl

Ay nûrı günden aldugına kalmadı gümân

15.Fırsat el virdi bizümle merhabâ itdi nigâr

Şâdlukdan n'ola ger dolâb raks ursa revân

16.Her bogazı iplü ile salınaldan sen begüm

Ben gam ile gussadan salıncaga döndüm hemân

17.Nâlemi işitmesün diyü mahallüñde rakîb

Kûs-ı şâhi ile bu gice bile itdüm figân

18.Sen semen-ten lâle-ruhsâr ile sohbet itmege

Gonca vü gül kıldı yâkût u zerini der-miyân

19.Firkatüñde ser-güzeştüm bilmek isterseñ şehâ

Tîguña sor kim zebân-ı hâl ile kılsun beyân

20.Göklere çık var sitâreñle cidâl eyle diyü

Dûd-ı âhum yeryerin çarha diküpdür nerdübân

21. Baña la’lüñ çün kılur düşnâm kûyuñda rakib

Sa’yile hâmın virür ekser yemişün bâgbân

22.Hâk olursa şevk-i ruhsâruñla cism-i sûhtem

Kabrüm üzre şem`-i kâfûrî ola her üstühân

23.Ben zenahdânuñ çehinden nicesi bulam necât

Kim bu çâhuñ ‘umkına hergiz irişmez rismân
24.Dâne-i eşkümden artuk görmedüm dirhem yüzin
Dûd-ı âhum kim olupdur kâse-bâz-ı âsumân
25.Ben kılıcuñdan şehâ döndürmezem yüzüm velî
Korkum oldur döndüre yüzini anuñ üstühân
26.Katı göñüllü sanemlerle çalışur eşk-i çeşm
Kanda ise taşlar ile döginür âb-ı revân
27.Râh-ı âteş-tâbuñ üzre eşkümi gören sanur
Kârbân-ı encüm ile toldı râh--ı kehkeşân
28.Ne revâdur k' âsumân-ı devlete iller çıka
Ben kılam âhumı döne döne çarha nerdübân
29.Her seher yire havâdis mürgini uçurmaga
Mürg-i mâh u mihr yapmışdur felekde âşiyân
30.Hûblar işigine beñzetdügiçün kendüyi
Bu günâhın bildürüp yol kesdi çarha kehkeşân
31.Ey Mesîhî bildi maksûduñ durur bûs u kenâr
Anuñ içün gizlenür senden dehân ile miyân

15

1.İşigüñde yüzüñi görmege dil kıldı sefer
Anda bî-çâreyi yâ suyı ye topragı çeker
2.Leb-i la’ lüñe şebîh oldugıçün ey gül-ruh
Subh-dem jâle gelür goncalarun agzın öper
3.Sanma kim zâ'i ola dilde hayâl-i la’lün
Bizde ey dost yavu varmaz olursa gevher
4.Meclis-i meyde senüñle kadeh öpüşdügiçün
İkide birde surâhînüñ aña gönli akar
5.Karşu hâke dökilen cur’a degül la’lün içün
Aglayup yire döker acı yaşını sâgar
6.Gül eger kendü yüzine yüzin itdiyse şebîh
Hak budur k' itdügi teşbîh yüzine beñzer
7.Yaluñuz sîm ile senüñ belüñi aldum idi

Nice anuñ gibi koçdı vü tolandurdı kemer

8.Kemerüñden diler iseñ ki şikâyet idevüz

Gel Muhammed Çelebiye varalum ey dilber

9. K' ol durur pâdişeh-i dâd ger-i mülk-i kemâl

Melce'-i ehl-i zekâ mecma'-ı ashâb-ı hüner

10.Ey ki bâr-ı gazabuñdan bulımaz hiç sükûn

Keşti-i çarha çi ger mâh-i nev ola lenger

11.Düşmenüñ başı ise hancerüñüñ da'vâsı

Tizcek hâkim-i şimşirüñ o da'vâyı keser

12.Ne halel vire zamirüñe dem-i berd-i 'adû

Şem -i hûrşîde ziyân irgüre mi bâd-ı seher

13.Ebre deryâ ne ki bagışlar ise yine alur

Keff-i dür-pâşuña ol öyle ye nice beñzer

14.Oldı yayuñla okuñ kavs-i kader tîr-i kazâ

Sinesinde yer iden aña kazâsın ister

15.Yazmaga hâk-i rehüñ medhini bu levh-i zemîn

Yolları sînesi üstinde idindi mıstar

16.Halka-ı mâr degül kûhdaki piç-â-piç

Tag u taş hidmetüni itmege baglandı kemer

17.Menzil-i merge har-ı düşmeni yüritmege tiz

Gönderüñüñ ucı bizlengeç olubdur beñzer

18.Tokınup düşmenüñüñ cengine sûsen şimşîr

Gül siper yapınuban nergis idindi migfer

19.Kûh öykündügiçün hilmüñe urdı lâle

Hânumânına anun başdan ayaga âzer

20.Hasedinden göreli keff-i kerîmüñi sehâb

Kara-pûş oldı yüzi gülmez ışımaz aglar

21.Cevher olur nazar-ı lutfuñ ile hâk-i zelîl

Ey kerem kânı Mesîhî kuluña eyle nazar

22.Nice kim hâki nazarla zer iden gibi güneş

Nazar-ı terbiyet ile ide sengi cevher

23.Kimyâ-yı nazaruñ irişüp üftâdelere

Hâr iken hâk-i siyeh gibi işini ide zer

16

1.Gül ârızuñ üstinde o zülfeyn-i semen-sâ

San kurdı duzag avlamaga bülbül-i şeydâ

2.Kudret kalemi nakş uralı levh-i vücûda

Yazılmadı hüsnüñ gibi bir nakş-ı dil-ârâ

3.Ayîne-i ruhsâruñı gösterme rakibe

Kim kendüyi görür kılıcak anı temâşâ

4.Ey kaşı kemân oklaruña benzemeyeydi

Kılmazdı kalem nâlelerin sînede ihfâ

5.Sûfîlere ne fâ'ide var hâk-i rehüñden

Binâ olımaz sürme ile dîde-i a’ mâ

6.Dil kaşuña `azm eyler iken kaldı lebüñde

Meyhâneye iletdi anı râh-ı musallâ

7.Göñlüm sevinür zülf-i siyâhuñı göricek

Kim ugrıların gündüzidür leyle-i zulmâ

8.Biz bülbül ü gül gibi şehâ bâga varalum

Sûfî ko otursun bucagında tek ü tenhâ

9.Sen hüsn serîrinde şehâ gül gibi otur

Bülbül gibi ben okuyayın matla’ -ı garrâ

10.Toptolu iken sâgar-ı lâle mey-i hamrâ

Dürd içmeyenüñ derd ola yüregine mâ

11.Gül yaprag agızludur aña râzuñı açma

Bir goncaya di eylemesün sırruñı ifşâ

12.Hızra ne zırıh virdi lebüñ âbı ki anuñ

Şemşîr-i ecel bir kılını kesmedi kat’ â

13.Kahr ile kemânuñuñ olur bili iki kat

Bir tîrüñ ile leb-be-leb olınca nigârâ

14.Hâlüñ ko öginsün tudaguñ üzre ki şimdi

Âyîne olupdur megese şehd-i musaffâ

15.Sâki bize bu subh sabûhı sunıvir kim

Biz yüz yumazuz olmayıcak bâde-i hamrâ

16.Mahbûblara müşkil imiş paşalug itmek

Ben ne diyeyin hâli bilür hazret-i Paşa

17.Ol âsaf-ı sultân-ı cihân k' aña olupdur

Ma’lûm bugün vâkı’a-ı ‘âlem-i ferdâ

18.Envâr-ı zafer perçem-i tugından urur berk

Zülf-i siyeh içinde nite kim rûh-ı zibâ

19.Gün oldugıçün zihnine teşbîh her ahşâm

Kan aglayu tevdi’ ider çarh-ı mu’allâ

20.Ey matla’-ı mihrüñde sa’âdet yüzi lâmi’

Vey safha-ı haddüñde Hüdâ âyeti peydâ

21.Her gün işigüñ hidmetine mihr seher-hîz

Her gice kapuñ beklemege mâh müheyyâ

22.Bahrüñ tükürür yüzine her lahza bulutlar

Öykündügiçün keff-i güher-pâşuña deryâ

23.Top âyinedür câmi ‘-i kadrüñde şehâ çarh

Kandilleridür kamer ü encüm-i beyzâ

24.Keff-i dürer efşânıña ebr öyküne mi kim

Biñ kez yüzini burtarur idince bir â tâ

25.Sen mîr-i melek-tab’a makâm eyleyüp ihzâr

Silüp süpürür cennet için dâmen-i hûra

26.Karşu su taşur ebr işigüñe anunçün

Yüksekde uçup gökde ider menzil ü me'vâ

27.Bir şerha ile şerh ide şemşîr-i münirüñ

Her hıkd u hased k'ide nihân sinede a’dâ

28.Kasd eylese gizlenmege düşmen anı nîzeñ

Parmagı ile gösterüp eyler ile rüsvâ

29.Şehbâzuña emr it ki şikâr ide hümâyı

Şâhiñüne tut di ki kıla ‘âlemi yagmâ

30. Odlar yakuban düşmenüñüñ başına tîgüñ

Cânına kılur su gibi her hükmüni icrâ

31.Tîz yürimege menzil-i merge har-ı düşmen

Bizlengec olupdur aña nîzeñ ucı şâhâ

32.Yazmak dilesem vasfuñı mecmû' a-ı çarha

Evrâk-ı felek yetmeye vü ola muhaşşâ

33.Yazınmag içün medhüñi günden güne olur

Kırtâs-ı felek mühre-i mihr ile mücellâ

34.Zikrüm ola ger haşre dek evsâf-ı hamidüñ

Biñde birini kılmayayum vasfuñuñ inşâ

35.Sûsen gibi çün kim uzadam medhüne ben dil

Agzını yumar gonca gibi bülbül-i gûyâ

36.Tab' um bilürem matla' -ı ma' nâ idügin lîk

Kıllet buludı baña hicâb oldı dirîgâ

37. Ey `aklumı âşüfte görüp ta'ne idenler

Diñ imdi nice olmayayın vâlih ü şeydâ

38. Didâra bakar Tûr gibi her dil-i sengîn

Hasret geçinür ehl-i nazar nite ki Mûsâ

39.Ay ile güneş dîdeleri olalı çarhuñ

İki göz ile bakmadı ben kuluña aslâ

40.Olmaya 'imâret ebedî hâne-i kalbüm

Ger lutfuñ ile cûduñ aña olmaya bennâ

41.Tatvîl-i kelâm itme du'â eyle Mesîhî

Kim eyleyemezsin feleküñ zulmına ihsâ

42.Tâ bâg-ı `atâ içre bite gonca-ı en'âm

Tâ gülşen-i tab' içre açıla gül-i ma'nâ

43.Ser-sebz ü ser-efrâz oluban serv-i vücûdüñ

Zıllında anuñ hoş geçe a'lâ ile ednâ

17

1.Bir bârgir itdi `atâ bana Kirdigâr =Kirdgâr

Üş bâr-ı kahr ile beni deng itdi rûzgâr

2.Bir esbdür ki sanasın olmış durur anuñ

Kasr-ı memâta her kemügi nerdûbân-vâr

3.Sırtında yagırı `aceb âyinedür anuñ

Kim sûret-i ecel görinür anda âşikâr

4.Yatdukça öldi diyü köpekler yimemege

Çevre yanın dögüni dögüni ider hisâr

5. Ölüp ayag uzada diyü intizâr ile

Oldı mahalle segleri çün na’l çeşm-çâr

6.Suvarmag istedükçe adımını atmayup

Gözüm yaşını suya varınca ider pınar

7. Fikr itmeyeydi arkası üstinde güllerin

Her subh-demde gözleri olmazdı jâle-bâr

8.Öñine yem virür iseñ azdur iki çuvâl

Üstine yük urur iseñ agırdur iki nâr

9.Biñ var iken delikleri sırtında çıkıcak

Çaylak bilimezin neresinde kılur karâr

10. Tâs-ı felekde encümi ger arpa sanmasa

Giceyle göz diküp göge çekmezdi intizâr

11.Keşti-i Nûha dahi agaç taşıyalıdan

Kalmış yagırı yerleri sırtında yâdigâr

12.Yok kuyrugında bir kılı tâ kim yapam duzag

Ölüsi üzre eylemege kargalar şikâr

13.Dâg urmadugum aña budur yad varıcak

Dâgından iñleyüp beni kılmaya şermsâr

14.Mevt ü hayâtını kosalar iki cânibe

Dirligin istemez ölümin ider ihtiyâr

15.Rıhlet demini bezm sanup dört ayakların

Şol çâr-pâre-veş biribirine çarpar

16. Gözine karşu çün ki el uram uyana ben

Gögsin geçürüp ister emán idüp âh u zâr

17.Ben de esirgeyüp kıluram şöyle âh kim

Tolar şerâr-ı nâr ile bu köhne sebze-zâr

18.Yanında gayrı atlara otlak viricegiz

Utanuram dimege ki bunun da cânı var

19.Halkuñ görüp semend ile seyrân itdügin

Ben dahi karşu karşu oluram aña süvâr

20.Ben arkasında sürmeg içün ra'd-veş figân

Yagmur yirine ebr-i kefüm tâziyâne-vâr

21.Olmış durur vücûdde bârîk ü hem nahîf

Şol resme kim oñurgası dikkatde kıl yarar

22. Çün sagrısına kamçı uram çevre bakınup

Sanur kimesne tahta kakar anı ince yar

23.Otlak yüzini görmemiş emmâ giyâh-ı derd

' Ömrinde arpa yimemiş illâ ki zehr-i mâr

24.Ehl-i riyâzeti işidürüz uçar diyü

Bu da riyâzet ehlidür of dir iseñ uçar

25.Yâ Rab ecel bukagûsını ur ayagına

Düzd-i hayât eylemesün tâ anı şikâr

26.Ne diyeyin bir at durur ol k' anun üstine

Çak buñ deminde düşmenüñi göreyin süvâr

27.Ey tabl-bâz-ı zeyñüne hûrşîd reşk idüp

Vey zer-rikâs-ı makdemüñe mâh-ı nev şi' ar

28.Rûz-ı musâff `azm-ı neberd eylesen şehâ

Hasmuñ gözine görine atun yelesi mâr

29.Yagmur gibi yagar gözi yaşı 'adûlarıñ

Esbüñ kaçan ki kişneye altıñda ra'd-vâr

30.Hink-i felek segirdmeye bâd-bân ile

Kendüyi biñ yarag idüp itsün ham u nizâr

31.Tozutdugınca yer yüzini pây-ı edhemün

Çarh-ı muhannesüñ bürinür kalbine gubâr

32.Esbüñ kamış kulaklarını 'arz eylese

Düşmen çerîsin iñlede ney gibi zâr zâr

33.Dir cûd u heybetüñ ile râkib gören seni

Düldüldür atı kendü ‘Ali tîgı Zülfekâr

34.Evtâd-ı hilmüñ itdi zemini ‘ale's-sükût

Seyr-i semendüñ eyledi eflâki bi-karâr

35.Kalb-i ‘adûya benzedügiçün meselde taş

Başına her adımda anun na’l od yakar

36.Bolay ki top olam diyü esbüñ kotazına

Kendüyi vay ki zeyn ider çarh-ı hile-kâr

37.Ger haşre dek ögem seni yüz biñ zebân ile

Bulmak muhâl-i ‘akl durur medhüñe kenâr

38.Şehbâz-ı fikretüme hezâr âferîn kim

Bir demde nice mürg-i ma’ânî kılur şikâr

39.Meddâh-ı muhlisüñ iken ey şî-i ner bugün

Niçün peleng-i fakr ide ‘aklumı târmâr

40.Bu çarh-ı mün’ akis beni iñletmedi her ân

‘Âciz durur cemî-i hekîmân-ı rûzgâr

41. ‘Âlemde çok belâ vü kaza çekmişem velî

Bu esb-i şûm-makdeme la’net hezâr bâr

42.Ne çekdügümi ben bu arık bargîr ile

Şerh eylemek olur idi ‘ömr olsa pâyidâr

43.Ökçem yagırlarını yürirken gören sanur

Gül yapragıdur ayagum altında hâksâr

44.Gam gicesinde bir nazar itseñ vücûduma

Rûşen iderdi hâli sana âh-ı tâbdâr

45.Lutf it şehâ bir esb buyur ben kuluña kim

Yel gibi tîz-rev ola ammâ cebel-vakâr

46.Nevmîd eyleme beni kim üstühânumı

Cev gibi pâre pâre kılur ta’n-ı her himâr

47.Uzatma ey Mesîhî şikâyet selâsilin

Divâneligi ko vü du’â kıl o şâha var

48.Yeldükçe ‘âlem içre semend-i nesîm-i subh

Bitdükçe tag u râgda eşcâr u sebze-zâr

49.Hükmüñ öñinde leşker-i a’dâ zebûn olup

Pergâr-ı pây-ı esbüñe kâmuñ ola medâr

18

1.Olmaga milket-i çemene şehriyâr serv

Dikdi livâ-yı sebz-i hilâfet-şi’ âr serv

2.Bülbüller âşiyânına başında yir ider

Mülk-i çemende olmış iken tâc-dâr serv

3.Çârûb gibi sâyesi düşdi çü yirlere

Kondurmaz oldı zerrece hergîz gubâr serv

4.Nakkâş-ı sun’ yazmadı kaddüñ gibi misâl

Mecmû’a-ı zemânede bir yâdigâr serv

5.Kaddüñ gibi bulınmaya gülşende râstî

Serdâr u ser-ferâz-ı bülend-iktidâr serv

6.Togrusı olmasa idi kalbinde re'y-i kec

Bulurdı istikâmet ile i’ tibâr serv

7.Nâgeh irişmesün diyü bâd-ı sabâ eli

Dâmen-keşîdedür yine perhiz-kâr serv

8.Derd ile gonca-veş cigeri pâre pâredür

İtmez derûn-ı sînesini âşikâr serv

9.Tîr-i kazâ ucındagı peykân gibi virür

Sensüz çemende hâtıruma inkisâr serv

10.Yazdum nihâl-i kâmeti vasfında bir gazel

Geldi zebân-ı hâmeme bi-ihtiyâr serv

11.Öykünmeyeydi kaddüñe ey gül-‘izâr serv

Mülk-i çemende bulmaz idi iştihâr serv

12.Dil ‘andelîbi görmedi kaddüñ gibi senüñ

Seyr itdi sebzezârda gerçi hezâr serv

13.Var gülşene salın k'ola şermende şâh-ı gül

Gel bâga sâye sal ki ola şermsâr serv

14.Kaddüñe istikâmet-i tab’ıyle râstî

Beñzer diyeydüm olsa idi gül-‘izâr serv

15.Fikri budur ki himmet ile kaddüñe ire

Togrulug ile devlete irse ne var serv

16.Ol kâmetüñ irişmeye sa’y ile pâyına

Her nice el bir ide çemende çenâr serv

17.O1 şehriyâra hidmet içün bûstânda

Turup dikildi karşusına bende-vâr serv

18.Gel gör safâ-yı meşrebini lutf-ı tab`ını

Âb-ı revân kenârın ider ihtiyâr serv

19.Gâlib üşendi leşker-i bâd-ı hazândan

Sahn-ı çemende yapdı zümürrüd hisâr serv

20.Bir sebz köhne câmeyi her yaz u kış giyüp

İtmez libâs-ı kisvetini müste’ âr serv

21.O1 kadd-i ser-ferâza şebîh olmasa eger

Kat’â cihânda bulmaz idi i ‘tibâr serv

22.Kaddüñe irmedin ölicek bitüre benüm

Topragum üzre Hâlik-i perverdgâr serv

23.Var ey vefâ vü mihr uman ol dil- firîbden

Dünyâda ola mı ki vire berg ü bâr serv

24.Ruhsâr u kaddi fikri ile çeşm-i ‘âşıka

Her gûşe berg-i gül görinür her kenâr serv

25.Kaddüñ ayırma dîdeden ey dost yaraşur

Âb-ı revân ile ki ola hem-civâr serv

26.Sen serv-kad gelür diyü her gün ümid ile

Gülşende nice nice çeker intizâr serv

27.Abdâl-ı `ışk olup yaluñ ayak başı kaba

Sahrâya düşdi ‘âşık-ı şûrîde-vâr serv

28.EI götürüp Mesîhî münâcât ider çenâr

K' ola çemende devlet ile pâyidâr serv

29.Her beyt-i âb-dârı bu nazm-ı kasidenüñ

Bir cûybârdur ki kenârında var serv

30.Gülzâr-ı dehre nice ki hüsn ü bahâ virüp

Gülşende ola mûcîb-i nakş u nigâr serv

31.Bâg-ı cihânda devlet ile ser-ferâz ola

Sahn-ı çemende eyledügince karâr serv

19

1.Meger ki irdi nesîme nidâ-yı Rabb-ı gafûr

Ki geldi hemçü Serâfîl kıldı nefha-ı sûr

2.Vücûda geldi cemî ‘-i nebâtuñ emvâtı

Zuhûr buldı cihânda delîl-i ba’s ü nüşûr

3.Bezendi ravza-ı cennet-misâl rûy-ı zemîn

Tonandı dürlü şükûfe-misâl hûr u kusûr

4.Ki ya’ni virdi nişâne sarây-ı cennetden

Bahâr zîneti ile bu kasr-ı nâ- ma’mûr

5.Bâsîret ile kim mahall-i hâdisedür

Bulur mı kimsene lutf u kılur mı kişi huzûr

6.Cihân ne kişiye el virdi k' itmedi pâ-mâl

Zamân ne kimseye lutf itdi k' itmedi makhûr

7.Gülî ki şâhı dirilür cemi’ -i ezhâruñ

Olur mı hâr-ı belâ bir kadeh meyinden dûr

8.Bu devr nergise bir gün piyâle sunmag ile

Geçürdi derd-i humâr ile ‘ömrini mahmûr

9.Bahâr ile ne şükûfe ki bula ferr ü kemâl

Deler yüregini anuñ delik delik zenbûr

10.Ne kıldı âhû-yı miskîn ki meskeninde iken

Yaraklaya aña sayyâd-ı dehr kîş ü kubûr

11.Ne meyve'î ki zemâne oñaruban bitüre

Yire çalup anı ider hemîşe tu’me-i mûr

12.‘Ukûl-ı mü'mini almaga mest ü bi-hod idüp

Bu ‘asr-ı kâfir elinden ne kan yudar engûr

13.Bir iki gün koyunı semridür ise kassâb

Etin yimege anuñ tîz ider yine satur

14.Kefenlere sarılup oldı hâk ile yeksân

Şu dem ki oldı gül-âb ile hem-nişîn kâfûr
15.Bulur mı la'l ü güher tolmayınca kan ile kân
Virür mi dürri sadef dögmeyince seng buhûr
16.Nebât u ma`den ü hayvân degül hemân hâşâ
Bu hâlet üzre durur gerdiş-i sinîn ü şühûr
17.Felek ki cism-i latîf ü vücûd-i `âlîdür
Nedür bu nev'-i taharrük nedür bu cins-i 'ubûr
18.Kamer ki ire kemâle vü ola bedr-i tamâm
İder zevâl-i husûf anı her zamân bî-nûr
19.Güneş ki merdümek-i dîde-i cihân-bîndür
Kılur bu gerdîş-i dehr anı her gice şeb-kûr
20.Gel imdi 'ibret ile bak cihâna ey 'âkıl
Pür itmedin gözünüñ hânesini hâk-i kubûr
21.Tarîk-i Hakkı koma kim selâmete iresin
Hasûd u düşmen elinden irişmeye şer ü şûr
22.Bir iki gün yüzüñe güldi ise bu gaddâr
Neden bu resme tegâfül nedür bu denlü gurûr
23.Zemâne saltanatında bekâ uman görsün
Ki kanı Husrev ü Dârâ vü Kaysar u Tekfûr
24.Çü bezme kan saçılur cur'a yirine her dem
Zi câm-ı çeşm-i Cem ez kâse-i ser-i fagfûr
25.Ko reşk-i saltanat-ı fâniyi dürüş yazalar
'Alem-keş olmaga bâkîde aduña menşûr
26.Kanâ'at oldı Mesîhî çü kenz-i lâ-yefnâ
Dürüş ki olasın ol genc-i bâkîye encûr
27.Fakîr-i kâni' olursañ müyesser ola saña
Na'im-i 'âlem -i huld ü visâl -i bâkî -i hûr

20

1.Eyledi burc-ı şerefde yine bir mâh zuhûr
Âlem-i şer' kamu tolsa gerek toptolu nûr
2.Asfiyâ yiri yine saff-ı safâ olsa gerek

Eşkıyâ kalbine kalmasa gerek kılca huzûr

3.Ok havâya uyuban yok yire kan eylemesün

Nice kan dökicinüñ olsa gerek yiri kubûr

4.Şerbet-i ‘adli düzerse o tâbîb-i dil ü cân

Derd-i zulm olsa gerek halk-ı cihândan yine dûr

5.Hulk ile râyiha-ı misk gibi zâhirdür

‘İlm ile gün gibi ma’lûm u mu’ayyen meşhûr

6.Sensin ol hirmen-i lutf u kerem ü cûd u sehâ

Ni’ met-i cûduñ ile oldı ganî vahş ü tuyûr

7.Gamze-i yâr ola devrüñde meger kim ugrı

Çeşm-i dil-dâr ola ‘ahdüñde meger kim mahmûr

8.Kimsede zerre kadar gussa vü gam kalmaya hiç

Râh-zenler ola devrüñde meger kim gam-hâr

9. ‘Ahd-i `adlüñde senün nîşini bu kejdüm-i çarh

‘Aceb olmaya nihân eyler ise çün zenbûr

10.Şöyle ma`mûr durur `adlün ile mülk-i cihân

K' uçmaga kasd ide firdevs-i berînden beri hûr

11.Dest-i kahr ile salarsan teber-i şer’i eger

Kesile bâg-ı cihândan şecer-i fısk u fücûr

12.Memleketden yine def’ olsa gerek zulm ü sitem

Çün ki hûrşîd tulû’ eyledi kalmaz deycûr

13.Ger ire râyiha-ı lutfuñ ayag üzre turup

Gele (Gel e) rûhum diyü ‘izzetler ide ehl-i kubûr

14.Fazluñı künhi ile ben nice idrâk ideyin

‘Akla yok varmaga ol araya çün kim destûr

15.Ey ki kahruñla kamu düşmenüñüñ hucresi yas

Vey ki lutfunla kamu dostlarunun hânesi sûr

16. Şimdi dillerde senün zât-i şerîfüñdür olan

İlm ü hilm ü şeref ü fazl u keremle meşhûr

17.Kalmadı devr-i salâhuñda gidüp fısk u fesâd

Bâgda nergis-i bimârdan özge mahmûr

18.Bozılup sohbeti götürdi ayagı sâki
Üzilüp gerdeni götürdi kopuzı tanbûr
19.Ehl-i fıskun gam-ı gavgâ-yı fesâdâtı gidüp
‘Âleme ‘adl ü kerem mihri ile virdüñ nûr
20.Bâgda olmaz idi bâd-ı seher anber-bûy
Tîb-i hulkuñdan eger irmese âfâka buhûr
21.Midhatüñ bikrine la'ik idemez la’l-i nazm
Rişte-i nazma ne deñlü dize dürr-i menşûr
22.Silk-i dürr-i kelimâtın bu Mesîhî tapuña
Çekdi tuhfe ne kadar ahkar ise tut ma’zûr
23.Medh-i evsâf-ı sıfâtuñda şehâ ebyâtı
Rişte-i dürr-i girân-mâye durur sanma sutûr
24.Midhatüñde yaşamış ravza durur olmaya ‘ayb ı
Câ-be-câ sehv ile içinde ger olursa kusûr
25.Din evin nice ki rûşen ide envâr-ı ‘ilm
Nice kim beyt-i cihân ‘adl ile ola ma’mûr
26. ‘İlm ü ‘adl ile olup nâzır-ı ahvâl-i cihân
Dâ'im ol lutf ile şâhuñ nazarında manzûr

21

1.Kaddüñi kıl namâz u niyâz içre yâ gibi
Gönder figânı göklere tîr-i du’â gibi
2.Sâfî-dil olmag istesen âyine-vâr var
Yüz tut hemîşe Ka’beye kıble-nümâ gibi
3.Âhir konar çü zâg-ı ecel üstühânuña
Niçün havâya tâbi’ olursın hümâ gibi
4.Aduñ yalancı oldugı ey seng-dil bu kim
İşitdügüñi söyleyicisin sadâ gibi
5.Merdânesin şakâvete lîkin ibâdete
Bin ‘özri bir dem içre bulursın nisâ gibi
6.Terk it zalâm-ı ma’sıyeti tâ ki kalbüñe
Nûr-ı Hudâ tulû’ ide şems-i duhâ gibi

7.Devr-i felekde böyle niçün gaflet idesin

Almış seni çü halkasına ejdehâ gibi

8.Ma'nâda kibr ü kin ile döndün çü parsa

Gösterme halka kendüzüni pârsâ gibi

9.Cismüñ sarart k'ola der-i Hakda ‘izzetüñ

Begler yanında merdüm-i zerrîn-kabâ gibi

10.Takvâ yolında ger işüñ altun idesin

İzün tozını kapışalar tûtiyâ gibi

11.Bu yolda ol müsâfır irer gice menzile

Kim subh-hîz ola semend-i sabâ gibi

12.Ger pâdişâh isen n'ola ey nev-cüvân sakın

Kırma bu halkı girme vebâle vebâ gibi

13.Mazlûmun âhı okına olma nişâne kim

Çarhuñ siperlerin geçer ilmez kazâ gibi

14.Ey pir kaddüñi eger egdiyse bâr-ı fakr

Bir kat nemed yeter sana âl-i ‘abâ gibi

15.Her bir ganî ki olmaya anda gınâ-yı kalb

Ma'nâda ol gınâ degül el-hak ‘anâ gibi

16.Lâ'ik mi dâne hırsı bu fikr-i dakik ile

Ser-geşte eyleye seni seng âsiyâ gibi

17.İnsâf ey Mesîhî senüñ lutf-ı tab'uña

Hakdan bu dahi kişiye başka ‘atâ gibi

22

1.Zihî zi rif'at-i tû kadr-i âsumân mülzem

Ferâz-ı dergeh-i tû sırr-ı arş-râ mahrem

2.Zi perçem-i ‘alemet tire mânde turre-i hûr

Zi reşha-ı kalemet dür çekânde silk-i rakam

3.Salâbet--i tu sitâned zi rûh kisvet-i ten

Mehâbet-i tu bered ez meşâm kuvvet-i şem

4.Sezed ki bâşed hem-çün devât hâne-siyâh

Kesî ki hükm-i türâ ser ne-yâvered çü kalem

5.Zi bes ki der dil-í a’dâ nişest peykânet

Be-perr-i tîr-i tu perrân şüdest sûy-ı ‘adem

6. ‘Aceb ne-hâşed eger der zamân-ı ma’diletet

Zi çarg u bâşe küned çift-i hîş kebg-i harem

7.Eger mehâbet-i tu ber zemâne bâng zened

Zi kâhsâr ne-yâyed be-cüz sadâ-yı ni’ am

8.Her ân ki hord zi nevk-i sinân-ı tu zahmî

Ecel be-penbe-i tâbût sâzedeş merhem

9.Tu ger meremmet-i in kâh-ı köhne-kubbe künî

Ez în sebeb ne-çeked katre katre ez vey nem

10.Güzeşt kadr-i tu ez Nîl-i çarh Mûsâ-vâr

Mecerre z-ân şüde çün râh der miyâne-i yem

11.Be-kasd-ı kal’a-ı eflâk kilk-i tâcveret

Keşîde hayl-i ma’ânî ferâz-ı nüh-târem

12.Hemîşe rif’at-i tu sûy-ı ‘âlem-i ‘ulvi

Küned ‘urûc be-sân-ı Burâk bî-süllem

13.Furûg-ı fazl u kemâl-i tu dîde çeşm-i zarîr

Sadâ-yı sît-i celâlet şenîde gûş-ı asamm

14.Hudâygânâ hâl-i dilem tu dânî bes

Ki cüz tu kes ne-şinâsed harâm-râ zi harem

15.Ez ân ki râyet-i tab’em be-medh-i tust bülend

Be ser-ferâzegî geştem miyân-ı halk ‘alem

16.Merâ zi zümre-i ebnâ-yı Rûmiyân me-şümür

Egerçi Rûmî-yem emmâ güzeşteem zi `Acem

17.Revâ me-dâr ki bâşed be-devr-i dâniş-i tu

Günâh-ı mûcib-i hırmânîyem kemâl-i etemm

18.Belâ-yı gussa-ı derdem dirâz çün şeb-i hecr

Sarây-ı mihnet-i zecrem feráh çün ‘âlem

19. ‘Aceb merâ be-çi tâli’ be-zâd mâder-i çarh

Ki sa’yem ez heme bîşest hazzem ez heme kem

20.Şikâyet-i men-i miskîn me-bîn güzâf ki hest

Şikâyet-i digerân nezd-i û be-şükr-i ni' am
21.Ez ân du'â-yı tu gûyed Mesîhî-i gamgîn
Ki cüz du`â-yı tu câneş ne-mî-şeved hurrem
22.Çi bâşed ez-ser-i mihreş ber âmedî ber der
Çü âfitâb ki ber âsumân bered şebnem
23.Hemîşe tâ ki büved în revâk-ı seb'-i şedâd
Be-sân-ı sît-i kemâlet muhit ü müstahkem
24.Be-hükm-i tab'-ı tu în 'unsur-ı çehâr-mizâc
Be-zîr-i pây-ı tueş nerdübân-ı heft-kadem

23

II

1. Gelüñüz zikr idelüm Mevlâyı
Gelüñüz fikr idelüm 'ukbâyı
2. Dehr bir hûbdur emmâ ne olur
Şol güzelden kim ola hercâ'î
3.Çünki tenhâ kalıcagız âhir
N' iderüz yâ bu kuru sevdâyı
4.Çün ölüm fikri durur re'y-i sahîh
N'iderüz yâ bu kuru sevdâyı
5.N'idelüm devleti çün câm-ı ecel
Bir tutar cümle gedâ vü bayı
6.Cânını üste virüp 'âkıl olan
Degişür âhirete dünyâyı
7.Bilmezem kim nice ta'bir ideyin
Sana bu vâkı'a-ı kübrâyı
8.Gâlibâ görmedi çeşm-i encüm
Bu kadar hâdise-i 'uzmâyı
9.Ki cihân emrine râm olmış iken
Erdebîl aldı `Ali Paşayı
10.Anı dünyâda Hak itmişdi sa'id
Âhir ol şâhid-i Hakk oldı şehîd

II

1.Subh-dem bir ‘aceb ugraş oldı

Her tarafına na’re-i şâbâş oldı

2.Dil-i Paşa ile peykân-ı ‘adû

Kan bulaşdı vü karındaş oldı

3. Tîr ü şemşîr ne zahm urdı ise

Bedeninde göz ile kaş oldı

4.Kendü Sünnî idi merhûm emmâ

Tende her zahmı Kızılbaş oldı

5.Kıydı çün aña ‘adû-yı zâlim

Bu günehden yüregi taş oldı

6.Gördi kim korkuludur râh-ı Hudâ

Şühedâ kısmına yoldaş oldı

7.Sahn-ı firdevse göçüp devlet ile

Cennet ehline yine baş oldı

8.Her melek aña iç oglanı olup

Hûrlar cümle karavaş oldı

9.Menzili olsa n'ola huld-i berîn

İnne'l-ebrâre le-fî' illîyîn

III

1.Karşulaşdugı dem iki leşker

Saldı meydâna atın ol server

2.Ra'd u berk idi tab(u)l-hâne vü tîg

Tîr-i bârân u tolu havf u hazer

3.Şöyle delmiş idi ok başları kim

Sanki kefgîr idi her kâse-i ser

4.Eyledi top u tüfeng a'dânun

Bedeni kal'asını zîr ü zeber

5.Başlanna ne belâ irecegin

Söyledi başa kaka tîg ü teber

6.Bahr-ı hûn olmış idi ma' reke kim

Nîzeler mâr idi mâhî hâncer
7.Has u hâşâk kenâra kaçıcak
Saldı ol bahrde Paşa lenger
8.Gark olup fülk-i vücûdı ol dem
Eyledi zevrak-ı tâbûtı makarr
9.Dahi sag iken anı anda koyup
Döndi tersine yüzini bekler
10.Kıldı ol mefhar-ı erbâb-ı cenân
Pâdişeh yolına cânın kurbân

IV

1.Kanı ol âsaf-ı sadr-ı a`zam
Kanı ol tabl u 'alem hayl ü haşem
2.Kanı ol zübde-i erkân ki anuñ
Cûdına reşk ider idi Hâtem
3.Gördi yok ceyş-i vücûd içre vefâ
Oldı pes kâfile-sâlâr-ı 'adem
4.Bildiler kıymetini la`1 gibi
Kana boyandısa ol kân-ı kerem
5.Ne tılısım idi vücûdı k'ansuz
Toldı âfâkun içi fitret ü gam
6.Zehr içürdi aña sâki-i ecel
Nicesi acımasun bir âdem
7.Bikr-i fikrümi derûndan çıkarup
Mâtem içün kara giydürdi kalem
8.Sakın ol gitdügine şâd olma
Sana da kalmaz efendi 'âlem
9.Bunda biz gussada vü rûhı anuñ
Sahn-ı fırdevsde şâd u hurrem
10.Kıldı ol kesb-i hayât-ı ebedî
Mesken idindi civâr-ı samedı

V

1.Hak anı hem-dem-i gufrân itsün

Rahmeti hânına hem-nân itsün

2.Kanınuñ katrelerin zînet içün

Hûriler boynına mercân itsün

3.Şem' gibi aña dil uzadanuñ

Yerini âteş-i sûzan itsün

4.Mürg-i rûhı tayerân itdükçe

Harem-i kudsda seyrân itsün

5.Cennet içinde fırıştelerle

Yine her gün aña divân itsün

6.Kefeni giydürüp İdris nebî

Hullelerden aña kaftân itsün

7.Kilk-i kudret şühedâ defterine

Nâmını müşk ile 'unvân itsün

8.Soldı ol gülşen-i devlet çünkim

Goncalar çâk-i girîbân itsün

9.Bülbül-i tab'-ı Mesîhî dâ'im

Aglasun aglasun efgân itsün

10. Mesnedi itdise terk-i dünyâ

Haşre dek var ola Yûnus Paşa

II.ŞEHRENGİZ der MEDH-İ CÜVÂNÂN-I EDİRNE

1.İlâhî `âciz ü zâr u zebûnam

Giriftâr-ı kemend-i nefs-i dûnam

2.Senün yoluñda tutmaz beni zencîr

Yeder bir kıl takup bu nefs-i şirrîr

3.Cihânda var mı bir ben deñlü gümrâh

Meger sürçem düşem kim diyem Allâh

4.Ne mümkin var ki zikre söz kaçuram

Meger tesbîhi göñlümden geçürem

5.Beş on gün eylesem ger savma niyet

Bozar ol niyetümi `id-i vuslat

6.Elüm kaldursam illerle du`âya

Sanuram el uzatdum merhabâya

7.Çü mescid içre tutam kıbleye yüz

Cemâl-i yâr olur mihrâb düpdüz

8.Ne mezhebdür bu kim nakkâş-ı fıkret

Namâz içre yazar mihrâba sûret

9.Girüp bezm-i meye bu nefs-i sâhî

Koyup beş vakti diñler penc-gâhı

10.Kılurın her gice mahbûb fikrin

Bu kara günlünün gör hûb fikrin

11.Gözi âhû güzeller eylemek sayd

Seg-i nefsüme olmış bir büyük kayd

12.Ne katre kim akar bu çeşm-i terden

Menîdür kim gelür hazz-ı nazardan

13.Çü tuş olam bir âhû gözlü gürze

Seg-i nefsüm üş olur şîr-i şerze

13.Çü tuş olam bir âhû gözlü gürze

Seg-i nefsüm üş olur şîr-i şerze

14.Görüp nâzını bir serv-i revânuñ

Düşerven sâye-veş pâyına anuñ

15.Hemân-dem kim görem bir mâh-ruhsâr

Nücûm-ı eşk olur çehremde seyyâr

16.Şu deñlü vâfir agladum o yüzden

Ki aglamagla yaşum çıkdı gözden

17.Dür-i eşkümle çehrem zeyn olupdur

Yüzüm san mecma`u'1-bahreyn olupdur

18.Ne dem `arz idem eşküm mâcerâsın

Yedi deryâ yumaz yüzüm karasın

19.Günâha eyledüm şol deñlü ısrâr

Ki rahm iden bana olur günehkâr

20.Bu suçlarla beni tartarsa Rahmân

Kırılur `arşa-ı mahşerde mîzân

21.Benüm suçum sorılursa temâmet

Birine dahi degmez irte nevbet

22. Bana ben itdügüm iderse Dâver

Yerine ısına dûzahda kâfir

23.Hatâ didüm ne var oldumsa `âsi

Umaram yarın olam Tanrı hâsı

24.Nice kâfir kûyı var içi is pas

Yazılur defter içre beglige hâs

25. Ne deñlü çog ise bu bendede `ayb

İder bir noktaca rahmet anı gayb

26.Eger encüm kadar olursa `isyân

Gider çün mihr-i rahmet ola rahşân

27.Hudâyâ bana `ışkı reh-nümâ kıl

Bu gözsüz `âsiye lutfuñ `atâ kıl

28.Yazup yañılup itdümse yavuz iş

Sen anı yazma yazılmaz çü yañlış

29.Bugün çün hecr odın itdüñ nevâle

Yarın tamu odın kılma havâle

30.Çü kûy-ı yâr içinde virmedün câ

Vir irte cennetü'1-me'vâda me'vâ

31.Bu gün el virmedi ol serv-kâmet

Yarın tûbâyı sen eyle `inâyet

32.Çü sunılmadı bunda la`1-i dilber

Sunasın yarın anda câm-ı Kevser

33.İlâhî buldurup sözüme ragbet

Bu Şehr-engîze vir şehr içre şöhret

34.Dimezven kim basît-i hâke irgür

Melekler vasfıdur eflâke irgür

35.Meger bir şeb bu tâk-ı pür-sanâ'i

Müzehheb levhasını itdi zâ'i`

36.Anuñ yerine aldı deste kâgıd

Ki yaza hûblaruñ vasfın `Utârid

37.Güzeller medhi yazılsun diyü heb

Devât-ı âsumân toldı mürekkeb

38.Felek mihr eşrefisin eyledi güm

Anı bulınca göz yummadı encüm

39.Bıragup Yûsufı san çâha ihvân

Şafakdan göñlegine sürdiler kan

40.Kılup dolâb-ı çarh ol gice nâle

Gözinden subha dek akıtdı jâle

41.Degül encüm görinenler semâdan

Ki çarhuñ gözi agardı bükâdan

42.Tutup işbu kara bahtına mâtem

Yüzin dürdi kara-pûş oldı `âlem

43.Sanasın sâbit olsun diyü seyyâr

Nücûm urmışdı yer yer göge mismâr

44.İhâta idüp âfâkı şeb-i gam

Bu vech ile geçerken hâl-i `âlem

45.Görüp beytü '1-hazende âsumânı

Terahhum itdi ana subh-ı sâni

46.Tefe"ül itdi ol dem çarh-ı pür-zecr

Açıldı tâli`inde Sûre-i Fecr

47.Beşîr olup hemân subh-ı cihân-bin

Didi Ya`kûb-ı çarha gözüñ aydın

48.Seher çün virdi Yûsufdan nişâne

Basîret irdi pîr-i nâ-tüvâna

49.Bozup ve'l-leylisin başdan çıkardı

Yerine şems dülbendini sardı

50.Seher nakkâşı altun halli ezdi

Revâk-ı çarha bir hâs şemse yazdı

51.Görüp câm-ı Sikender sandum anı

Ki gösterdi baña cümle cihânı

52.Ne şâhid-bâz olur gör pîr-i hâver

Ki hûba gösterür agzı ile zer

53.Zehî kudret ki virür ferd-i bî-çün

Ma`âş-ı halk içün her gün bir altun

54.Çü buldı Yûsufın Ya`kûb-ı eflâk

Zalâm-ı gamdan oldı çehresi pâk

55.Cihâna şol kadar zer itdi ihsân

Ki giydi taş agaç altunlu kaftân

56.Cemâl-i mihr virdi dehre tezyîn

Döşendi sath-ı arza ferş-i zerrîn

57.Çün ol gün mu`tedil gördi cihânı

Göçüp Şâh itdi tebdîl-i mekânı

58.Devâm-ı devlet ile bir iki yıl

İdindi Edrine şehrini menzil

59.Çü ihsânından inmiş idi behre

Sürinürek bile geldüm bu şehre

60.`Aceb şehr ol ki anun bâg u râgı

Virür kişiye cennetden ferâgı

61.İçinde suları mevzûn u reftâr

Bulutlar başı ucında havâ-dâr

62.Temâşâ eyleseñ her bir minâre

Dönüpdür serv-kâmet bir nigâra

63.Soyınup Tuncaya girer güzeller

Açılur ak gögüsler ince beller

64.Siyeh futa kuşanur ak dilber

Olur san gice vü gündüz berâber

65.Futada Hak komış bir sırr-ı gaybı

Ki örter dâmeniyle görse `aybı

66.Su içre bunlara kılsan nigâhı

Görürsin burc-ı âbî içre mâhı

67.Bulardan vasl uman abdâla benzer

Ki bunlar suya düşmiş bala benzer

68.Gözüñ yaşı Meriç olsa nazarda

Ne mümkin biri kol boynuña Arda

69.Gören bu şehri bu resme kıyâmet

Sanur bunuñla tokuz oldı cennet

70.Zihî cennet ki girer her güneh-kâr

Görür `âsi vü `âbid anda didâr

71.İçinde var anuñ bir kaç melekler

Ki mislin görmemiş devr-i felekler

72.Bugün meydân-ı hüsn içre ser-âmed

Güzel dirseñ Na`lbend-oglı Ahmed

73.Cemâli kıble-i ashâb olupdur

Dükânı na`lden mihrâb olupdur

74.Biri şol tâlib-i `ilm adı Mahmûd

Yüzi mısbâh u zû'dur vasl-ı maksûd

75.Güzel ezberlemiş kannış kitâbın

İyü tahsîl kılmış şîve bâbın

76.Birisi dahi Ferrâş-oglı Ya`kûb

İşiginde müjem her lahza çârûb

77.Söz açsam hüsninüñ bir hissesinden

Uzun olurdı Yûsuf kıssasından

78.Birisi ignecilerde `Alidür

Miyânı sanasın igne telidür

79.Anuñ bir ignesini eylemiş cer

Ki İdrise vire `İsâ Peyâmber

80.Birisi Kız `Alidür k'ol semen-ber

Olupdur sükker-i pâlûdeden ter

81.Şu kim biñ cân virüp zevkini sürdi

Bu kızlık da anı ucuz düşürdi

82.Biri Sarrâf-zâdedür güher-pâş

Olupdur kalbi anuñ kıymeti taş

83.Murâdı ger zer ise yüzüm üzre

Dür ü gevher dilerse gözüm üzre

84.Birisi Seyyid-oglı adı Ca`fer

Ruh-ı rengîn ile âl-i Peyâmber

85.Saçı olmazsa seyyidligine dâl

Yanagı şâhid üş oldu âl

86.Bugün güzellerüñ oldur emiri

Yaraşur cân u dil olsa esîri

87.Biri Yeşil Melek hüsn aña muhtas

Komış Nesli diyü kendüye mahlas

88.Bileydi oldugın bu nesl hâsıl

Kılurdı Ademe secde `Azâzil

89.Biri de şol Semerci-oglı âfet

Ana lâ'ık mıdur andan o san`at

90.0 yalıñ yüzlü her kime ki bakdı

Karâr u sabrı rahtın oda yakdı

91.Birisi Sîm-Sâ`id hûb berber

K' ana eskilenür yeniçeriler

92.Bizümle gerçi kim dahi bilişdür

Veli yanınca salınan kayışdur

93.Biri Hürmüzdür ebrûsı meh-i nev

Lebi Nûşirevândur kendü Husrev

94.Bizi çün kûh-ı gamda itdi Ferhâd

Ne içün eylemez şîrîn lebin dâd

95.Birisi de Halil ol âfet-i cân

Göñüller idinür her gice mihmân

96.Ne sihr itmiş yüzinde zülf-i ser-keş

Ki ana gülşen olmış sahn-ı âteş

97.Biri bir dil-rübâdur adı Hayder

Ruhı cennet lebi sâki-i Kevser

98.Çü çekmiş gamzesinüñ Zülfekârın

İki itmiş yüzinün zü'1-humârın

99.Biri Kuyruklu Yılduz ol kamer-veş

Urur her gice yer yer göge âteş

100.Dahi togmadın ol hûrşid-pâye

Ye tog yâ işte togdum dirdi aya

101.Biri Hızr ol ki yokdur aña sâni

Tutagı olmış âb-ı zindegânî

102.Şu kim anuñ ile tatlu dirilür

İlün cânı acıdugın ne bilür

103.Biri bir mâh-rûdur adı `İsâ

İdinmiş âsumân-ı hüsni me'vâ

104.Lebiyle ölü dirildür o fettân

İşiden anı nice virmesün cân

105.Biri Ebrî durur kazzâz-ı tannâz

Bizi eyler çeker dâ'im idüp nâz

106.Başum dügme tenüm ibrişim itdi

Aceb bana ol itdügin kim itdi

107. Rakibi dügmeden olmazsa dermân

İlikler gibi emsün anı yârân

108.Birisi şol şeh-i `âlem `Alemşâh

Ki yanınca çekilür leşker-i âh

109.Ne güzel pâdişâh olur be hey yâr

Ki olmış gamzeler ana silahdâr

110.Biri Yûsuf durur ol şâh-ı hûbân

Olupdur Mısr-ı hüsn içinde sultân

111. Gören kûyında anuñ tutdugum yurt

Didi yir Yûsufı ön sonra bu kurt

112.Muhammeddür biri ibn-i `abâcı

Ayagı tozı halkuñ başı tâcı

113.Güneş `âşık olup her subh ol aya

Girer derviş gibi ak `abâya

114.Biri hâfızdur olmış adı Mahmûd

Hudâ virmiş aña elhân-ı Dâvûd

115.Yüzi mushaf gibi olmış mutahher

`Aceb mi başına and içse iller

116.Birisi şol İmâm-oglı Muhammed

Kaşı mihrâbdur `uşşâka ma`bed

117.Yüzi çün secdegâh olmış enâma

Bugünden biz dahi uyduk imâma

118.Biri `attârlar içre Hasandur

San enfâsı anuñ müşk-i Hutendür

119.Akıdup kanlu yaşumı bakımdan

Pür ideyin dükânını yakımdan

120.Keçecilerde birisi Saferdür

Kılur insâf o kim sâhib-nazardur

121.Ana ta`n itmesün kimse pusudan

Keçesin çıkarıbilür bu sudan

122.Birisi Tuzcı-oglı Mustafâcık

Melâhat menba`ı kân-ı safâcık

123.Hudâ kılmış anı kân-ı melâhat

Ki açmış hüsni dükkân-ı melâhat

124.Kelâmu'llâhı hıfz itmiş zekâdan

Hudâ hıfz eylesün anı belâdan

125.`Alidür birisi Kaysarlu-zâde

Gözi `uşşâk ile her gün gazâda

126.Dürüp kaşını hışm itse o dilber

Yıkılur tâk-ı Kisrâ kasr-ı Kaysar

127.Biri `Abdi ki ol serv-i bülendi

Gören dir yarıcıñ Allâh efendi

128.Kul olayın olup emrine münkâd

Şu şart ile ki hiç itmeye âzâd
129.Biri Vâlâcı Şâdi-oglı cevvâr
Kim olmış lebleri rengîn-güftâr
130.Yakasın gönleginüñ sanma vâlâ
Girüpdür kana ol şûh-ı dil-ârâ
131.Birisi Sârbânuñ oglı Ni`met
Ser-â-ser iştihâ vü pür-letâfet
132.Deve yanınca itsem aña hidmet
Yular tutmaz başum bulurdı devlet
133.Zihî devlet ki varup beyle bâga
Elün anuñla gire bir çanaga
134.Biri Ca' fer durur Sâzende-zâde
Zenahdânı kadehdür la`li bâde
135.Beline tâlib oldum cân u dilden
Didi sen de çalar mısın bu kıldan
136.Birisi de `Alidür derzi şâgird
İşi oñdı iden ol gürzi şâgird
137.Elinde Zülfekâr oldukça mikrâz
Seni iki biçerse kılma i`râz
138.Birisi dahi şol bir derzi Seydi
Libâs-ı hüsni dikdi kendü giydi
139.Temâşâ itseñ ol ruhsâr rengi
Sanursın al atlasdur firengî
140.Biri Kazzâz Lutfi mâh-peyker
Gören mü'minlerüñ imânı gevrer
141. Rakibin dügme eyle yok çü dermân
İlikler gibi emsün anı yârân
142.Biri takyacılarda Mustafâdur
İşin başa iletmiş dil-rübâdur
143.Şu baş kim vaslına tâlib durur ol
Tabanca yimege kâlıb durur ol

144.Nigâruñ biri Takyacı Hasandur

Kıyâmet-vusledür nâzik-bedendür

145.Toludur şevki içüm ile taşum

Düşer takyası düşdük yerde başum

146.Biri hammâmcının oglı Bahşî

Ki olmış lebleri la`1-i bedahşî

147.Od urup sinemi hammâm itdi

Gözümden aña iki câm itdi

148.Biri ser-mahfilüñ oğlı `Alidür

Hayâlüm gice vü gündüz belidür

149.`Aceb mi eylese cânda karârı

Kılıcıyla alupdur ol diyârı

150.Birisi Dilsüz-oglı şûh-ı nâzik

Göñüller almada çâlâk ü çâbük

151.Nice sevmeyem ol gül yüzlüyi çok

Ki gonca gibi agzı var dili yok

152.Biri hallâcdur k' olmış Hüseyn -ism

Atılmış penbedür san andagı cism

153.İgende âhumuz almasun ol yâr

Od ile penbenün ne oyunı var

154.Biri Şerbetçi-oglı sîb-gabgab

Sözin cüllâb itmiş ol şeker-leb

155. İnanma `ahd iderse vuslatını

Ki ben anuñ çog içdüm şerbetini

156.Biri Pîrî durur mahbûb-ı şâtır

Zarûrî meyl ider gördükçe hâtır

157.O kâmet üzre ol hurşid-sûret

Kıyâmet güni gibi pür-harâret

158.Kaya Bâlî durur biri ki ol yâr

Be-gâyet seng-dildür katı cevvâr

159.İşi `uşşâkına dâ'im sahâdur

Bize geldükçe emmâ taş kayadur
160.Birisi Yagcı-oglıdur Memî Şâh
Peri-zâda dönüpdür zâdehu'llâh
161.Beliyle cismini şerh itse `âkıl
Sanasın kim şayagından çeker kıl
162.Biri serrâclarda Mirzâdur
Yüzi san kim sirâc-ı pür-ziyâdur
163.Rakib el uzadursa ol sirâca
Çıkarsun kıltugında çak sirâce
164. Birisi Pir `Alidür ol cefâ-kâr
Kılur dâ'im cefâ dersini tekrâr
165.Yaşum seylâbı taşdugınca her gâh
Görüp yükin yıkar u yıgar ol mâh
166.Biri Beñli Alidür yâr-ı meh-veş
Bulınmaz Rûm ilinde aña beñdeş
167.Çü bugdaydan bu dâne kem degüldür
Buña meyl itmeyen âdem degüldür
168.Birisi de nigâruñ Hâcı Bayram
Zer itdi beñzümi ol sîm-endâm
169.Egerçi hücreme her dem gelür hûb
Velî gelmez bana ol deñlü mahbûb
170.Oruç tutup kılurın Hakka efgân
Ki anuñ `îd-i vaslın kıla ihsân
171.Ne var alçakda añılsa o dilber
Deñiz dibinde olur çünki gevher
172.Bihişt içre kılup her lahza seyrân
Bular deñlü melek ararsa Rıdvân
173.Birinüñ mislin itmeye temâşâ
Sekiz uçmagı ger tokuz tolaşa
174.Biriyle itmek isterdüm muhabbet
Yine anuñla kılmadum kanâ`at

175.Dilerdüm egleyem biriyle göñlüm

Kanâ`at itmedi bir ile göñlüm

176.Olup hercâ'i gönlüm pâre pâre

Yapışdı her birisi bir nigâra

177.Hudâyâ sen beni iletme sine

Kamusın görmedin sîne be-sîne

178.Bularıñ eksügi hod yok Hudâdan

Ne diyem ben ki yeg ola du`âdan

İHTİTÂM

1.Yâ Rabbi bunları ebedi müstedâm kıl

Her birisini `âşık-ı miskîne râm kıl

2.Hüsniyle başı göklere irmiş iken mehi

Bu gün yañıklu begler öninde gulâm kıl

3.Yiter cihânda gözleri bimâr oldugı

Kendülerini lutf ile sag u selâm kıl

4.Kanda ki cem` olup ide mey sohbetin bular

Ol meclis içre gözlerümi iki câm kıl

5. Hak muntazırdur eylemege hâcetüñ kabûl

Uzatma ey Mesîhî du`ânı temâm kıl

1.İlâhi her birin pâyende eyle

Çerâgı ruhları tâbende eyle

2.Çün itdüñ leblerini çeşme-i cân

Bulan haşre deñlü zinde eyle

3.Cihân sultânlıgı ana gerekmez

Beni bunlara tek sen bende eyle

4.Üşüp mey sohbetin itdüklerince

Dil-i nâlânumı sâzende eyle

Mesîhî medhi bu deñlü becerdi

Begenmezseñ yüri var sen de eyle

III.GAZELLER

1

1.Ey be-rahmet rûh bahşîde ten-i me'yûs-râ

Hikmet-i tû kerde bâtıl kavl-ı Câlînûs-râ

2.Der şebistân-ı celâlet pâsbân-ı kibriyâst

Heft şem` efrûhte tâ haşr nüh fânûs-râ

3.Tâ çerâ nâ-sâz âhî dil keşed ender sefer

Kâfir ez insâf hod tenhâ zened nâkûs-râ

4.Der-hevâ-yı tû zi tâb-ı sîne vü âb-ı `arak

Sûfiyân âteş zede der hırka-ı sâlûs-râ

5 Yâ Rab ân hursendiyi fermâ Mesîhî-râ k'ez-û

Ez-hesâb-ı tahta gîret taht-ı Keykâvûs-râ

2

1.Gül 'ârızın üstinde o zülfeyn-i semen-sâ

San kurdı duzag avlamaga bülbül-i şeydâ

2.Kudret kalemi nakş uralı levh-i vücûda

Yazılmadı hüsnüñ gibi bir nakş-ı dil-ârâ

3.Âyîne-i ruhsâruñı gösterme rakîbe

Kim kendüyi görür kılıcak anı temâşâ

4.Ey kaşı kemân oklaruña benzemeyeydi

Kılmazdı kalem nâlelerin sînede ihfâ

5.Dil kaşuña `azm eyler iken kaldı lebüñde

Meyhâneye iletdi anı râh-ı musallâ

6.Sûfîlere ne fâ'ide var hâk-i rehüñden

Binâ olımaz sürme ile dîde-i a'mâ

7.Göñlüm sevinür zülf-i siyâhuñı göricek

Kim ugrıların gündüzidür leyle-i zulmâ

8.Bir lahza işigüñde eger olsa mücâvir

Eflâkde reşk ide Mesîhîye Mesihâ

3

1.Gel eyle yaşlu gözüme izüñ tozın `atâ

Dirler ki hoş gelür yaşaran göze tûtiyâ

2.`lşkuñ gözümüñ acı yaşın kıldı hoş-güvâr

Deryâ suyını nite ki tatlu ider havâ

3.`Uşşâka kandalıguñ ider kebkebüñ `ıyân

Şol necmler gibi k'ola azmışlara hüdâ

4.Hasretden aglayup yüregüm dökdi yaş gözüm

Şol dem ki tîrün eyledi bagrumla merhabâ

5.Didüm ki göz yaşına ne hoş böyle şâdsın

Âb-ı revân didi ki olur-mış ferah-fezâ

6.Hattı gibi siyâh durur çehre-i rakîb

Alûde oldı san ki mürekkeble bed-likâ

7.Merhem yerine zahmuma bir tîr ur didüm

Didi Mesîhî üşde elüm degdi hoş ola

4

1.Bâb-ı dilber kim rakîb olmış durur derbân aña

Âsumândur sanki çıkar gâh geh şeytân aña

2.`Âşıkı dolâb-veş her lahza giryân itmegi

Yâ o çarha ögredür yâ çarh-ı ser-gerdân aña

3.Yâ Rab ol nakş-ı cihân-ârâ nice mahbûb olur

Kim kalupdur kendü nakkâşı dahi hayrân aña

4.Perr-i tîrüñ ile kuş gibi uçardı fülk-i dil

Lenger olmışdur velîkin âhenin peykân aña

5.Devr idüp öper mey-i telhiyle la`lüni kadeh

Bu Mesîhîye ne acı yutdurur devrân aña

5

1.Leblerüñ kim cân virüpdür çeşme-i hayvân aña

Ben dahi dilden revân itsem `aceb mi cân aña

2.Bülbül-i dil-hastenüñ cânın zahmnâk itmege

Şâh-ı güller oklar olmış goncalar peykân aña

3.Kâmet-i dilberlere karşu bu eşk-i cûy-bâr

Beñzer ol havza ki durmış servler divân aña

4.Solmamaga sünbül-i zülfüñ sifâl-i sînede

Su seper reyhâncı gibi dîde-i giryân aña

5.Gülistân içre leb-i gonca nice kan olmasun

Ey Mesîhî her gice şebnem k'urur dendân aña

6

1.Tîrüñüñ zahmı nigârâ râhat-ı cândur baña

Darb-ı şemşîrüñ sanasın âb-ı hayvândur bana

2.Bâg-ı dehri kıldı zeyn âhum şerârı gül gibi

Hamdü lillâh yaz u kış `âlem gülistândur baña

3.Olmaga dîv-i rakîbüñ şerr-i mekrinden emîn

Tende san dâg-ı gamun mühr-i Süleymândur baña

4.İşbu ma`nâdan ki cennet sâye-i şemşîrdür

Gamzeñ altında yañaguñ bâg-ı Rıdvândur baña

5.Kime reyhân kimine sünbül görinür zülf-i dost

Bir nazar kıldukça her bir tárı su`bândur baña

6.Hasret eyyâmında hâl-i zâruma rahm eyleyüp

Mihr sûzân ra' d nâlân ebr giryândur baña

7.Ey Mesîhî zülf sevdâsına tolaşduguma

Bâddan aldum haber sünbül perışândur bana

7

I. Zecr ile hecrün olalıdan âşinâ bana

Bigâne oldı `işret ü zevk ü safâ bana

2. Acımasun mı bu dil-i bimârum ey rakib

K' olmış nasib bal sana vü belâ bana

3. `Âşıklarunı anıcagız tatlulug ile

Unutma acı acı sög ey dil-rübâ bana

4. Tab`um şu denlü münharif olmışdur ey tabîb

Kim şerbet-i ecel durur ancak şifâ bana

5. Gözden çıkınca aglar isem ey Mesîhî ben

İki göziyle bakmaya çarh-ı dutâ bana

8

1. Sen idün yalınuz penâh bana

Sen de yüz döndürürsen âh baña

2. Sana beş vakde du`â iderin

Kapun olalı secdegâh baña

3. `Alem-i âhı çarha dikmek içün

Encüm-i eşk durur sipâh baña

4. Kimseye tek başumı egmeyeyin

Kepenekden yiter külâh baña

5. Zikre varmadugum Mesîhî bu kim

Söz atar pîr-i hânkâh baña

9

1. Ey yiizün âyîne-i `âlem-nümâ

Hatt-ı la`lün âyet-i fihi şifâ

2. Çünki İbráhinı yapdı Ka`beyi

Sen de gönlüm ka`besin yapsañ n'ola

3. Bu sarâyun şimdilik sensin begi

Biz şikâyet eylerez senden sañа

4. Ka`be-i kûyuñ tavâfı dem-be-dem '

Hâci-i `uşşâkuña virür safâ

5. Dirhem-i eşküm alursañ rehn ile _

Hâk-i pâyuñ gözde tursun tûtiyâ

6. Ben kara yiizlüye meylüñ ola mı

Saña `âşık olıcagız Mustafâ

7. Var ise rahmuñ Mesîhî bendeñe

Göz ucıyle kıl ırakdan merhabâ

10

1. Saldun belâya cânumı ey cân unutma hâ

Kılduñ gam-ı firâk ile giryân unutma hâ

2. Geldi nice senüñ gibi cevvâr dehre lîk

Gitdi sonucı yine peşimân unutma hâ

3. `Âşıklaruñı lutf ile yâd eyleyicegiz

Sög baña dahi ey şeh-i hûbân unutma hâ

4. Bezm-i belâda nûşumı nîş eyledi gamuñ

Añ karşu `ayş ü nûşumı ey cân unutma hâ

5.Bâd-ı firâkuñ itdi Mesîhî keminenüñ '

Ömri gülini hâk ile yeksân unutma hâ

11

1.Ey yüzüñ bâg-ı bihişt ü kevseri ol la`I-i nâb

Reng-i hattuñdan giyinmiş her melek ahzar siyâb

2.Kâmetüñe sehv ile benzetdügiçün kendüyi

Tolaşı tolaşı servün ayagını aldı âb

3.Dest-i âhum nitekim depretdi çarhuñ halkasın

Olmadı bu sâ'il-i eşküme bir dem feth-i bâb

4.Dâg urup cismüme perhîz itme kanum içmeden _

Hoş degüldür çünki gül devrinde meyden ictinâb

5.Kaddünüñ devrinde zülfüñde gözünden korku yok

Ugrıdan ol gice havf olmaz ki ola mâhtâb

6.Ey lebi mey-gûn ölürse nâr-ı hecrüñden Mesîh

Haşre dek anuñ mezârından gele bûy-ı kebâb

12

1.01 gonca kim yüzine tutar al ile nikâb

Bülbüllerinden utanup eyler meger hicâb

2. İçmezlenürdi meclis-i gülşende gonca lîk

Şebnem güç ile koydı anuñ agzına şarâb

3. Zülfüñe karşu beni `izâruñ ne hoş yakar

Ahşama karşu hod igen olmaz güneşde tâb

4. Sûfi `aceb mi cennete girsem hesâbsuz

Yokdur benüm günâhuma mahşerde çün hesâb

5. Deryâ-yı eşküm üzre benüm oñmaduk başum

Bâd-ı hevâ ile toludur nitekim habâb

6. Sürse yüzin Mesîhî yüzüñe `aceb degül

Tezhîb olıcak dahi mergûb olur kitâb

7. Yâ Rab ne kara bahtı var işbu Mesîhînüñ

K' âb-ı hayâta el uzadursa olur serâb

13

I. Var iken hum-hânede sâfi şarâb

Rindler içre igen yüz yumaz âb

2. Korkusından bâng-ı ra`d-ı âhumuñ

Bebr-i ebrüñ akar agzından lu`âb

3. Ahuma hâ'il degül rûy-ı rakîb

Berk-i `âlem-tâba ebr olmaz hicâb

4.İntizâr-ı pây-bûsuñla şehâ

Oldı bilüm halka mânend-i rikâb

5.Zahm-ı tîrüñ açmasa kutlu kapu

Gönlüme kandan irürdi feth-i bâb

6.İşigüñ koyup göge bakanlara

Hamle eyler günder ile âfitâb

7.Ne revâdur duta bülbül şem -i âh

Hâr ide gülberg-i terden câme-hâb

8.Havf idüp bâz-ı hayâlüñden senüñ

Konmaz oldı çeşmüme tîhû-yı hâb

9.Kim ki tefsîr-i hat-ı yârı bilür

Ey Mesîhî `indehü`ilmü 'l-kitâb

14

1.Hecrüñde baña nicesi timâr ide rakîb

Hergîz ola mı cân alıcı hasteye tabîb

2.Asdurmayınca komadı miskîn zülfüñi

Hayli iş aşdı yine bünâgûş-ı dil-firîb

3.Hercâ'isine dilberüñ alçakluk eyle kim

Su ol yanaya má'il olur kim ola neşîb

4.Zülfüñ irişeli yüzüñi mesken itdi dil

Kim şâm içre mescid olur menzil-i gârîb

5. Zerd itdi zer gibi tenümi kimyâ-yı `ışk

Giydük dahi ne devlet-i hüsnüñde biz de şîb

6. Şîrîn lebinde hâli yaraşmış Mesîhîyâ

Hoş-âb içinde niteki mergûb olur zebîb

15

1. İrişmedin bugün yarın ey şâb peyk-i şeyb

Ortaya ko, bilüñi dehânuñı kılma gayb

2. Hecrüñ günine kimsene inkâr idemez

Kâfir olur kıyâmete her kim ki kılsa reyb

3. Sûfiyi gör ki irişenüñ `aybını çeker

Her kanda diñler isem anı sözı külli `ayb

4. Mestâne na' resin işidüp bülbülüñ seher

Fi '1-hâl bir kıvâm ile çâk itdi gonca ceyb

5. Tañ mı Mesîhî nergis uyuklasa her seher

K' uyutmaz anı erteye dek nâle-i ku`ayb

16

1. İşüm her gice oldı zikri yâ Rab

Sana te'sir eyler mi ki yâ Rab

2. Meliksin sen felekdür âsitânuñ

Ko eşk-i çeşmüm olsun anda kevkeb

3. Kılur düşnâm her dem katlüme yâr

Du`âsı ola bolay ki mücerreb

4. Yüri ey şâribü'1-hamr eyle şürbüñ

' Ki yokdur bundan özge hiç meşreb

5. Mey-i merg içürür âhir Mesîhî

Saña bu ser-nigûn câm-ı müzehheb

17

1. Eyleyen her `âşıka bir dilber-i ra`nâ nasîb

Kılmamış zevk ü tena` `umdan bana kat`â nasîb

2. Gitmedi hattuñla zülfüñ fikri başumdan meger

Ben kara yazuluya olmış kuru sevdâ nasîb

3. Dâg urunup nitekim taglara düşdüm lâle-veş

Olmadı bir gül-ruh ile sohbet-i sahrâ nasîb

4. Kimse bilmez vasluñı kime müyesser ide Hak

Gerçi işigüñde diller çağnşurlar "yâ nasib"

5. Gör Mesîhîyi ki bugünki belâsın savmadın

Ana çak ahşamdan olur zahmet-i ferdâ nasîb

18

l.   Cânâ beni katl idicek it bûseni himmet

Hoşdur kişide zirâ sahâvetle şecâ`at

2. Yagmur tamar ise ne aceb çarh-ı kühenden

Kim yapılalı kubbesi olmadı meremmet

3. Ey kaşı kemân bir,.okuñuñ agzın öpince

Kahr ile kemânuñuñ olur bagrı iki kat

4. Gör tâli`i kim senüñ ile vasl olur iken

Sandı bizi ceng iderez araladı firkat

5. Tolaşur idi zülfüñe geh gâh Mesîhîr

Bir dahi tolaşma diyü hattuñ kodı huccet

19

l.   Mahbûb durur dehre viren revnak u zînet

Bütlerle bulur niteki deyrüñ içi sûret

2. `Arz eyledi kaddin gözümüz yaşını dökdi

Yılduzumuzı yire düşürdi o kıyâmet

3. Tîgüñ gelicek zahmumı kılmaga ziyâret

Cânum aña karşu çıkuban didi ne zahmat

4. Lutf-ı dehenüñ seyr idicek bâgda bülbül

Sögse ne `aceb goncalaruñ agzına kat kat

5. Dil-dâr ile ceng eyleyecek hod degülüz biz

Ortaya girüp niçün aralar bizi firkat

6. Öldürdi urup tîg ile bimâr Mesîhî

Hoş itdi iyü vurdı n'ola kolına kuvvet

20

l.   Ben ölicek ki benüm hâkümi devrân ide hişt

Yapasın kabrüme ey pir-i harâbât künişt

2. Kişt-zârını riyânun yüri zâhid yakagör
Ki yarın nat`-ı haşerde seni mât ider o kişt
3. Kim ki didârunı seyr eylese kûyuñda şehâ
Hak cemâlini görüben ola ol ehl-i bihişt
4. Ser-nüviştümi gören levha-ı tîgüñde didi
Zihi devletlü o baş kim ana bu oldı nüvişt
5. Sûfiyâ satma Mesîhîye sen esmâlıgı
N'eyler esmâ saña çün nâme-i a`mâl ola zişt

21

1. Ey lebüñ nat`-ı felekde eylemiş `İsâyı mât
Vey hatuñ yazmış müsellem diyü hüsnüñe berât
2. Zülfüñ içre la`lüñe öykündügiçün Hızrdan
Karañuda gizlenüp kurtılımaz âb-ı hayât
3. Acı yaşum ile agzuñ yan cânâ fi '1-mesel
Birisi milh-i ücâc u birisi `azb-ı Fırât
4.Gamzeñe öykündügi uçdan kalem olmış durur
Fikr iderken şâ`irün öniñde mahbûs-ı devât
5. Ey Mesîhî gırre olma nev-`arûs-ı `âleme "
Fânîyi terk eyle kim el-bâkiyât as-sâlihât

22

1. Nehâr-ı haddüñe düşmiş saçuñdan ey kamer zulmet
Sanasın rûz-ı hecrümdür ki tolmış ser-be-ser zulmet
2. Gözüm göñlüm karañuluk olupdur hecrüñ irelden
Nitekim gice irişdükde dolar bahr ü ber zulmet
3. Didüm târik-i hecrüñde bulam mı vuslatuñ rûzın
Didi kim mesken olmaz çeşme-i hayvâna her zulmet
4. Yüzüñ gördükçe mahv olur göñülden zülfüñüñ fikri
Nitekim götrülür irdükde hengâm-ı seher zulmet
5. Sa`âdet güninüñ sâ`atlerin bahş itseler halka
Kara bahtı gibi ancak Mesîhîye deger zulmet

I

l. Hatt-ı reyhân kim tutupdur hadd-i cânânı dürüst

Münhasif itmiş durur hûrşid-i rahşânı dürüst

Gerden-i yârı ki tolanmış giribânı dürüst

Hâledür kim devr idüpdür mâh-ı tâbânı dürüst

2. O1 mu`anber hatt-ı müşkîn ü `izâr-ı dil-güşâ `

O1 müdevver yaka ile gerden-i sîmîn-sâ _' _ `

O1 münewer çehre ile halka-ı zülf-i dü-tá

Hâledür kim devr idüpdür mâh-ı tâbânı dürüst

3. Yakma ey şem` odlara şem`-i ruhuñ pervânesin

Vakt ola bir iş düşe başuña sen de yanasın

Dâg-ı sinem şevk-i ruhsâruñla cânâ sanasın

Hâledür kim devr idüpdür mâh-ı tâbânı dürüst

4. Sâkinüñ parmakakları câm-ı mey-i sahbâ ile

Orta yerde sofra kurs-ı nân-ı mihr-âsâ ile

Halka-ı yârân gûyâ şem`-i bezm-ârâ ile

Hâledür kim devr idüpdür mâh-ı tâbânı dürüst

5. Şemsî dülbendi ki başı üzre itmişdür karâr

Döne döne sarılup dil-dâra eyler iftihâr

Şol müdevver şemsesiyle gûyiyâ destâr-ı yâr

Hâledür kim devr idüpdür mâh-ı tâbânı dürüst

6. Ben kara günlüye mi kaldı bu firkat gicesi

Rûzı rûzî itme yâ Rab bana `işret gicesi

Ben Mesîhî kim kocar cânânı vuslat gicesi

Hâledür kim devr idüpdür mâh-ı tâbânı dürüst

23

1. Ben umardum ey sanem bir meh-likâdan mu`cizât

Senden ey çeşmi siyâhum bir tevâzu`dur murât

2. Sâlihüddin-zâde dirler bir büt-i şimşâda kim

İsmine Bostân dirler vaslına yokdur necât

3. Biri İbrâhimdür anuñ kûşe-i mektebdedür

Gabgabı `ilm okumakdur kaşları ve'l `âdiyât

4. Bir güzel gördüm bu gün ismi Hızır Balı'durur

Dürr-i la`linden dökilür dün ü gün âb-ı hayât

5. Bir Hasan Balı'durur emmâ kamer-tal`atlüdür

Biri Yûsuf Balı'dur kim lebleri kand ü nebât

6. Dest-i kudret öyle yazmış kim Hüseynün nakşını

Kaşı kavsinden okınur dâ'imá ve'n-nâzi ât

7. Ahmedün çeşm-i siyâhı hışm iderse `âleme

Hüsninün hengâmesiñden denk olısar kâ'inât

8. Mustafânuñ gül ruhı devrinde hatm olsun kelâm

Kâmeti serv-i revân u kâküli ve'l-mürselât

9. Gussa vü gamdan halâs olmak dilerseñ ey Mesîh

Bir melek-yüzlü habibüñ işiginde kıl vefât

24

l. Ne hoşdur tuymadın agyâr-ı muhdıs

Kılasın bezm sâki ola sâlis

2. Hadis-i düşmen itdi `ayşumı telh

Acıtdı tatlu cânumı havâdis

3. Ayrılmaz sineden fikri rakibün

K'olur kâfır cehennem içre lâbis ı

4. Lebüñçün eksik olmaz cengümüz hiç

Ki ekser mey durur gavgâya bâ`is

5. Dehânuñdan çok eşyâ oldı peydâ

Ademdür kevn-i mevcûdâta bâ`is

6. Mesîhî kaldı uş bir dost bir post

Ölicek üstühânın ala vâris

25

I. Dehenüñ fikri ile Hak bilür ol safha-ı `âc

Aklumuzda komadı zerre kadar istihrâc

2. Hâk-i pâyuñ hakı ger nokta-ı hâlüñ görse

İdinür idi anı sûfi başı üstine tâc

3. Yaraşur her ne kadar nâz ider isen güzelüm

Şîvedür çünki viren hüsn metâ`ına revâc
4. Didüm ey dost gözüm toymaz ayaguñ tozına
Didi kim bu tama` u gafteti ko hey gözüñ aç
5. Geçer âhum okı karşu feleküñ şîşelerin
Atıcılar deler ol resme ki san`atla zücâc
6. Öldi `ışkuñda Mesîhî bulımaz dahi necât
Gerçi taşra bıragur mürdeyi bahr-i mevvâc

26

l. Hâk-i pâyuñ idinür her kim ki tâc
Çarh-ı ser-keşden alur darb-ı harâc
2. Derd imiş emrâz-ı ışkuña devâ
Merg imiş mecrûh-ı tîgüñe `ilâc
3. Kîn-i la`lüñ cânuma `azb-i Fırât
Riş-handüñ gönlüme milh-i ücâc
4. Beklenürse n' ola arkañda rakîb
K' aña olmışdur müsellem taht ü tâc
5. Berk urur kalb-i Mesîhîden lebüñ
Ke'ş-şarâbi 'l-hamre min cevfi z-zücâc

27

1. Kanlu yaş ile tola çü câm-ı mey-i sabûh
Her subh-gâh kâse-i çarha virür zebûh
2. Tî-i du`âm irişmedi hergiz nişâna âh
Miftâhuma dirîg ki bulunmadı fütûh
3. Devr-i lebüñde kimse meye tövbe itmeye
Ger kapanursa dahi der-i tövbe-i nasûh
4. Bana müyesser eyleyen Eyyûb derdini
Kılmış nasîb saña cemâl ile `ömr-i Nûh
5. Sen Husrevi Mesîhî çü Şîrîn medh ider
La`1-i lebüñ hayâlin iderse gıdâ-yı rûh

28

1. Subh-ı devlet olmış ol hatt-ı sabîh

Hoş melâhat bulmış ol la`1-i melîh

2. Dir gören zahmumda peykânuñ revân

Hiç bunun ilmez dili olmış fasîh

3. Bana cevr ü gaynya `adl itdügüñ

Her birısi cânuma zulm-ı sarîh

4. Göge çıkardum kemend-i âh ile

Korkaram ben çıkıcak iner Mesîh

5. İtligin komaz işigüñde rakîb

Yine kendü kendüye olur secîh

6. Ey Mesîhî `ârız-ı dil-dârda

Hattını yazan dimiş ente melîh

29

Mef`nlü Fá`ilátü Mefà`ilü Fá`ilün

l. Şeb-gûn saçuñı eyleme ey meh nikâb-ı subh

Togsun bu kara günlüye ol âfitâb-ı subh

2. Şebnem degül sabâha degin yire tamlayan

La`1-i lebüñ hayâline akar lu`âb-ı subh

3. Mihrüñ seher başına kıyâmet koparınasa

Kılmaz idi beyâz bu resme kitâb-ı subh

4. Çirk-i zalâmı yumasa şebnem sabâha dek

Gâlib agarmaz idi bu deñlü siyâb-ı subh

5. Yüzüñe karşu ölmeg içün cân virür Mesîh

O1 derdmende hoş gelür ey mâh hâb-ı subh

30

1. Hâşâ ki ola hâl ile ol la`1-i nâb telh

Tatlu olur mevîz ile olmaz hoş- âb telh _

2. Mey la`1-i yâra degdügini dimeñüz gelür

Cân acısı gibi bize işbu cevâb-ı (cev-âb-ı) telh

3. Burtarmasun igen yüzini rind-i câm-keş

Kim merhabâ-yı yâr ile gelmez şarâb telh

4. Mül hasretiyle acı yaşum şöyle dökeyin

Kim `âlem içre mey gibi olsun her âb telh

5. Ey mest-i nâz koma Mesîhî göyinmesün

Zirâ ziyâde yanıcak olur kebâb telh

31

1. Kan içürmezse rakibâ saña ger dâver-i çarh

Neye yarar bu şarâb-ı şafak u sâgar-ı çarh

2. Fikr-i zülfüñle kılur işigüñi eşküm zeyn

Ki nücûmiyle olur gice ile zîver-i çarh

3. Beñzedimez çü senüñ hancerüñe mâh-ı nevi

Nâr-ı gayretde nice cân eridür zerger-i çarh

4. Encümiyle şeb anuñ giceligi olmışdur

Kendüye giymege hûrşid-i zer-efser-i çarh

32

1. Amed sabâ ki yâr be-kâşâne mî-resed

Dâdim cân be-müjde ki cânâne mî-resed

2. Ber derd-i mâ tabîb müdâvâ çi mî-küned

Mâ-râ devâ zi dürdi-yi humhâne mî-resed

3. Nâsıh nasîhat em zi çi her dem künî be-gûy

Pend-i tuem be-gûş çü efsâne mî-resed

4. Her kes zi kısmet-i ezeli yâft behre'i

Mâ-râ nasîb derdi-i meyhâne mî-resed

5. Rev tu Mesîhî hâne-i dil-râ harâb sâz

An genc-i hüsn bâz be-virâne mî-resed

33

1. Saldı zülfüñ dil ü cân boynına ey dost kemend

Geçdi işbu iki divâneye bir kıl ile bend

2. Tolanur gice vü gündüz ser-i kûyın meh ü mihr

Aldı meydânı görüñ göz göre bir iki levend

3. Deldi kulaklarumı oglan iken pîr-i mugân

Ki birinden giricek def'i birinden çıka pend

4. Beni dil-teşne görüp `ârızuñ ile lebüñe

Hâlüme rahm idüben varsa `aceb mi suya kand
5. Ey sabâ şi`r-i Mesîhîyi yüri Pârsa ilet
Şâd olsun dir isen mühce-i üstâd-ı Hucend

34

1.Ger ben ölicek kabrümi seyr ide ol şimşâd-kad _
Serv-i revânlar bitüre üstümdeki hâk-i lahad
2.Hecrüñden âfet oldı çün baña ümîd-i vuslatuñ '
Ben şimdi bildüm intizâr oldugın ölümden eşed
3.Ger dûd-ı âhumı `aşâ idinmeyeydi pîr-i çarh
Aşaga yukaru kımıldanmaga bulmazdı meded
4.Niçün çekinür zülfüñe her dem rakib-i Bû-leheb
Yetmeye mi ol bogazı iplüye bir habl-i mesed
5.Çirk-i riyâdan tâ mey-i sâfi ile yundı Mesîhî
Bırakdı anuñ göñline ihlâs Allâhu 's-samed

35

1.Sayd iderse n'ola ol âhûyı her vahşi ded
Çünki ekser güneşe menzil olur burc-ı esed
2.Şâribü'1-hamra tutalum kim olur had lâzım ',
Kâzî am niçün âzâr ide fevka'1-had
3. Ben kuluñ sag koyuban gayrılara kasd itseñ
Beni anlardan öñürdi depeler tîg-i hased
4. Rahmden sanma beni ol sanem öldürmedigin
Dirligümüñ bilür oldugını ölümden eşed
5. Heykel it boynuna ey dost Mesîhî kolını
Tâ sana degmeye yavuz dil ile dîde-i bed

35

1. Beni dil-haste koyup ayrugı öldürme meded
Ki beni andan öñürdi depeler tîg-i hased
2. Rahmden sanma beni ol sanem öldürmedügin
Dirligümüñ bilür oldugını ölümden eşed
3. Kaşlaruñla lebüñ üstindeki hattuñ cânâ

Yazdı mecmû`â-ı hüsnüñde bir iki müfred

4. Mihmân olıcagaz hucresine şâhid-i mey

Ferahından özini yavu kılur pîr-i hired

5. Ger mey içdiyse Mesîhî aña had lâzım olur

Kâzî câ' iz degül incitmek anı fevka' 1-had

37

1.Bir haymedür misâlde bu çarh-ı bî-meded

K' omac-ı âfitâb ile âhum ana `amed

2. Geldi yapışdı nabzuma hecrüñde çün tabîb

Gögsini gecürüp didi Allâhdan meded

3. Emdükçe leblerüñi gider `aklum ey sanem

Mey içicek şu resme zâ'i` olur hired

4. Çekdürnıeyince hecr şebini görinmedi

Gör nireden togar bize ol âfitâb-ı had

5. Korkutmagıl ölümle Mesîhîyi zâhidâ

Hecr-i nigârdan olacagı yoga eşed

38

l. Servlerle hem-ser oldugı içün her bir pelîd

Kendü kendüyi urur hancerlere her şâh-ı bîd

2. Çîn-i zülfüñ cennetüñ bâgına açmışdur kapu

Sihr-i lafzuñ goncanuñ agzına urmışdur kilid

3. Ey kamer-ruh nûr-veş in bâri geh geh kabrüme

Tîg-i hecr ile beni çün bî-günâh itdüñ şehîd

4.Asumâni bir kühen câme giyer çarh-ı gedâ

Penbesidür işbu yer yer görinen ebr-i sefîd

39

1. O1 hilâl-ebû nigâruñ k'adına dirler Sa`id

Yaraşur rûz-ı visâliñe eger dirlerse `id

2. Vuslatuñı eşk-i çeşmümdür dem-â-dem men` iden

Kim bozılur kesret-i bârândan hengâm-ı `id

3. Hasretinden sen saçı reyhânuñ ey Yûsuf-cemâl

Yâseminüñ gözleri Ya`kûb-veş oldı sefîd

4. Çünki agzuñ bana düşnâm itmeg içün açıla

Öyle sanuram ki açılur du`â ile kilid

5. Firkatuñda gözlerümi ger yuma dest-i ecel

Tâ kıyâmet vasl umup açuk tura çeşm-i ümîd

6. Didüm ey cân gel ırag olma bu ben dil-hasteden

Didi ben sana yakın olmak katı emr-i ba`îd

7. Müdde' i her dem Mesîhîye kılur cebr ü inâd

Aña kahr it yâ müzillü küllü cebbârin `anîd

40

1. Ne kuldan kim olasın şâh hoşnûd

Olur ol kişiden Allâh hoşnûd

2.`İbâdet baña güç geldügi bu kim

Tarikinden degül gümrâh hoşnûd

3. Rakibi sûfı dahi sevmez imiş

Ki olmaz kelbden rubâh hoşnûd

4. Baña tîriyle gönderüp selâmı

Kılur dilber beni her gâh hoşnûd

5. Cebin ü haddine cân vir Mesîhî

Ki senden ola mihr ü mâh hoşnûd

41

1. Çarhuñ binâsına çü ben ne sâhibem ne mu`temed

Aña ne borcum var k' idem tâkına âhumdan `amed

2.Merdi bahâdır itmege mey kuvvet-i kalbiyedür

Mest-i dilîre kâmetüñ ne haddidür kim ura had

3. Hüsnüñde mâni` olmaga cânâ bu dil Ye'cûcına

İskender-i haddüñ yapar tozdan havâ üstinde sed

4. Çünkim rakîb-i mücrimüñ göñli çeker asılmaga

Tak sûre-i Tebbet hakı boynına bir habl-i mesed

5. Sâf ol Mesîhî gayret it giyme ra`iyet câmesin

Jeng-i havâdisden seni hıfz itmege yiter nemed

42

1.Sâki lebüñ hem-dem-i câm-ı şarâb olur

`Aks-i ruhuñla câm-ı şarâb âfitâb olur

2.Bûy-ı bahâr şöyle pür itdi cihânı kim

Yire inince katre-i şebnem gülâb olur

3.İrmez revâk u tâkına hergiz kemend-i âh

Ol pâdişâh-ı hüsn ne `âli-cenâb olur

4.Çün yâr ref`-i burka ide bî-emân ola ` '_ ' " '

Bu dûd-ı âh bakmaga komaz hicâb olur

5.Çün dûd-ı âhumuñ eseri yokdur ey hümâ

Tûtî-i çarh her gice niçün gurâb olur

6.Gülzâr-ı kûyuñ içre Mesîhî iderken âh

Bülbül sakınsun ugramasun kim kebâb olur

43

1.Gerçi `arûs-ı hüsnüñe zülfüñ nikâb olur

Korkum budur ki arada dâ'im hicâb olur

2.Hatt-ı lebüñle irdi yine cânuma gubâr

Her kanda ise fitneye bâ`is şarâb olur

3.Meh-pâreler durur n' ola tıfl ise hûblar

Her birisi zamân ile bir âfitâb olur

4. Divâr-ı kasrı şemsesidür âfitâb-ı çarh

Ol şehriyâr-ı hüsn ne `âli-cenâb olur

5.Diler Mesîhî vasluñı irişse kûyuña

Bilür ki Ka`be içre du`â müstecâb olur

44

1.Sünbülüñ Hind vilâyetlerinüñ `anberidür

Ruhdaki hâl ü hatuñ Rûmili dilberleridür

2.Nâlişümden sakın ey Husrev-i şîrîn-leb kim

Dil-i Ferhâd çü âh eyleye taglar eridür

3.`Arızuñ vasfını yazmak dilemiş bâd-ı sabâ

Safha-ı âbdaki mevc anun mıstarıdur

4.Her mehüñ vaslı metâ`ına virür cân nakdin

Şöyle beñzer ki bizüm yılduzumuz müşteridür

5.Dirhem-i jâleyi harc itse n' ola mihrüñe gül

Kendü yüzi suyıdur kendünün alın teridür

6.Şol kadar âh okını urdı Mesîhî feleke

Ki görenler didiler kolına kuvvet yeridür

7.Şâ' irüñ lâfı çog emmâ ki Mesîhî benden

Sözlerüm bikr durur dirse sözinüñ eridür

45

1.Ko bugün hüsnine yâr itsün gurûr

İrte hattı gelicek yüzine ur

2.Zâhidâ yok dir isen şem` ü meye

Yok başuñda beyni vü gözünde nûr

2a.Bülbülüñem yanuña varsam didüm _

Didi n'ola bülbül iseñ öte tur

3.Bezm-i mahşerde içem ben yâr ile ı

Sohbetümde çala İsrâfil sûr

4.Kabre iletdüm hayâl-i hâlüñi *

Daneyi iltür nite kim hâke mûr

5.`Ârızuñ hattın seçer zülfüñde dil

Gice ile sanki izler suda mûr

6.Cân virürseñ kadd-i yâr içün Mesîh

Kad haşarnâ ma' hu fi yevmi' n-nüşûr

7.Şöyle gâfildür Mesîhî derdmend

Kim anı uyarmaya âvâz-ı sûr

46

1. Ger sen isterseñ tecellî ide nûr

Ka`be-i didâr-ı yâra karşu tur

2. Şöyle mest oldum mey-i `ışkuñla kim

Girmeye kulaguma âvâz-ı sûr

3.Halka-ı zikr içre dil-dârı görüp

Kûşesinden şeyh ider yâ sabûr

4. Bülbülüñem yanuña varsam didüm

Didi n'ola bülbül iseñ öte tur

5. Zahm-ı tîrüñ kabre koydı halkı hep

Oklaruñla toptolu oldı kubûr

5a. Kabre iletdüm hayâl-i hâlüñi

Dâne topraga iletdür sanki mûr

6. Bu Mesîhînüñ kıyâmet sözleri

Sanki `İsâdur inüp itdi zuhûr

7. Şöyle gâfildür Mesîhî derdmend

Kim anı uyarmaya âvâz-ı sûr

47

1. Şeb-i zülfüñde haddüñ gösterür nûr

Meger kim gerdenüñdür şem`-i kâfûr

2. Sekiz uçmagı tokuz tolanursa

Saña beñzer melek bulımaya hûr

3.Gözüm görmez şehâ hâl-i ruhuñsuz

Ki gözden nokta gitse göz olur kûr

4. Bakar rûy-ı rakîbe çeşm-i mestüñ

Belî mâ'il olur eşkiye mahmûr

5. Elîf-bâ bilmeyen ümmiler okur

Cemâlüñ mushafından sûre-i Nûr

6.Mesîhî hoş kıyâmet sözlerüñ var

Meger kilküñ sarîridür dem-i sûr

7. Benüm ebyâtuma düzd el sunarsa

Fe-sun yâ Rabbi hâzâ 'l-beyte ma`mûr

48

1. Kim ki derbânuñ olup kapuñda varur yir tutar

Kendüyi cennetdeki Rıdvân ile ol bir tutar

2. Ehl yanında terâzûdan iner şol hûb kim

Yûsuf-ı Mısrı gibi kendözini agır tutar

3. Aferin pîr-i mugânuñ himmetine kim müdâm

Mey gibi başdan uluyı kiçiyi hep bir tutar

4. Gerçi kan itdi urup câm-ı meyi yire a'vân

Şöyle komaz göresin ol kan anı âhir tutar

5. Kûyuña varup Mesîhî tutuşur agyâr ile

Sanki gâzîdür ki akına varup kâfir tutar

49

l. Başum diyâr-ı gamda belâ kûhsârıdur

İki gözüm bi-`aynihi anuñ pıñarıdur

2. Divâr çekdi hattı vü top oldı gabgabı

Dîdâr-ı yâr burc-ı melâhat hisârıdur

3. Zünnâr-ı `ışkı bilüñe kim bagladı diseñ

Deyr-i cihânda bir sanemüñ yâdigârıdur

4. Mecnûn alalı başına mürg âşiyânını

Dîvânelik vilâyetinüñ tâc-dârıdur

5. Beyti ocagına su koyan cümle şâ`irün

Cânâ Mesîhînüñ gazel-i âb-dârıdur

50

1. Seyl-i eşküm cüst ü cûyuñda dem-â-dem câridür

N' eylesün sen serv-kaddüñ `âşık-ı didârıdur

2. Mey-fürûşa zâhidâ gölge harâmisi dime

Kim anun halk ile itdügi şirâ bâzârıdur

3. Çevre yanuñda görinen lâleler ey serv-kad

Her birisi bir şehidüñ dîde-i hûn-bârıdur

4. Kakıyup kirpüklerüm kana boyadugum bu kim

Ey gül-i cennet hayâlüñ yollarınuñ hârıdur

5. Yûsuf-ı Mısr-ı cemâle müşterilenme `Azîz

Kim kumâşı işbu dükkânuñ kamu bâzârıdur

6. Tûtî-i tab`ın Mesîhî bendenüñ güyâ iden

Bir şeker-leb dilberüñ âyîne-i ruhsârıdur

51

1. Habîbüñ cevri bî-pâyân hoşdur

Muhibbüñ derdi bî-dermân hoşdur

2. Gül-i ter dâ'imâ handân gerekdür

Seher bülbülleri giryân hoşdur

3. Tenüm pür-şerhadur başdan başa lîk

Hemân ol merkez-i peykân hoşdur

4.N'ola zülfüñe karşu seyr idersem

Ki ahşama yakın seyrân hoşdur

5.Mesîhî haste-dil olsa `aceb mi

Ki `âlemde bugün nâdân hoşdur

52

1.O1 leb-i cân-bahş-ı `âlem kim Mesîh-i sânidür

Hak bu kim sihr itmede çeşmi cihân fettânıdur

2.Sâkiyâ zülfüñe karşu çün kadeh devr eyleye

Sanuram kim ahşama karşu ayak seyrânıdur

3.Ben hele şol deñlüce bildüm ki hüsn içre o yâr

Göz terâzûsıyle Mısrun Yûsuf-ı Ken`ânıdur

4.Bâg içinde şâh-ı gül bir ince bellü hûbdur

Kim anuñ gonca dehânı jâleler dendânıdur

5.Kapusında kanlu yaşum kıldı müjgândan `asâ

Ya`ni hem su başıdur hem ol şehün derbânıdur

6.Sensüz ârâm eylemez kûyuñda göñlüm ey peri

Cennet-i fırdevs didâr ehlinüñ zindânıdur

7.Ey büt-i Çîn ger saña tapsa Mesîhî tañ degül

Kim yüzüñle zülfüñ anuñ dinidür imânıdur

53

l. Kapuñda çeşmüm iken halka-ı der

Niçün âhenger aña halka ider

2. Salınur âhum işitdükçe kaddüñ

Nihâl-i servi zirâ bâd sarsar

3. Çü gündüz ihtiyâc olmaz çerâga

`Abes yanar yakılur şem`-i hâver

4. Dükendi sanma gözden gevher-i eşk

Ki su akdugı yirden girü akar

4a. Didüm ben çagırın sen ne dimezsin

(Didi) hey bu kişi bizden ne ister

5.Güneşden rûşen oldugı cemâlüñ

Olupdur `âlem içre günden ezher

6. Mesîhî öldügine acımazdı

Kalaydı bir dahi yâr-ı suhanver

54

I. Sehâ göñlüm meges la`lüñ `aseldür

0 bala bu megesden ne haleldür

2.Du`âlar itmege sen serv-kadde

Çenâruñ cismi başdan başa eldür

3.Ne sa`y ile varam ben işigüñe

Çü dirler bâd-ı subha anda yeldür

4.Ölürem zâhidüñ gördükçe yüzin

Ki zirâ bilürem şeyh-i eceldür

5.Alup cânını bir bûse virürseñ

Mesîhî bendeñe ni`me'1-bedeldür

55

1.Hey'etde çarh egerçi ki çarhî siper geçer

Lîkin hadeng-i âh anı ılmaz deler geçer

2.Gül-gûn eşk katrelerin husrevâ saña

Koşdukça hidmete biri birin yiter geçer

3.Agzuñ du`âludur baña düşnâm kıl disem

Turmaz diline her ne gelürse söger geçer

4.Bir bûseñi alınca gelür cânum agzuma

Bir tîrüñ irişince göñülden neler geçer

5.Sanma Mesîhî hâk-i rehüñ kuhle beñzede

Hâlince gördügüñ kişi sâhib-nazar geçer

56

1. Her dem ki bûy-ı zülfüñe bâd-ı seher geçer

Ha merhabâ dimeklige küymez kaçar geçer

2. Bir bûseñi alınca gelür cânum agzuma

Bir tîrüñ irişince göñülden neler geçer

3. Okuñla öldügine göñül mürgi şâd olur

Kim perr-i tîrüñ ile Sırâtı uçar geçer

4. Bu çârsû-yı dehrde kâmil ne işlesün

K'anda hemîşe san`at-ı her bî-hüner geçer

5. Korkar Mesîhî kimseye sormaga yârını

Zirâ ki hep büyük küçük anı sever geçer

57

I. Her cânibe hercâyi güzeller kim akarlar

Gayrıları suya vü meni oda yakarlar

2.Erkân-ı kalenderlere ulaşma ki anlar

Şol tahta çıkan pâdişehe tahta kakarlar

3.Meclisde sebû ile katı baş koşar ancak

Vallâhi surâhiye de bir kulp dakarlar

4.Serhoş sanuban mahkeme-i gülşen içinde

Şebnemler üşüp goncanuñ agzını kokarlar

5.Gülşende lebüñden çü soram sebzelere râz

Sen söyle diyü goncanuñ agzına bakarlar

6.Kılmaga meremmet bu kühen kubbe-i çarhı

Encüm diyü her gice mîh kakarlar

7.Gafletde iken alma Mesîhîyi eyâ mevt

Hiç bir kişiye uyur iken el mi yokarlar

58

1.Ben hasteyi bârîk iden ol mûy-miyândur

Ben bülbüli dil-teng iden ol gonca-dehândur

2.Gelmez diyü hattum öginür yürür o meh-rû

Ey devr-i zamân yüzine ur anı utandur

3.Mûsâ gibi kır âlini fir`avn-ı rakîbüñ

Tâ sen şeh-i hüsne diyeler âl kırandur

4. Sihr ile meger akçe getürür o sanem kim

Her lahzada bu dirhem-i eşk aña revândur

5. Sovukluk iderlerse eger saña Mesîhî

Sen dahi yalıñ yüzlülere akçeyi yandur

59

1. Her ok ki benden artuga ol yâr-ı cân atar

İncindüginden aña kirişin kemân atar

2. Kapuñda dil rakîbe virür cism-i lâgarı

Gûyâ bir ugrıdur ki ite üstühân atar

3. Câı nişân itmiş iken tîrün itse sehv

Dil tîrüni nişân idüp ardınca cân atar

4. Tîr-i kazâyı kavs-i kuzahdan urur felek

Yayını karşu gösterüp okın nihân atar

5. Sınsa Mesîhî câm-ı vakâruñ `aceb mi kim

Seng-i melâmeti aña ol yâr-ı cân atar

60

1.Her kimi tîg-i hecri ile yâr yaralar

Hayfâ ki tîg-i reşk ile bagrumı pareler

2.Düşdükçe cenge tîrüñ içün başum u tenüm

İrişüben bu ikisini tîgüñ aralar

3.Kefşüñde na`lçeñle gören kepkepün sanur

Düşmişdür ayaguña hilâl ü sitâreler

4.Çün haddüñ üzre hattuñı yazmaz cihân-misâl

Her şeb nehâr safhasını nice karalar

5.Halk âsitânuñ iti dimişler Mesîhîye

Ola ki ögerek anı göge çıkaralar

61

l.Anuñ kim tâli`-i pîrûzı yokdur

Nevâsuzdur k' anuñ nev-rûzı yokdur

2.Yüzi ak alnı açuk olmayanuñ

Gerek biñ söylesün hîç yüzi yokdur _

3.Lebüñe beñzerem dir ise halvâ

Eyü dir ille anuñ tuzı yokdur

4. İşigüñde şu kim akıtmadı yaş

Anuñ gökde dahi yılduzı yokdur

5. Mesîhîye ola mı vasl rûzî

Çü firkat gicesinüñ rûzı yokdur

62

1. İşigüñ seyl-i eşke menzildür

Anı redd eyleme ki sâ'ildür

2. Agzuñuñ hiç misli yokdur lîk

Cân biraz leblerüñe mâ'ildür

3. Öldürürseñ yanuñda söyleyeni

Dostum kim gerekse kâ'ildür

4. Yılda bir kez görinür ol gül-i ter

Anda da dûd-ı âh hâ'ildür

5. İşidüp nâlemüñ cereslerini

Didi yine Mesîhî kanzildür

6. Bahr-i ma`nâ durur tabi`at kim

O1 denizde zebân bir dildür

63

1. Dil gözüm yaşı ile hem-demdür

Bu aña vü o buña mahremdür

2.Zâhidâ ögme ol cihânı igen

Gör e bu da ne hoşça `âlemdür

3.Haremüñde görem çü gün yüzüñi

Sanuram kim meh-i muharremdür

4. Nice kaddüm muzâ`af olmaya kim

Ki gamum gam içinde müdgamdur

5. Ne kadar gün togar ise başuma

Hem-nişînüm hemân gölgemdür
6. Cevher-i ma`ni ile işbu bahr
Gûyiyâ dürr ile tolu yemdür
7. Gözi cân-bahşdur Mesîhînüñ
Sanasın kim Mesîh-i Meryemdür

64

l. Bezmümüz yine müşerref eyledi cânâneler
Göklere çıksa yeridür na`re-i mestâneler
2. Ben şarâb-ı la`1-i dilberden geçerdüm zâhidâ
Korkaram sırlar salâh-ı tövbemi cânâneler
3. Şem`-i bezme âhumuz öyle harâret virdi kim
Bâl ü perden mirvâha yapdı aña pervâneler
4. Sâkiyâ karşu lebüñ öpdükleriyçün âl ile
Ehl-i bezme gör ne kanlar yutdurur peymâneler
5. Dil-rübâlar geldiler çıksun Mesîhî cân u dil
Sohbet-i hâs içre çün lâ'ık degül bîgâneler

65

l. Bana dil-dâr `arz-ı kâmet eyler
Kulına gör ne `âli himmet eyler
2. Mahabbet muhkem olsun diyü hicrân
Vücûdüm riştesin iki kat eyler
3. Bu iki meşk-i pür-eşk ile çeşmüm
Kapuña su taşıyup hidmet eyler
4. Rakîb adı gelicek nâmem içre
Kalem yazmaz mürekkeb gılzet eyler
5. Lebüñ dirgürmege cânlar virürken
Gözüñ katlüme her dem niyet eyler

66

1. Dil milketine ruhlaruñ âteş bırakdılar
Ahumla yine `âlemi odlara yakdılar
2. Sen kılmayalı gözlerümüñ yaşına nazar

Merdümler ol fütâdeyi gözden bırakdılar

3. Meclisde yâra agzı suyın akıdur diyü

Miskin sebûya gör yine ne kulb takdılar

4. Sengîn dilüñ uşatmag içün sırça göñlümi

Yârân buları birbirine vay ki çakdılar

5. Bu gice saklamaga Mesîhîden ol mehi

Tâ subh encüm uyumayup çevre bakdılar

II

1. Diñle bülbül kıssasın kim geldi eyyâm-ı bahâr

Kurdı her bir bâgda hengâme hengâm-ı bahâr

Oldı sîm-efşân aña ezhâr-ı bâdâm-ı bahâr

Ayş u nûş it kim geçer kalmaz bu eyyâm-ı bahâr

2. Tarf-ı gülşen nûr-ı Ahmed birle mâl-â-mâldür

Sebzeler anda sahâbe lâle hayru'1-âldür

Hey Muhammed ümmeti vakt-i huzûr-ı hâldür

Ayş u nûş it kim geçer kalmaz bu eyyâm-ı bahâr

3. Kıldı şebnem girü cevher-dâr tîg-i sûseni

Jâleler aldı havâ'i toplar ile gülşeni

Ger temâşâ ise maksûdun beni esle beni

Ayş u nûş it kim geçer kalmaz bu eyyâm-ı bahâr

4. Bûstânda görinen lâle degül nu`mân ile

Bâgdan kan aldı şimşek neşter-i bârân ile

Arif isen hoş geçürgil bu demi yârân ile

Ayş u nûş it kim geçer kalmaz bu eyyâm-ı bahâr

5. Ruhları rengîn güzellerdür gül ile lâleler

Kim kulaklarına dürlü cevher asmış jâleler

Aldanup sanma ki bunlar böyle bakî kalalar

Ayş u nûş it kim geçer kalmaz bu eyyâm-ı bahâr

6. Gitdi ol demler ki olup sebzeler sâhib-fırâş

Gonca fikri olmış idi gülşenüñ bagrında baş

Geldi bir dem kim kızardı lâlelerle tag u taş

Ayş u nûş it kim geçer kalmaz bu eyyâm-ı bahâr

7. Bûy-ı gülzâr itdi şol deñlü havâyı müşk-i nâb

Kim yere inince olur katre-i şebnem gülâb

Çarh otak kurdı gülistân üstine günlük sehâb

Ayş u nûş it kim geçer kalmaz bu eyyâm-ı bahâr

8. Yine envâ`-ı şükûfeyle bezendi bâg u râg

Ayş içün kurdı çiçekler sahn-ı gülşende otag

Kim bile ol bir bahâra kim ölüp kim kala sag

Ayş u nûş it kim geçer kalmaz bu eyyâm-ı bahâr

9. Ebr gülzâr üstine her subh gevher-bâr iken

Nefha-ı bâd-ı seher pür-nâfe-i Tâtâr iken

Gâfil olma `âlemüñ mahbûblıgı var iken

Ayş u nûş it kim geçer kalmaz bu eyyâm-ı bahâr

10. Gülsitânuñ her nesin aldı ise bâd-ı hazân

Adl idüp bir bir alıvirdi yine şâh-ı cihân

Devletinde bâdeler kâm oldı sâki kâmrân

Ayş u nûş it kim geçer kalmaz bu eyyâm-ı bahâr

11. Umaram bulup Mesîhî bu murabba` iştihâr

Ehline ola bu çâr ebrû güzeller yâdigâr

Bülbül-i hoş-gûysın gül yüzlülerle yüri var

Ayş u nûş it kim geçer kalmaz bu eyyâm-ı bahâr

67

1. Agzuñ ey dilber kad u zülfüñle dünyâ mâlıdur

Kâmet-i servüñ rükû` itdükçe devlet dâlidür

2. Kaddüñ ey âfet kıyâmetdür saçuñ dil mahşeri

Kim hatuñ `âşıklaruñuñ nâme-i a`mâlidür

3. Agzuñuñ varın dile ikrâr itdürmeklige

Zülf-i pür-çînüñ gözüñ cellâdınuñ çengâlidür

4. Hâldaş olalı senünçün rakîb ile şehâ

Sorma hiç ahvâlümüz kim hâlümüz it hâlidür

5. Seydi Gâziden mi gelmişdür rakîb oldugıçün

Gerçi kim işbu Mesîhî dahi Rûm abdâlıdur

68

1. Dil hânesi ki hâl ü hatuña konak durur

Korkum bu iki ugrıya göñlüm yatak durur

2. Mahv oldı sanma subha yakın cevşen-i nücûm

K'âhum hadengi çarha silâhın burakdurur

3. Hâlüñden alsa göñlümi çeşmüñ `aceb degül

Ugrıdan ise zîre harâmîye hak durur

4. Şâh-ı kamer nice çıkışa âfitâb ile

K'encüm çerisi ser-be-ser oglan uşak durur

5.Ey dil tarîk-i zülfine derd ü gam ile git

Bî-zâd u tûşe gitme ki bu yol uzak durur

6. La`lüñle tatlu ballu dirildügüme şehâ

Ben kuluñ ile gamzeñ oñat kan bıçak durur

7. Ölse Mesîhî kimse kara giymesün k'anuñ

İki cihânda yüzi kefen gibi ak durur

69

l. Yaş dökdügüm harâret-i nâr-ı firâkadur

Acıdugum bu zehr-i gam-ı iştiyâkadur

2. Gösterse n'ola gonca giribânını ile

Kim gülsitân içinde dahi yeñi yakadur

3. Ceyb-i vücûdın itmedi ol kim yoluñda çâk

Bilmez tarîk-i `ışkı dahi yeñi yakadur

4. Havf itmesün bu halk görüp âhum âteşin

Kasdum benüm bu târem-i `âli-revâkadur

5. Ey hâce-i cemâl firâkuñla nice bir

La`1-i lebüñ hayâline çeşmümden aka dür

6. Nûr itse çarhı âteş-i âhum `aceb mi kim

Kasdum benüm bu çârsû-yı nüh-revâkadur

7. Keskin kişi degül midür ilden Mesîhî çün

Tîg-i fenâ ile işi kat`-ı `alâkadur

70

I. Dem-be-dem göñlüm gözin işigüñe togru açar

Revzen-i beytini ya`ni kıbleye karşu açar

2. Cânumı her lahza ol la`1-i müferrih şâd ider 3

Göñlümi her dâ'im ol gisû-yı `anber-bû açar

3. Hâne-i dil `ışk bâzârında oldukça mezâd

Ey kemân-ebrû aña evvel okuñ kapu açar

4. Zülf-i şeb-rengüñ durur ak gösteren ruhsâruñı

Kim çerâguñ şu`lesin ey mâh karanu açar

5. Ey Mesîhî bil ki oñmaduk başuña gün togar

Her kaçan zülfi nikâbın yüzden ol meh-rû açar

71

I. Bu ne istignâ olur bu nice `izz ü nâz olur

Kim seni çok sevdügümce baña meylüñ az olur

2. Gel bugün şehr-i Sarây içinde beglik sürelüm

Kim bilür yarın felek kimlerle `işret-bâz olur

3. Cân u dil mürgin niçün sayd eyledüñ didüm didi

Bosnadur bunda kim anadan togan şehbâz olur

4. Zülfüñ ucında beñüñ pusudadur dil almaga

Vay nice `ayyârdur nice kemend-endâz olur

5. Çeng-i gamda nâle eylerken Mesîhî dün gice

Zühre gökden işidüp didi ne erkek sâz olur

72

1. Müjen kim sineden inıán uğurlar İki göz arasmdan cán uğurlar

2. Alur gön_ümi sinemden hayálün Yanar tënnnrdän _iryán ùğurlar

3. Ne huş üstád olur cerráh-ı _amzen __ _ K'ırakdan neşterıyle kan uğurlar

4. Sabá yili kapar ğonca küláhın Ömer san efser-i sultán uğurlar

5. Mesihi muhterı`dür pişesinde Degüldür san`at-ı diván uğurlar

73

l. Nakd-i kalbin oynayup dil oldı ser-gerdân-ı zâr

Oynayaldan berü şâhâ sen kamer-ruhla kumâr

2. Gayrıya meyl eylesem şemşîr ü tîrüñden geçüp

Başuma odlar yakar fi `1-hâl o tîg-i âb-dâr

3. Mihr şem`i beñzedügiçün çerâg-ı haddüñe

Başı ucında semâ` ider felek pervâne-vâr

4.Gonca agzuñdan nice umam vefâ bûyını ben

Kim cihân içre vefânuñ kendüsi yok adı var

5. Bâd-ı gülzâr-ı cemâlüñ ile âhum toldurur

Hoş revâ'ihle cihânı nitekim bâd-ı bahâr

6. Ey cefâ-pîşe vefâ kıl `âşıka kim `âkıbet

Hüsn oyunınuñ sakalını bitürür rûzgâr

7. Yûsuf-ı hûrşidden ayrılmagın Ya`kûb-ı çarh

Her gice çeşm-i Züleyhâ gibi olur jâle-bâr

8. Sünbül-i müşkîn ki reyhân hattuñ içinde yatur

Gûyiyâ kılmış vatan sebz-i giyâh içinde mâr

9. Ey Mesîhî fikretüñ bâzına yüz biñ âferin

Kim kılur her lahza mürg-i ma`ni-i hâsı şikâr

74

I. Her kimse kim senün gibi bir şîveger koçar

Kolları var ola ki `aceb sîm-ber koçar

2.Cânâ belüñ ne vakt deger `âşıkuña kim

Pirâhen ü kemer anı şâm u seher koçar

3. Ben toprag olmış umar isem n'ola vasluñı

Ahir çog ak bedenleri bu kara yer koçar

4. Biz bilüñe tolaşdugumuzdan ne fâ'ide

Körlügümüze çün anı her gün kemer koçar

5.Mahbûb-ı dostdur diyü kaçma Mesîhîden

K' ol hûba nesne eylemez illâ öper koçar

75

1.Meh rûhlaruña beñzeyemez kim yüzi kirdür

Şekker lebüñe öykünemez başı agırdur

2.Gök gürleyicek ra`d degüldür kılan efgân

Bu âhum okı tevsen-i eflâki bögürdür
3.Bir câna didüm bûseñi bir virme iki vir
Didi yüri ey haste bilürsün bire birdür
4.Sîm-âb-ı sirişk ü rûh-ı zerd egmedi yârı
Ger var ise ol sîm-tenüñ göñli demirdür
5.İdindi vatan gülşen-i kûyuñda Mesîhî
Şimden girü bülbüllere ol söz mi degürdür

76

1.Göñül bir cevri çok yâr `âşıkıdur
Belâlu ol ki cevvâr `âşıkıdur
2.Ser-i zülfüñ gibi üftâde olsun
O1 âşüfte ki ruhsâr âşıkıdur
3. Revândur dâ'imâ her-câ'i göñlüm
Şu su gibi ki dîdâr `âşıkıdur
4. Geçerdüm şi`r dimekden velikin
Bir iki yâr eş`âr `âşıkıdur
5. Belâlar çekse tañ mıdur Mesîhî
Ki bir kannişlü dildâr `âşıkıdur

77

1. Dem ki bir yaña revân ol kad-ı dil-cûlar akar
Gözümüzden göresin seyl oluban cûlar akar
2. Leb-i Şîrîn ki Husrevlere cüllâb akıdur
N' idelüm tâli`-i Ferhâdda agular akar
3. Saña irince yaşum turmadı akdı heyhât
Yine görince gözüm seni nice sular akar
4.Görmeyelden leb-i mercânuñı ey cân görseñ
Gözlerüm lülelerinden nice lü'lü'ler akar
5. Sensüz içdükçe Mesîhî şu kadar kan aglar
Ki gözinden yine hep içdügi tolular akar

78

l. Bâga çün seyr eyleyüp ol sâye-i kâmet düşer

Serv ü şimşâd u çenâruñ cânına hayret düşer
2.Sensüzin ger cennet içinde göreler hâlümi
Dûzah içre cânına kâfirlerüñ şefkat düşer
3.Hüsnüñi yazmaga nakkâş âlet aldukça ele
Yazamaz bir harfini ditrer eli âlet düşer
4.Gice meh-tâbân gündüz beñzi uçdugı bu kim
Dünle ile kapuñı gezmek aña töhmet düşer
5.Rahmet itmek istedügince Mesîhîye kaşuñ
Râ-yı rahmet üzre hâlüñ nokta kor zahmet düşer _

79

1.Sen meh-likâyı arayup ey dil-sitân-ı mihr
Bir günde şark u garbı gezer reh-revân-ı mihr
2.Bezmüñ kebâbı olmag içün idinür gıdâ
Her subh encüm erzenini mâkiyân-ı mihr
3.Meydân içinde `ışkuña dürtüşmege bugün
Kan kazıdur durur yine sehm ü sinân-ı mihr
4.Bâg-ı felekde hûşe-i engûr-ı encümi
Her subh yine kendü sıkar bâgbân-ı mihr
5.Hengâm-ı subh yakasını çâk ider turur
Sen mâh-rûya göstere tâ kim nişân-ı mihr
6. Ben hâke degse zülf-i `izâruñ `aceb mi kim
Görmez misin ki yire döker rismânı mihr
7. Biñ kez Mesîhî eyle cefâdan şikâyeti
İrmez vefâ kulagına bu dâsitân-ı mihr

80

l. Yaşum cûy itme ey serv-i sebük-ser
Keñâra gel ki göñlüm öyle ister
2. `İzâruña rakamlar çekdi hattun
Diler kim eyleye mâhı müsahhar
3. Lebüñ üzre sanasın ca`d-ı zülfüñ
Asılmış ber-der-i meyhâne çenber

4. Hayâl-i genc-i vasluñ kılmag ile

Kemerde bay olur cimri kalender

S. Gören didi cemâlüñ şem`in ey dost

Budur ol pertev-i nûr-ı Peyember

6. Diye bir nükte agzuñçün Mesîhî

Kimesne bulmaya ma`nî mukarrer

81

1. Ne toprak üzre ki mihrâb o na`1 ü ol süm ider

Muhibbi secde-i şükr içre kendüyi güm ider

2. Bilür ki kanumı tîrüñ dökiser öñ soñra

Okuñdan anuñ içün demrenüñ takaddüm ider

3.Sürinse hâke gözüm tañ mı `ârızuñdan ırak

Kaçan su bulmaya merdüm belî teyemmüm ider

4.Görüp rakîbüñ ile ben nice dirildügümi _

Sokakda mürde-i segler bize tebessüm ider

5.Kapunda zâg-ı rakîbüñden otururdum emin

Belâ bu fâhiteler de görürse kumkum ider

6.Haşerde kim biñ ayak tura bir ayak üzre

Eline ayak alup ol dahi terennüm ider

7.Mesîhî ger leb-i mey-gûnuñ içün ölürse

Mugân türâb-ı mezârın şarâb içün hum ider

82

1.Cemâlüñüñ saçuñdan hâ'ili var

Ki san İncîldür kim bâtılı var

2.Hayâlüñ zevrakın sürdüñ gözüme

Sanursın kim bu bahruñ sâhili var

3.Bu peykân tolu zahmuma inanma

Kim anunñbir başı vü biñ dili var

4.`Acûz-ı dehr gerd-i hâdiseyle

Zene benzer ki başında keli var

5.Mesîhî yok mu`azzez ehli dehrüñ

Velî sûretde bir kaç câhili var

83

l.Düşnâm-ı telh-i la`lüñi cânum şeker sanur

Bed-nâm-ı `ışk olmagı göñlüm hüner sanur

2.Her kim görürse gülşen-i kûyuñda ey sanem _

Kanlu yaşumla itüñ izin verd-i ter sanur

3.Aglamag ile şöyle dökindi gözüm yaşı

Kim şimdi agladugumı gören güler sanur

4.Hakkâ ki ben fakiri göricek ganî sanan

Gözüm ile yüzümi meger sîm ü zer sanur

5.Her kim ki mıstar üzre Mesîhî sözin göre

Ebrişim üzre dizilü dürr ü güher sanur

84

l.Çünki gavvâsı bu deryâ-yı devâtuñ hâmedür

N' ola ger dizin dizin tolarsa işbu nâmedür

2.Ey nigârına muhabbet-nâme diyü gönderen

Evveline şi`rümi yaz kim güzel ser-nâmedür

3.Niçün öykündüñ ruh-ı yâra diyü her şeb mehüñ

Başına yılduzlar üşer bir büyük hengâmedür

4.Kirpügüñ okın şehâ togrı tutar ancak gözüñ

Var ise kasdı yine ol kâfirüñ İslâmadur

5.Ey Mesîhî tapu kılduguñ büt-i sîmînlere

Sûretâ gören sanur kim tâ`atun esnâmadur

85

1.Câmdur çarhuñ kimisi kimisi hum-hânedür

Ger degülse nâlesi çarhuñ neden mestânedür

2.Nukl encüm mey şafak sâgar hilâl ü sâki devr

Kehkeşân tahta-i pişhûn (u) felek mey-hânedür

3.Sûsen ü gül göreli sen serv-kaddi bâgda

Birisi gömgök delü biri kızıl divânedür

4.Cân alup bir bûse virürmiş şeb-i vıslatda yâr

Yârdan kim men` ider göñlümi çün cân cânadur

5.Ey Mesîhî hûblar sayd itmege şi`rüñdeki

Halka-i cim ile her bir nokta dâm u dânedür

86

1.Gam u gussa göñülde şöyle kim var

Olupdur iz hümâ isneyni fi 'l-gâr

2.Cihânda işbu çarh-ı kec-revişden

Bu gerdiş key muhâlifdür be hey yâr

3.Ki Mûsâ-veş geçer yârân-ı hasret I

Bakar her tag u taş gönüllü dîdâr

4.Nice zâr olmasun bülbül ki olmış

Makâm-ı dâmen-i gül nâhun-ı hâr

5. Seg-i Ashâb-ı Kehf ululug eyler

Har-ı `İsâ görürsin gökde uçar

6. Ne kândandur `aceb ruhsâr u eşküm

Ki yokdur bu zer ü sîme harîdâr

7. Nitekim kimse beni hîçe saymaz

Sanuram ben de gayri leyse fi 'd-dâr

8. Ekâbir ragmı çıkmaz sîneden hîç

Mücâvirdür beli dûzahda küffâr

9. Anuñ kim hakk ile hiç işi yokdur

Mesîhî söyleme kim eylemez kâr

87

l.Virdügiyçün sünbül-i dil-dârdan yeller eser

Gül gibi göñlüm açılur her kaçan yeller eser

2. Mâder-i eyyâm her gice kemükle cem` olur

Kim güneş gibi yalıñ yüzlü togurur her seher

3. Nergisüñ gördükçe şebnem çeşm-i hâb-âlûdını

Uyhusın açmaga lutf ile yüzine su seper

4. Kâmetüññün cengler kopmışdur ey cân şöyle kim

Bâg içinde şikeste-ser durur her bir şecer

5.Ey Mesîhî gül degüldür gülsitânda görinen

Tîr-i âh-ı bülbüle gülşen tutınmışdur siper

88

l. Her bendeye ki itmeyesin sen şehâ nazar

O1 derdmende eylemez ayruk Hudâ nazar

2. Sen âfitâb-ı hüsn firâkıyle her gice

Yunmaz nücum subha dek ey meh-likâ nazar

3. Anası südi gibi içer kanumı velî

O1 tıfl-ı gonca göz açup itmez baña nazar

4. Kanlu yaşum vücudumı surh itdi mis gibi

Ko hâb-ı nâzı bak berü ey kimyâ-nazar

5. Kaplamadın Mesîhîyi jeng-i ecel şehâ

Âyîne-i vücûdına eyle safâ nazar

89

1. Yâr çün gün yüzini zülf ile mestûr eyler

Güpe gündüz gözüme `âlemi deycûr eyler

2. Bir iki mil gidicek seçemez yârı gözüm

Vâkı`â mil kişinün gözini kûr eyler

3. Ey melek sûz-ı dilümden sakın işigüñi kim

Ka`beye ugrar ise âhum odı nûr eyler

4. Yay gibi çeküp egrilerı yanına nigâr

Kendünden ok gibi togru olanı dûr eyler

5. Ragm-ı agyâra Mesîhî ayaguñ tozın alup

Bir avuç toprag ile düşmenini kûr eyler

90

1.Cân u göñül ki derd ü gamuñla nedem çeker

Ben zevk içinde onlan gör kim ne dem çeker

2.Her dem ki yâr kaşlarına beñzedem diye

Nakkâş nakş-ı garrayı elbette kem çeker

3.Ey serv bâg-ı kûyuñı özler gözüm müdâm

Yaşumdur anı anda çeken dahi nem çeker

4.Ten fikr-i zülfüñ ile ki kıldan za' ifdür

Yâ Rab bu kuvvet ile nice bâr-ı ganı çeker

5.Hattuñ muhibbe nüsha-ı rahm iken âh kim

İnşâ-yı rahmet üstine zülfüñ rakam çeker

6.Saña müsellem oldı diyü milket-i cemâl

Ey şâh-ı hüsn kâkülüñ üşde `alem çeker

7.Mey-gûn lebüñden ayru Mesîhî-i haste-dil

Meyhânelerde şâm u seher câm-ı Cem çeker

91

1.Ahû gözüñ ki nâz ile biñ zaygam öldürür

Her bir nazarda halkı hem ohşar hem öldürür

2.Zülfüñ meger ki saklayup ide mu`âvenet

Kim başa baş olınca beni perçem öldürür

3.Kûyıñ yolında buldugın âhum ider helâk

Ka`be yolında niteki bâd-ı sem öldürür

4.Hey derdmend dirgüreyin mi seni didüñ

Bunuñ gıbi latîfeyi ko k' âdem öldürür

5.Bûseñle cân virürseñ önüñde ölenlere

Bu şîveñ ey peri dahi çok âdem öldürür

6.Nic'ideyin Mesîhî ben ol zâlim ile kim

Tınmazsam añmaz ol beni söylersem öldürür

92

1.Çün dile kirpüklerüñden tîr-i bî-pâyân yagar

Âsumân-ı sîneden yagmur yerine kan yagar

2.Bâg-ı cismümde dem-â-dem lâleler bitürmege

Tîrüñ ucından şehâ bârân-veş peykân yagar

3.Düşmeyince yüzüñe zülfüñ bu çeşmüm aglamaz

Gün bulutlu olmayınca nicesi bârân yagar

4.Ra`d-ı efgânumla berk-i âhum itdükçe hurûş

Hükmidür seyl-i sirişk-i dîde-i yârân yagar

5.Çün işigüñde Mesîhî aglaya sanur bu halk

Gökyüzinde her ne var ise bir ugurdan yagar

93

1.Takındı gamzeden ol çeşm-i bî-amân hancer

Yüzine togru bakana urur hemân hancer

2. Rumûz-ı âb-ı hayât u fenâ-yı zulmetdür

Uracagı kişiye Hızr-veş nihân hancer

3. Diyâr-ı sînem içinde iler tutar yer yok

Gider ne yaña olursa devân devân hancer

4. Bir agız ile senüñ midhatüñi az görür

Tenümde yer yer anuñçün açar dehân hancer

5. Şu deñlü muslih-i tîrüñ delikler eyledi kim

6. Egildi katlüme ey kaşları kemân hancer

7. Bilüñ ile kemerüñüñ ara yirine girüp

Bu iki yüz ile nice bulur mekân hancer

7. Beni çü defn idesin hâke bîh-i sûsen-veş

Mezârum üzre görine her üstühân hancer

8. Çü tîg-ı gamzeñi görem düşer sözüm keskin

Sanasın agzum içinde olur zebân hancer

9. Necâti hanceri ile Mesîhî hanceridür

Niyâm-ı mâder-i ma`nâda tev'emân hancer

94

I. O1 dili cem` itmege sünbüllerini dagıdur

Zülfüñüñ her bir kılı yüz biñ dil ü cân bagıdur

2.Leşker-i gamla göñül sultân-ı `ışk olmış durur

Kâh-ı âteş-nâki üstinde kızıl otagıdur

3. `Âşıkuñ yagı eridükçe yüzüñ pür-nûr olur

Beñzer ol şem`i münîr iden yürekler yagıdur

4. Hey ne zibâ gülsitân olur dudaguñ ey perî

Kim bihişt-i heşt anun bir kemterîn yapragıdur

5. Okudukça `arz-ı hâlüm rık`asın dimez habîb

Sanasın kim okunan efsûn yâ dil bagıdur

6. Kasr-ı sîmînine ol şîrîn-dehân u gül-ruhuñ

Ey dirîgâ kim akan her lahza şîr ırmagıdur

7. Zülfüñi yıgma Mesîhî müstmendüñden igen

Kim o miskîn dahi senüñ ayaguñ topragıdur

95

1. Ben çekmeyem diyü `alem-i âh-ı cân-güdâz

Baña egildi minnet ider çarh-ı ser-ferâz

2. Zinhâr içme mutrıb ü mahbûbsuz şarâb

Kim derd-i `ışka hûb ile saz oldı çâre-sâz

3. Ay aydın idi bu gice odada idi yâr

Mahmûd oldı içerüsi taşrası Ayâz

4. Nâzuñ geçerse tîr-keşe ey kaşı kemân

İnsâf yok mı cânumuza geçdi ye bu nâz

5. Şâd oldı dil Mesîhî irüp ca`d-ı zülfiñe

K'olur ferıh çü çenberine ire cânbâz

96

l. Çü `arz-ı kâmet ide yâr kimdür kim türâb olmaz

Cihân içre ne kalur kim kıyâmetde yebâb olmaz

2. Kaçan bilseñ gerek `âşıklaruñ hâlin çü `ışkuñ yok

Benüm cânum yanup yakılmayınca gül gül-âb olmaz

3. Muhabbetden cemâlüne ne noksân irişür ey meh

Havâ çün hâ'il-i ferr-i şu`â`-ı âfitâb olmaz

4. Didüm kapuñda yaşumuñ şümârı var mı ey meh-rû

Didi kim gökdeki yılduzlara hergiz hesâb olmaz

5. Mesîhîye çü vasl olduñ aña gel cevri çog itme

Şefâ`at olana ayruk bilürsin kim `azâb olmaz

97

l. Yâ Rab ne oldı bilimezüz hiç günâhumuz

Kim itdi yine bize gazab pâdişâhumuz

2. Kej-râ kaşına iremedük hergiz ol mehüñ

Togru olalı kaddi havâsıyle râhumuz

3. Katlan başını yarayın anuñ dimiş habîb

Üş ol ümide agdı havâya külâhumuz

4. Kurtar hayâl-i haddüñi vasluñla dilberâ

Hattın getürdi zîre ki dûd-ı siyâhumuz

5. Tañ mı Mesîhî ger uyara şevk-i yâr ile

Kandil-i `arşı velvele-i subhgâhumuz

98

I. Sürsem müjemi n' ola itüñ izine sensüz

Gülzâr-ı cihân içre gül olmaz çü dikensüz

2. Baksun tenüñe soyınıcak pirehenüñden

Şol kimse ki görmek dileye cânı bedensüz

3.Şol deñlü alışduk yine derd ü gam ile kim

Bir lahza ne mümkin kim ola birisi bensüz

4. Dil hâl ü hatuñ memleketin gezdi ser-â-ser

Bir gûşe bulımadı k'ola mekr ü fitensüz

5. Bî-çâre Mesîhîyi şehid itdi güzeller

Miskîn kişiyi kodılar en soñra kefensüz

99

1. Bend-i zülfüñle şehâ biz boynı baglu çâkerüz

Kullaruñ içinde bu `unvân ile ser-defterüz

2. Hayme-i `ışkı kurup çalduk mahabbet tablını

Şimdilik nevbet bizümdür biz de başka mehterüz

3. Sen harâmi gözlüye çünkim yatakdur cân u dil

Gaybet eylerseñ seni biz cân u dilden isterüz

4. La`1-i nâbuñ yâdına düşdük şarâba şöyle kim

Her ne yerde bir hum-ı mey görsevüz küp düşerüz

5. Bu ulu ni`met degül midür Mesîhî bize kim

Fakrumuzla bunca ebkâr-ı ma`âni beslerüz

100

l. Hoş idi vuslat olsa `âdetümüz

Lîk yok başda ol sa`âdetümüz

2. Tâk-ı ebrûlaruña dil vireli

Hak bilür tâk oldı tâkatümüz

3. Halkı bir bir yitürdüñ ey sâki

Tolu urmışa döndi sohbetümüz

4. Ulumagı göreydüñ olsa eger

Seg-i kûyuñ kadarca `izzetümüz

5. Ölicek kabrümüze ugrar iseñ

Nûra müstagrak ola türbetümüz

6. Cânı çekdük Mesîhî dil-dâra

Ancak aña yetişdi kudretümüz

101

1. Cân ile eşkümüz durur ihdâ-yı mîrümüz

Budur kabûl olursa kalîl ü kesîrümüz

2.Terk eylemek bu `âlemi âsân idi velî

Fi '1-cümle yâr gamzesidür ilişirümüz

3.Nice du`â-yı vasl-ı kemân-ebrû kılalum

Düşmez nişâne üstine çünkim bu tîrümüz

4.Kûyuñ segiyle kılmadı dil sohbet-âferin

Sultânlıgı begenmedi bizüm fakîrümüz

5.Gâm yimezüz Mesîhî haşerde günâhdan

Ger `akd-i zülf-i dilber ola dest-gîrümüz

102

1.`Ayb itme sûfi meykede oldıysa yirümüz

İrşâdı bize böylece kılmışdı pîrümüz

2.Şehrüñde kim tururdı senüñ ey kaşı kemân

Peykân-ı tîrüñ olmasa ger ilişirümüz

3.İklîm-i `ışk içinde n'ola beglik eylesek

Kim saglu sollu derd ü gamundur vezirümüz

4.Zeyn oldugı gice gice bu sîne-i felek

Encüm degül ki zâhir olur zahm-ı tîrümüz

5.Zülfin getürse yüzine incinme ey Mesîh

Bizden hicâb eyler o bedr-i münîrümüz

103

1.Reh-i kûyuñda kılur cân u dil efgâna heves

Yaraşukdur nitekim Ka`be tarîkinde ceres

2.Nîze vü hancerüñüñ başum ise da`vâsı

Bunlarun gel berü tîgüñ ile da`vâsım kes

3.Sıra sıra eyegüm içre gören cânumı dir

Üstühândan `acabâ şol kuşa kim yapdı kafes

4.Savm-ı hecrüñde kosun göñlümi zülfüñde gözüñ

Şeb-reve dahl idemez çün ramazân içre `ases

5.Âl-i tûtî-beçedür dildeki peykânuñ kim

Üstühânumdan aña kudret eli yapdı kafes

6.Bezme gelseñ sanemâ şem`-i ruhuñ şevkiyle

Germ olup raks ura pervâne vü el karsa meges

7.`Alem içinde suhan kaldı Mesîhîden eser

Ten yire girdi göge çıkdı Mesîhâ-yı nefes

8.Vay ki öper leb-i cânâm Mesîhî ol hâl

Çâşnigîr olur kanda ise kanda meges

104

1.Benden beter kolayına vay ki gezer meges

Düşdi hevâ-yı mihrüñe hakkâ meger meges

2.Degmez eli kaşımaga başın hevâñdan

İnsâf la`1-i nâbunı hayli sever meges

3.Şîrîn lebüñde göreli hâl-i siyâhuñı

Görseñ te'errukını ki kanda uçar meges

4.Kand-ı lebüñ anuñ gibi bî-kıymet itdi kim

Yok müşterisi bakagöresin üşer meges

5.Çekse dil-i Mesîhî lebüñde belâ n'ola

Zâhir ki bala konsa belâlar çeker meges

105

1.La`lüñde hâlüñe kılalıdan nazar meges

Görseñ şehâ zevâlini kanda uçar meges
2.Şehd-i lebüñi şekkere benzetdügi içün
Girdüm günâha diyü döginüp gider meges
3.Kandı lebüñ şunuñ gibi bî-kıymet itdi kim
Yok müşterisi bakagörürsin üşer meges
4. Bir gün yüzüñi görmek ola diyü feth-i bâb
Her lahza düşe tura gezer der-be-der meges
5. Kûyuñ kanncasına Süleymân irer mi çün
Tâvûs-ı kudse ta`ne ider anda her meges
6. Hâl-i lebüñe öyküneyin diyü dâ'imâ
Her kanda tatlu görür ise cân atar meges
7. Hâlüñ ruhuñda yirine hoşnûd olup durur
Şol resme kim güneş bulıcak hazz ider meges
8. Zülfüñ Mesîhî göñlini baglar turur müdâm
San dâm-ı `ankebût durur kim tutar meges

106

1. Çemende bülbüli zâr itmege seher nergis
Kaya bakışlar ile eyledi nazar nergis
2. Humârı gâlib olup var ise kazandı sudâ
Ki başına dögün urup `ilâc ider nergis
3. Şarâb-ı şebnemi altun kadehler içre koyup
Gümüş bileklü güzel sâkiye küyer nergis
4. Karâr itmez avucında dirhem-i jâle
Eline her ne girerse hemân içer nergis
5. Kebâb gibi senüñ meclisüñe girince
Yakup durur döne döne şehâ ciger nergis
6. Meger ki sûzen-i gamzeñden ihtiyât itmez
Ki karşu rişte-i zülfüñe göz diker nergis
7.Şarâb-ı bezm-i elesti şu deñlü içmişler
Ki haşre dek ola mahmûr çeşm-i her nergis
8.Süre süre yüzini kimyâ-yı makdemüñe

Vücûdın eyledi başdan ayaga zer nergis

9.Mesîhî şefkati yok çün bu dehr-i bî-mihrüñ

Yürekde dâgını kime `ıyân ider nergis

107

1.Sâgarından çeşmümüñ akar dem-â-dem kanlu yaş

La`1-i mey-gûnuñ hayâlin kılmag içün halka fâş

2.Ger göre Ferhâd sen Şîrîn-leb içün hâlümi

Âsiyâ-veş dögine alup eline iki taş

3.Her ne `âşık kim sefer ide `adem etrâfına

Tîrüñi rehber idinüp zahmını idindi baş

4.An gerek mabûbda k'anı el üzre tuta halk

Yohsa bir hâtemde dahi bulıııur göz ile kaş

5.Ger sanâ'i` satmazam şi`r içre olmazdum diri

Lâ-cerem san`at gerekdür kılmaga kesb-i ma`âş

6.Tîr-i hûn-rîzüñle câna şol kadar baş koşdı kim

Zahm-ı hûn-bârum benüm âhir o yolda virdi baş

7.Her ne deñli aa dil virdiyse peykânun aña

Tîrüñi terk itmedi bu yolda zahmum virdi baş

8.Kangı yaña gideyüm kim şeş-cihâtum bagladı

01 iki zülf ü ol iki göz ile ol iki kaş

9.Virseler iki cihânı vasluña incinme kim

Âdet oldur istenür evvel alacukdan kumâş

10.Ger bu defterden Mesîhî gide gelmez misli hîç

Yirine ol deñlü yazılmaz olıcak hat tırâş

108

l.Gamum şerh itmeg içün ger uzadursa zebân âteş

Anuñ takrîr-i sûzından tola her dü cihân âteş

2.Pişüp sûz-ı derûnumdan kızardı kursı hûrşidüñ

Acebdür yerde yanarken pişürmek gökde nân âteş

3.Eger zülfüñ gibi düşse ruhuñ şevki havâsına

Semender-vâr olur idi hümâya âşiyân âteş

4.Ne gussa câna Nemrûd-ı gamuñdan çünki olmışdur

Dil İbrâhimine şevk-i ruhuñla gülsitân âteş

5.Hayâl-i `ârızuñ ile koyupdur pertev-i haddün

Gözümde dem-be-dem âb u dilümde her zamàn âteş

6.Salınsañ nâz u şîveyle irişür göklere âhum

N'ola tahrîk-i dâmenden uzadursa zebân âteş

7.Eger bir lem`a düşerse cihâna nâr-ı sînemden

Deñizler mahv olup tola zemîn ü âsumân âteş

8.Eger gammâz olmasa Mesîhî âhuñuñ dûdı

Kalurdı sîneñ içinde ebed şöyle nihân âteş

109

1.Nihân olalı ol la`1-i güher-pûş

Kılur deryâ-yı eşküm dem-be-dem cûş

2.Miyânuñ-veş hayâl olalı cismüm

Kıluram kendü kendümi der-âgûş

3.Senüñ âhû gözüñüñ fikri her şeb

Virür encüm gözine hâb-ı hargûş

4.Nigâra şîve ta`lim itmeg içün

Kulagını çeker her lahza mengûş

5.Beni yine taladı it rakîbüñ

Ölüm gıbi çagın çagın üş

6.Deñizde tîr-i âhum korhusından

Olupdur mâr ile mâhi zırıh-pûş

7.Mesîhî tîr-i âhun korhusından

Olupdur çarh-ı merdüm-küş zırıh-pûş

110

1. Sînemde zahm-ı tîrüñ olupdur dehân-veş

Peykânuñ ol dehende olupdur zebân-veş

2. Şol deñlü zahm urdı bana tîr-i gonca-fem

Kim güller ile toldı tenüm gülsitân-veş

3. Gördükçe beni cenge düşer kûyuñ itleri

Ortalarında ben kaluram üstühân-veş

4. Kaçmazdı benden ol sanem âhû-yı vahşi-vâr

Âhum bilümle olmasa tîr ü kemân-veş

5. Tañ mı işigüñi felege virmese Mesîh

K'ol âsitân olupdur ana âsumân-veş

111

1. Gel rence kıl kadem bu kuluñuñ yüziñe bas

Perkâr gibi gözlerümüñ merkezine bas

2. Ger akçe ister ise seni agladup avân

Ey rind bir ki dirhem-i eşki gözine bas

3. Yaşumı kevkeb eylemedin hecr-i kepkepüñ

Mâh-ı nev-i na`lçeñi yüz üzerine bas

4. Ya`kûbı koma hecr ile ey Yûsuf-ı cemâl

Pây-ı neşâtı külbe-i zâr u hazine bas

5. Hâkiyle pasın açmag içün gözüñüñ Mesîh

Çeşm-i remed-giriftüni yâruñ izine bas

112

1.Yâ men istaskû ve`âşû külle yevmin fi 'n-neşât

Kad dahalnâ min likâkum f 'ihdinâ eyne's-sırât

2.Rişte-i zülfüñle göz diksem `aceb mi hüsnüñe

Kim vücûdum sûzen olmışdur gözüm semmü '1-hıyât

3.Nat`-ı kûyuñda ko bizsüz atın oynatsun rakîb

Ferz olur şâhum piyâde çün tehî kalur bisât

4.Ey müsâfir kıl bu mihmân-hâne-i çarha nazar

Gör nice gice tolar gündüz boşalur çün ribât

5.Şek getüre kim ki küfr-i zülfüñe dimez hakî

Mutlakâ ol şahsuñ imânında vardur ihtiyât

6.Bu dil-i sûzânuma bir tîr ur didüm didi

Ey Mesîhî âteş ile âb kılmaz ihtilât

113

1.Goncayla çü agzından o dilber döker elfâz

Dürc-i deheni içre olur san dürer elfâz

2.Çün vaslın añasın begenilür kelimâtuñ

Ma`nâsı olıcagız olur mu`teber elfâz

3.Lü' lü dişüñüñ nazmını derc eyledügümce

Silki suhanum olur añun san güher elfâz

4.Fehvâ derûn nicesi ma'lûm olur idi

Ger taşrasına eylemeyeydi haber elfâz

5.Takdîr-i ma`âni-i bedi` eylemeyince

Şir`r içre Mesîhî bulımaz zîb ü fer elfâz

114

1.Zâhidüñ sözini kılma istimâ

Gel mey iç `ömr-i `azîzi itme zâ'

2.Aferin eflâk üzre mihre kim

Feth ider bir top ile bunca kılâ'

3.Tıfl İsâyı çekübdür bagrına

Şâd olup urursa çarh ursun semâ

4.Mihre baksam sensüz ey kaşı kemân

Gözlerümi çıkarur tîr-i şu`â`

5.Olmasa teşbîh işigüñe felek

Bulmaz idi böyle kadr ü irtifâ`

6.Ger urursa boynumı tîg-ı ecel

Baña şemşîrüñden olmaz inkıtâ

7.Söyleme bülbül gibi çok ey Mesîh

İrmesün ol gül-ruha tâ kim sudâ

115

1.Yakûb başında şevk-i `izâruñla nâr şem`

Aglar gözi yaşını döker zâr zâr şem'

2.Yüzüñ şu`â`ı rûşen iderdi cihânı ger

Yaratmasaydı Hâlik-i perverdigâr şem'

3.San çârsû-yı hüsnde tarrâr-ı zülf-i dost

Bir ugrıdur ki dâmeni altında var şem'

4.Haddüñ hayâli gitdi vü geldi hatuñ dile

Yandugı yirde kor dütünin yâdigâr şem'

5.Gülzâra karşu sûz-ı dilin rûşen itmege

Her gice bülbül âhı yakar sad hezâr şem'

6.Öyköndügine gün yüzüñe mâh çârdan

Bir pâre od olup gazab(ın)dan yanar şem`

7.Bülbüllerinden eyleyüben her şeb ihtirâz

Her şâh-ı gül elinde dutar tâb-dâr şem'

8.Her şeb yanup yakıldugı subha degin bu kim

Görmege gün yüzüñi çeker intizâr şem'

9.İrmez Mesîhî vasluña kasruñda çün yanar

Kandîl-i mâh u mihr ile leyl ü nehâr şem'

116

1.Giydi başına efser-i zer şâhvâr şem'

Kıldı revân meclise dürlü nisâr şem'

2.Zülfi şebinde yoluñı yañılma ey göñül

Ruhsâr-ı dost çünki elinde dutar şem'

3.Bezmüñde `izz ü nâz ile bâline geçdiyse

Yandı yakıldı vasluñ içün ey nigâr şem'

4.San çârsû-yı hüsnde tarrâr-ı zülf-i dost

Bir ugrıdur ki dâmeni altında var şem'

5.Cânâ Mesîhî yazmaga zülfüñ hikâyetin

Hem-sâyelerde dün buçugında sorar şem'

117

l.Leylâ mahallesinde irişen ider yasag

Mecnûna mesken olsa `aceb mi taş ile tag

2.Bu sîne-i felekdeki mihr ile meh degül

Kim çarh urdı gögsine haddüñçün iki dâg

3.Tutalum ol sanem beni öldürmeyüp gide

Şemşîr-i hecri hiç ola mı beni koya sag

4.Cism-i Mesîhî her gice fânus-veş yanar

Kim mihr şem`i andan uyarur seher çerâg

118

1.Kıldı ruhsâruñ hayâli çeşm-i pür-nemde durag

Vâkı`â deryâda bulınmak gerekdür şeb-çerâg

2.Dimiş idüñ kim ırakdan tîr ile uram seni

Vay ne devletdür baña ol dem ger olmaya ırag

3.Hâlüñüñ devrinde ruhsâruñla hoş-demdür göñül

Kim harîfı birle olur âdeme tag üsti bâg

4.Cünd-i gam dil mülkini yagmaya kasd itmiş iken

Kıldı gamzeñ anları bir tîr ile allak bulag

5.Ey Mesîhî cân-fezâdur sözlerüñüñ her biri

Hisse-i `ışk-ı habîb olan urur aña kulag

119

1.Peder-i dil-i hazînüñ gözin ag idüp te'essüf

Ne içün boyandı kana `acabâ kamîs-i Yûsuf

2.Bine çünki devlet ile şeh-i gül serîr-i şâha

Aña karşu turmag içün giye nergis altun üsküf

3.Ebr eger süngeriyle urmayaydı çarha saykal

Feleküñ yüzin ser-â-ser tutar idi pas ile küf

4. Kime düş olursa zülfüñ çü tevâzu` ider ey cân

Bize geldügince kaddüñ ne içün kılur te'errüf

5. Bu Mesîhî işigüñde ne toza ki ura yüzin

Anı bâd-ı subh silüp süpürür beni ider üf

120

l. Kesüp boynumı kıl kalem-veş muharref

Yazılsun ser-encâm kanumla saf saf

2. Kalem nâli gibi hayâl itdi beni

Dehân-ı muhayyel miyân-i mühefhef

3. Beni mest idüben çeker dâra bir gün

0 çeşm-i muhammer o hadd-i müzellef

4. Yaşuma eger öykine yem aña bâd

Şu deñlü kef ura ki deryâ geçe kef

5. Mesîhî hân-ı visâlüñ meded kıl

Çü terkîb-i la`lüñle itdün mükeyyef

121

1. Ne dilber kim vefâdan ola ecvef

Göreyin kaddini olsun muzâ`af

2. Nice fahr itmeyem dâgumla ben kim

Bir iki pul ile gögsin gerer def

3.Baña nushı tekellüf itme vâ`ız

Ki divâne olan olmaz mükellef

4.Rakîbüñ sûretini ehremenler

Görürse Kâf tagında geçe kef

122

1.Raht-ı `akluñ başına su koydı bu seylâb-ı `ışk

Kanda ise gâlib olur şeyh-i `akla şâb-ı `ışk

2.Çünki yakduñ cânumı sun bâri la`lüñ şerbetin

Tâ ki bu ihrâkı teskîn itsün ol cüllâb-ı `ışk

3.Gördügince zülf-i pîç-â-pîçüñi zencîr-veş

Kendüyi urur delülüge ûlü'1-elbâb-ı `ışk

4.Çün görem pîr-i mugân öñinde câmı sanuram

Hâcedür kim var anuñ öñinde usturlâb-ı `ışk

5.`lşk san âb-ı Fırât u ben nice müsteskiyem

Kim su başdan aşdı vü ohmazam sîr-âb-ı `ışk

6.`lşka yıldırım çalacak sûfi inkâr itmesün

Kim aña bir gün görinür berk-i `âlem-tâb-ı `ışk

7.Ey Mesîhî gerçi kim bir düzd-i şeb-revdür `akıl

Nesne ugurlatmaz aña şu`le-i mehtâb-ı `ışk

123

1.Leb-i la`lüñ gibi bir tûtî-i şekker-feşânum yok

Ser-i zülf-i siyâhuñ gibi `ömr-i câvidânum yok

2.Ta`accüb eylerem nice bulur beni gam u mihnet

Benüm hod za`fdan mülk-ı vücûd içre nişânum yok

3.Nicesi şermsâr olmayayın ben itlerüñden kim

Ölürsem anlara lâ'ık tenümde üstühânum yok

4.Nice kez gayret itdüm kim firâkuñla geçe `ömrüm

Yine bir dem lebüñden ayru dirilmege cânum yok

5.Mesîhî bir gün ey dilber ölür yolunda gerçekden

İnan vallâhi billâhi ve tallâhi yalanum yok

124

1.Ger bizi şehîd eyler ise senüñ içün Hak

Mahşerde kefen gibi ohsar yüzümüz ak

2.Bînî midür ol sûret-i zibâdaki yâ Rab

Yâ uşbu`-ı Ahmed ki mehi kılmış iki şak

3.Didüm yüzüñe karşu bakayın mı ne dirsin

Güldi didi nâz eyleyürek öyle mi bak bak

4.Añdukça kara yüzlü rakîbi iderem âh

Niteki kurum çog olıcak tutuşur ocak

5.Bezm-i gam u mihnetde Mesîhîye dem-â-dem

Kanlar içürür mey diyiz bu câm-ı mu`allak

125

1.Kılalı âteş-i hecre beni ol dost harîk

Görüben hâlümi düşmenler olur bana şefîk

2.Tutalum bir kılı ben kırk yaram dikkatde

Bilüñi hiç hayâl eyleye mi fikr-i dakîk

3.Kime kim sen gazab idüp sanemâ tîg urasın

Haşre dek ol kişi rahmet suyına ola garîk

4.Bu belâdur beni gümrâh kılan `âlemde

Ki bakup görimezem `asrda bir ehl-i tarîk

5.Ey Mesîhî dür-i yek-dâne durur ma`ní-i hâs

Ana gavvâs olımaz oranı bir fikr-i `amîk

126

1.Yazılmadın sahâ'if-i gülşen varak varak

Bülbüller anı ezber okurdı sebak sebak

2.Cânı gözüñ ne tende ne hod sadr içinde kor

Reh-zen gibi ki yolayı güde konak konak

3.Sen serv-kaddi bulmaga ebrüñ gözi yaşı

Seylâb oldı şehri aradı sokak sokak

4.Parmakları ucını ki hınnâlamış nigâr

`Unnâba benzemiş ki asılur budak budak

5.Kendülerini yavu kılup gayb erenleri

Âlem içinde seni ararlar bucak bucak

6.Yârân varur çü bezm-geh-i haşre `âkıbet

Sâki götürsün ayagı gitsün ayak ayak

7.Irak yakın Mesîhî du`âcuñ iken anı

Öldürmege yakında kaçarsın ırak ırak

127

l.Sözlerüñ işideli bagrı delindi güherüñ

Gün yüzüñi göreli yılduzı düşdi kamerüñ

2.Her gice mâni` olur nâleme kûyuñda rakîb

Göreyin kim okına uğraya âh-ı seherüñ

3.Gündüzin bilüni kocar giceler mâr-sıfat

Genc-i hüsnüñ sakınur başuñ ucında kemerüñ

4.N' ola yüziñ görıcek gitse `adem mülkine cân

Subh-dem göçme durur `âdeti çün kim seferüñ

5.Beni öldürmege bir gamze yeter pinhânî

İttifâk eylemesün ikide bir şîvelerüñ

6.Hâk-i pâyüñ koyuban kuhle nazar eyler ise

Gözine dura Mesîhî kuluñuñ hâk-i derüñ

128

1.Rûşen olur mı idi gözleri şems ü kamerüñ

Sürmesi olmasa bunlaruñ eger hâk-i derüñ

2.Fülfül-i hâlüñi cânâ şu kadar vasf itdüm

Ki hasedden işidüp cânı acıdı biberüñ

3.Genc-i vasluñı sakınur gibi her gice şehâ
Ki yatur mâr-sıfat başun ucında kemerüñ
4.Beñzer ol Hind hekîmine şehâ kaşuñ kim
Başı ucından ırılmaz bir iki hastelerüñ
5.Ey Mesîhî gözün aç bâd-ı sabâya karşu
Ayagı topragına kıldıyısa hakk-ı nazaruñ

129

1.Nâr-ı âhuñ diker eflâkde zerrîn `alemüñ
Şâhısın şimdiki asr içre dilâ mülk-i gamuñ
2.Bezm-i mihnetde harâmi gibi ben kan yudayın
Demüñ olsun senüñ ey yâr-ı cefâ-pîşe demüñ
3.Genc-i deyr içre hemin bir kurı karaltı durur
Cânı yok da`vi-i hüsn ide senüñle sanemüñ
4.Rûşen olmazdı göñül hânesi ey mâh-likâ
Yer yerin sînede câm olmasa ger dâg-ı gamuñ
5.Gölgeligüñe Mesîhî salayın sâye dimiş
N'ola ey serv-i revân şimdi mi gördün keremüñ

130

l. Ey boyı serv-i nâz Kâsım Beg
Saçı `ömr-i dırâz Kâsım Beg
2. Serv beñzerdi kaddüñe olsa
Başdan ayaga nâz Kâsım Beg
3. Mürg-i dil saydı içün olmaz hiç
Sen kadar şâhbâz Kâsım Beg
4. Ka`be-i kûyuña gider göñlüm
Kıldugumca namâz Kâsım Beg
5. Râsti bu kim oldı `uşşâka
Ser-i kûyuñ Hicâz Kâsını Beg
6. Defter itdükçe mübtelâlaruñı
Beni çok başda yaz Kâsım Beg
7. Hak Mesîhî du`âsı ile seni

Eylesün ser-ferâz Kâsım Beg

131

l. Dem mi var kim hâtırumdan geçmeye tîrüñ senüñ

Dem mi var boynuma salınmaya şemşîrüñ senüñ

2. Sen kemân-ebrûyı çün pehlûya çekmek isteyem

Umma diyü bana parmak gösterür tîrün senüñ

3.Sûz-ı sînemden kızarup ruhlaruñ rengîn olur

Hâtırumdan geçdügince nakş-ı tasvîrüñ senüñ

4.Cân-ı şîrînden geçe Husrev dahi Ferhâd-veş

Ger nihâl-i kaddüñ üzre göre tasvirüñ senüñ

5.Gitmesün diyü göñülden lutf-ı lafzuñ lezzeti

`Aklum evvel sözden alur hüsn-i ta`bîrüñ senüñ

6.Bu gice ey dil görinmezse saña ol mâh-rû

Baglaya subhuñ yolını âh-ı şeb-gîrüñ senüñ

7.Ey kemend-endâz bir sayd itmedük dil komaduñ

Saglu sollu salınur yanuñca nahcîrüñ senüñ

8.Sînemüñ yirıni çokdan nûr iderdi nâr-ı dil

Anda mestûr olmasaydı nakş-ı tasvirüñ senüñ

9.Eşküñ ile âhuñ ucından tuyılduñ `âleme

Ey Mesîhî yirde gökde kalmadı yirüñ senüñ

132

1.`lşkunda her ne cürmümi yazdı ise melek

Yüzüñ göricek eyledi tîg-i müjeñle hak

2.Gamzeñ okına sînemi ben karşu tutdugum

Her kim ki gördi ise eyitdi zihî yürek

3.Ger sehm-i gamzesinden umarsañ dilâ nasîb

01 kaşlan kemânuñ ölince gamını çek

4.Dün va`de virdi yâr benüm katlüme velî

Öldüm bu korkudan ki o şeb ideler dölek

5.Cân viricek Mesîhî firâkuñda didi kim

Yâ kâtili bî-hasretin Allâhü sellemek

133

1.Her kim ki silk-i `ışkuña olmadı münselik

Unsur degül mizâcı ye taşdur ye hod çelik

2.Bahre düşerse `aksi ger elmâs-ı gamzeñüñ

Gavvâs dürr ü gevheri bula delik delik

3.Hindû-yı hâli Rûma n' ola beglik itse çün

Zıll-ı hümâdan eyledi kendüye gölgelik

4.Sînemden eylegil hazer ey kaşları kemân

Kim tîr-i âh ile toludur nitekim belik

5.Çünkim Mesîhî makdemüñe sürmedi yüzin

Böyle neden sarardı ayaguñdagı gelik

134

1.Her kim ki silk-i `ışkuña olmadı münselik

Âlem içinde ol ne kul oldı ne hod melik

2.Göster rakîbe ârif iseñ dâg-ı sîneñi

Bir pâre etmek ile ol itüñ femini dik

3.Elmâs-ı âh u nâlesi mecnûn hastenüñ

Zencîrüñ eyledi yüregini delik delik

4.Terkeş gibi çü sînemi toldurduñ ok ile

Ey kaşları kemân yanuñda gerek belik

5.Bir kez görindi kodı Mesîhîde yarı cân

Bir dahi görinicegiz öldürdi dibelik

135

1.Gülşen-i dehri sabâ gibi ser-â-ser gezdük

Biz vefâ bûyını gülzâr-ı fenâda sezdük

2.Zülfiñe degmeg içün virdi icâzet bize yâr

Ömri çog olsun anuñ kim biz aña degmezdük

3.La`lüñe ideliden kendülerini teşbîh

Meyi içdük şekerüñ başını muhkem ezdük

4.İşidürüz ki içen âb-ı hayâtı ölmez

Biz kara günlü ger emsek lebüñi ölmezdük

5.Ey Mesîhî bizi öldürmeye `âr ideli yâr

Hak bilür dünyeden usandug u cândan bezdük

136

1.Sinek üşürdi helvâya zebânuñ

Fukâ`a koydı cüllâbı dehânuñ

2.Bu göñlüm mürgi bâg-ı kûyuñ özler

Kuş uçurmaz velîkin bâgbânuñ

3.Yeder bir kıl ile sîmîn kûhı

Ne agır yük çeker mûy-ı miyânuñ

4.Lebüñ deñlü güher tahsîl kılmaz

Aceb mi pârelense bagrı kânuñ

5.Göñül derdin gözüñden eyle teftîş

Ki hâlin haste bilür nâ-tüvânuñ

6.Yüri var ihtiyâruñla Mesîhî

Yine issine teslim eyle cânuñ

7.Ki âhir demde küşti-gîr-i eflâk

Ayagını alur eñ pehlivânuñ

137

l.Rakîb oldı hammâl-ı bâr-ı emek

Ki kuvvetlü hardur ezelden ne şek

2.Şu kim bâgbânı durur hüsnüñüñ

Dimez `âr idüben felege kelek

3.Hayâli cemâlüñ bahârınuñ üş

Rakîbüñ gözinde çıkardı çiçek

4.Meyi kalb-i sûfi ne var sevmese

Bilür ki kılur fâş kalbi mihak

5.Gözümden degül hancerüñ nakşı dûr

Güm olacagı yok deñizden semek

6.Bulımaz günâhuñ senün ey perî

Meger kendü cürmmini yaza melek

7.Mesîhî çü zülfüñe el uzada

Gören anı dir kim elüñ ipe çek

138

l.Hançerüñçün çekerem sadr-ı müşebbekle emek

Bilmezem tuş ola mı lîk bu aga o semek

2.Kâkül-i yâr gibi biz gezerüz ser-gerdân

Zülfi turmaz el uzunlıgın ider ohşar eñek

3.Hâlüñ ugrusını fikr eyleyüben yatdukça

Uyanup başumu kalduraz uçarsa siñek

4.Vâ'ız-ı şehri işitdüm ki yalan söyler imiş

Pîr-i meyhâneye sordum didi söyler gerçek

5.Ey Mesîhî o güneş yüzlü nigârı her şeb

Eşk ü âh aşaga yukaru arar irteye dek

139

l.Cihânda sâki bize bezm-i câvidâne gerek

Lebüñle zülfüñ ucından mey-i şebâne gerek

2.Saçuñla hâlüñi göster ki göñlümi alasın

Şikâr itmege mürgi çü dâm u dâne gerek

3.Dirîg eyleme cânâ lebüñi cânumdan

Ki vasl-ı `âşık u ma`şûk cân câna gerek

4.Semend-i çarha viren ıztırâb âhumdur

Ki çâpük eylemege esbi tâziyâne gerek

5.Bahâne ister imiş kim Mesîhî öldüre yâr

Ana da ölmege ansuzda hod bahâne gerek

140

1.Göñlüm yine üş bendesi oldı iki şâhun

Kim beni gören dir ki iki oldı günâhun

2.Alnuñda iki kaşuña öykünmege cânâ

Bir ayda iki kerre egilür beli mâhuñ

3.Hancer gibi her kim ki iki yüzlülik ide

Emr it anı öldürsün iki çeşm-i siyâhuñ

4.Çün da`vi-i katlüme şehâ iki sanurdun

Üş hâl ü hatuñ geldi iki oldı güvâhuñ

5.Kabrüñe kim ikilig ile gelse Mesîhî

Fi `1-hâl iki böle anı tîg-i giyâhuñ

141

1.Cânuma cân katdı la`1-i cân-fezâsı Yûsufuñ

Şîr ü şekkerden midür yohsa gıdâsı Yûsufuñ

2.Diñdürür vakt-i seherde saklıgın bülbüllerüñ

Sûz-ı dil-sûzı ile zîbâ edâsı Yûsufuñ

3.Dün gice nâz ile şehnâza ser-âgâz idicek

Hep muhayyer itdi `uşşâkı nevâsı Yûsufuñ

4.İndürürse bülbüli tanbûr ile üstâdlar

Kondurur dil mürgini sît ü sadâsı Yûsufuñ

5.Ne kadar derviş isem bulmak yüzümüñ üstine

Agırı altun olursa ger bahâsı Yûsufuñ

6.Ey Mesîhî bilmiş ol saña murâdun el virür

Ger nasîb olursa bir kez merhabâsı Yûsufuñ

142

1.Meyden ki yâr gül gül olup `arz ide cemâl

San gösterür şükûfesini tâze bir nihâl

2.Ceng itmesün göñüller o günyüzlü yâr ile

Kim çarh bir siperdür aña kabzadur hilâl

3.Yâruñ görüp yüzini `aceb mi meded disem

Çün mîmdür dehânı iki zülfi iki dâl

4.Öykündi diyü yâr-ı gül-endâma âfitâb

Her gün felek getürür añun başına zevâl

5.Mey nûş idüp Mesîhî unut eski gamları

Komaz şarâb hâtır-ı nâzikde infi`âl

143

I.Öykündi gerçi leblerüñe ey nigâr la`1

Sonra yüzi kızardı olup şermsâr la`1

2.Kazılu yaşumdan itseñ ana gûşvâruñı

Kanda olur o deñlü güzel âbdâr la`l
3.`Aks-i lebüñ düşerse şehâ mâ-yı câriye
Cûy-ı mey ola âb u taşı âb-dâr la`l
4.Dirhem bagışlamaz felek aglatmayınca kan
Bir akçe virür ise alur sad hezâr la`l
5.Bu bezm íçinde cur`a-ı mey yire dökilür
Gel ey gedâ ki bunda olur hâksâr la`l
6.Ey hâce bekle sâhil-i deryâ-yı dîdemi
Kim mevc urdugınca çıkar bî-şümâr la`l
7.`İzzet dilerseñ iç mey-i surhı Mesîhî kim
Kan yutmayınca bulmadı hîç i`tibâr la`l

144

1.Vasl-ı miyân-ı yâr ki olmış muhâl-i `akl
Biñ dikkat itse kılca irişmez hayâl-i `akl
2.Jeng-i hatuñ yüzüñe keder virdi nitekim
Reng-i gümândan ola mükedder kemâl-i `akl
3.Hüsnüñ bahârı `aklumı mecnûn iderdi ger
Zencîr-i zülfüñ olmasa karşu `ıkâl-i `akl
4.Didüm tahammül ile irem mi visâlüñe
Didi o sen didügüne yok ihtimâl-i `akl

145

1.Çün kaşuñ mihrâbına kıblem namâz eyler göñül
La`lüñi yâd idüp okur sûre-i Kevser göñül
2.Hânkâh içinde zâhid nitekim evrâd okur
Mekteb-i meyhânede mahmûrlık yazar göñül
3.Gülşen-i hüsnüñden itdükçe güzer bâd-ı sabâ
Reşk idüp pirâhenüñ-veş üstüñe ditrer göñül
4.Saldugınca sâ`id-i sîmînlerin nâz ile yâr
Sag u soldan sanasın kim el salup ister göñül
5.Ey Mesîhî komadı su gibi hercâ'iligin
Kanda kim bir serv-kad görse aña akar göñül

146

1. Yüz bulup ger idine haddüñi mesned kâkül

Uzadur zulm ipin ey serv-i sehi-kad kâkül

2. Koşılup şâne ile bâda çü başdan çıkdı

Kaldı zindân-ı külâh içre mukayyed kâkül

3. Cân u dil almada gamzeñ dahi üstâd geçer

Lîkin olmışdur o san`atda ser-âmed kâkül

4. Başlar üzre yeri vardur bugün insâfını gör

Nice miskinlig ider illere bî-had kâkül

5. Sîga-ı hüsnde kaddüñ elif-i cem` durur

O1 iki zülf aña tesniye müfred kâkül

6. İledür `ışkını zülfüñle Mesîhî başa

Anı başdan savup itmezse eger red kâkül

147

1. Aldı eline tîr-i kazâ vü kemân ecel

Bolay ki beni eyleye yâ Rab nişân ecel

2. Hattuñ beni ne vakt irüp öldüre kim bilür

K' irişmelü olınca irer nâ-gehân ecel

3.Çıplak görıcegiz beni cândan esirgeyüp

Bir pirehen getürdi baña armagân ecel

4.Hâlüm benüm şu demde `ıyân ola saña kim

Kabr içre eyleye beni bir gün nihân ecel

5.Ben firkatüñde kûyuñı umdugum üş bu kim

Dirler ider kişiye makâmın `ıyân ecel

6.Yetmez mi sen gedâya bu beglik Mesîhî kim

Kabre degin düze saña taht-ı revân ecel

7.Gizlenmeyince yire meded yok Mesîhîyâ

Kim her ne yaña kaçsañ olur dîde-bân ecel

148

1.Ebr-i nisân gibi dür diyü yetir giryân ol

Kesb-i la`l it güzelüm gül gibi gel handân ol

2.Ârzû itdüñ ise nüh feleküñ seyrânı

Ey yürek âhum okınuñ ucına peykân ol

3.Gün gibi şöhretüñ olmak diler iseñ ey dil

Mâh-veş dâg urınup başı açık `uryân ol

4.Didüm itüñ gibi olam mı ki kûyuñda `aziz

Didi bizı ko yüri var Mısıra sultân ol

5.Bizi susuz koduñ ey cûy-ı vefâ bârî var

Çeşme-i Hızr gibi zulmete gir pinhân ol

6.Âh ile `arş horosını kebâb itmiş iken

Gel berü külbe-i ahzânumuza mihmân ol

7.Hevesüñ var ise ger öpmege yâruñ kademin

Bu Mesîhî gibi hâk-i reh ile yeksân ol

149

1.`Arızuñdan irdi âhir la`lüñe zülf-i tavîl

İşidürüz müddet ile cân bulur su içre kıl

2.Gözlerüñ bir bûseñi biñ câna virür ey sanem

Mest-i cömerd oldugına bu dahi yiter delil

3.Zülfüñ ü la`lüñ görüp girmiş zalâma âb-ı Hızr

Yâd idüp lafzuñı kendüden sovumış selsebil

4.Mısr-ı hüsnüñ çeşm-i giryândan cüdâ lâzım degül

Muttasıldur Mısra çün kim dâ'imâ deryâ-yı Nîl

5.Ey Mesîhî sanma müjgândur gözümde görinen

Dilberüñ bili hayâlinden bitüpdür gözde kıl

150

1.Tâ sabâ sünbülüñi kıldı perişân-şekil

Oldı her bir nefesi mürdelere cân-şekil

2.Tâzelendürmeg içün yüregümüñ lâlelerin

Yagdurur gamzeleri tîrini bârân-şekil

3.`Arz idüp hâtem-i yâkûtını la`lîn lebüñüñ

Âlemi emrüñe râm eyle Süleymân-şekil

4.Bezm-i zilletde ol agyâr-ı cüzâmuñ görinür

Kara yüzinde dili şem`-i şebistân-şekil

5.Hasret-i kaddüñ ile ger bu Mesîhî vire cân

Kabri üstinde bite serv-i hırâmân-şekil

6.Gün yüzüñ midhati ile bu Mesîhî kuluñuñ

Sözi şöhretlü durur güfte-i Selmân-şekil

I51

1.Ben saña bülbül baña sen gülşen ol

Ko beni aglayayın sen gül şen ol

2.Tañ degül hâlüñ harâb olsa göñül

Saña kim dir genc-i hüsne mesken ol

3.Didüm arada ben ü sen olmasa

Didi ayruk böyle dime sen sen ol

4.Vasl olurken yâr ile gören bizi

Şöyle zann eyler ki ol benven ben ol

5.Ey Mesîhî gevhere yok müşteri

Sen gerek deryâ gerekse ma`den ol

152

1.Teşbîh olmadıysa kaşuña eger hilâl

Devr-i felekde kendüyi niçün eger hilâl

2.İki yedi yaşında gurûr itme hüsnüñe

Ey meh sakın ki narhına yine iner hilâl

3.Karşuña tapu kılup egildügi üş bu kim

Sen âfitâb-mertebeden nûr umar hilâl

4.Bir beñzi saru `âşık u eksiklü kul durur

Alnuñ ile kaşuña öñer bedr eger hilâl

5.Eşk-i Mes$îhî şâyed ire göklere diyü

Köpri gibi felekde olupdur kemer hilâl

153

1.Eger efsûn-ı ecel baglamaz ise dehenüm

Cân virürken lebüñüñ zikri ola her suhanum

2.Sen semen-çehre içün ger beni devrân ide hâk

Yüzümüñ aklıgına vire şehâdet kefenüm
3.Hâr-ı kûyuñ bulınursa ayagumda ölicek
Hûriler sûzen-i gamzeyle çıkara dikenüm
4.Hecr-i hattuñla ne çekdügümi şerh eylemege
Kabrüm üstinde benüm bir dil ola her çemenüm
5.Şol kadar top u tüfeng urdı havâdis baña kim
Rahneden kal`alaruñ burcına döndi bedenüm
6.Ey Mesîhî ben eger el yur isem `âlemden
Afitâbum ola hurşid felek hem legenüm
7.Husrev-i Rûm diye bana Mesîhî şeksüz
Ger ire gûş-ı Kemâle kelimât-ı hasenüm
154
1.Gördükçe yüzüñi n'ola artarsa hayretüm
Çünkim saña bu yüzden olupdur mahabbetüm
2.İksîr-i `ışk kalbümi sâf itdi zer gibi
O1 seng-dil benüm dahi bilmez mi kıymetüm
3.Dünyâyı berk-i âh ile ben rûşen eylerem
Ey âfitâb zerrece yok sana minnetüm
4.Fi '1-hál iki bükile mânend-i harf-i kâf
Yüklense Kâf bir dem eger derd ü mihnetüm
5.`lşkuñ şehidiyüm ki bu dâg-ı siyâhlar
Gûyâ ki zâglardur üşer yimege etüm
6.Pirâhen-i visâlüñe göz dikdügüm bu kim
Hecrüñ bir ince iplige döndürdi kâmetüm
7.Harc itmedin bu nazmı ölürsem Mesîhî ben
Cevherle toptolu ola sandûk-ı türbetüm
155
1.Halâvet kim leb-i dilberde buldum
Dahi ne şehd ü ne şekkerde buldum
2.Hele ben hâk-i pâyuñ kıymetini
Ne iksîr ü ne hod cevherde buldum

3. Nice terk idem ol `İsâ-dehânı

Ki gökde istedügüm yerde buldum

4. Koyam mı ey tabîb-i cân kapuñı

Şifâ bu derde çün bu derde buldum

5.Saçuñdan haddüñi cân ile aldum

San erzân nüshadur kâfirde buldum

6. Denizde la`le benzetdüm kaçan kim

Lebüñ `aksini eşk-i terde buldum

7. Hezârân rû-siyehlik itdüm âhir

Yüz aklıgın mey-i ahmerde buldum

8. Tecelliyât-ı vicdândan Mesîhî

Ne kim buldumsa hep sâgarda buldum

III

l. Mey-i yâkût ile gel cânı ferah-nâk idelüm

Bezmümüz bir meh ile gayret-i eflâk idelüm

Meyi ef`â-yı gam u gussaya tiryâk idelüm

Mest-i lâ-ya`kıl olalum yakalar çâk idelüm

2. Derelüm Edrinenün gonca-ı hoş-bûlarını

Jâlelü gül gibi çak şol yüzi sulularını

Nûş idüp bunlar ile Rûmili tolularını

Mest-i lâ-ya`kıl olalum yakalar çâk idelüm

3. Nukl ile câm-ı meyi dâne vü dâm eyleyelüm

Gözi âhûları kendümüze râm eyleyelüm

Fevt olan `işreti hep şimdi temâm eyleyelüm

Mest-i lâ-ya`kıl olalum yakalar çâk idelüm

4.Zâhidüñ havfı sırât ise biz andan geçelüm

Cennete dönmiş iken gülşene togru kaçalum

Câna cân katmaga gâh öpüşelüm gâh içelüm

Mest-i lâ-ya`kd olalum yakalar çâk idelüm

5.`Ömrümüz ger ire nevrûz ile bayrama degin

Muttasıl nûş idelüm yine bu eyyâma degin

Giceler subha degin subh içüp ahşâma degin
Mest-i lâ-ya`kıl olalum yakalar çâk idelüm
6.Yazmadı çünki Hudâ defter-i `ömri bâki
Câm-ı la`lüñ berü sun cânlanalum ey sâki
0l safâdan pür idüp na`re ile âfâkı
Mest-i lâ-ya`kıl olalum yakalar çâk idelüm
7.Ey Mesîhî yüri biz pîr-i mugâna geçelüm
Varalum sâgar ile kan yalaşup râz açalum
Her nemüz var ise cur`a gibi döküp saçalum
Mest-i lâ-ya`kıl olalum yakalar çâk idelüm
156
1.Derd ü gamum hikâyetin ol yâra eyledüm
Nev-rûz kıssasın gül-i Ferhâda eyledüm
2.Çekdüm rakîbi çün yola götürdi ayagı
Şeytânı ol tarîk ile âvâre eyledüm
3.Öykündügi içün yüzüñe mâh-ı çâr-deh
Âhumla yüzleyüp yüzini kara eyledüm
4.Kolın hamâ'il itmiş idi boynuña rakîb
Gayretden ol hamâ'ili sî-pâre eyledüm
5.Ben kula çâre eylemedi ey Mesîhî yâr
Her hidmetini gerçi ki bî-çâre eyledüm
157
1 .Kişi sag olup olmakdansa mahrûm
Ölüp yegdür añılmak bárı merhûm
2.Güneş tayy-ı mekân itmiş ki seyri
Olur giceyle Şâm u gündüzin Rûm
3.Söyinür gibi itdügince geh geh
Sanuram kim nigâra göz kıpar mum
4.Ayagun tozı çıkmaz gözlerümden
Ki sâ`atden akar birbirine kum
5.Çü çeşmüñ tolısar gerd-i ecelden

Mesîhî bâri erkenden gözüñ yıım

158

1.Gündüzin kûyuñda şeb irince ser-gerdânunam

Giceler tâ subh olınca kapuda derbânunam

2.Kimse kulıyla efendi arasına girmesün

Her ne emr eylerseñ eyle tâbi`-i fermânunam

3.Cürmümi bagışlar iseñ bende-i dîrînüñem

Katlüme kasd eyler isen kuluñam kurbânuñam

4.Katre gibi göklere agup yire çalma beni

Ey sehâb-ı lutf çün perverde-i ihsânunam

5.Bu Mesîhîdür diyü sürme kapuñdan beni kim

Gülsitân-ı vasfuñ içre mürg-i hoş-elhânunam

159

1.Çarhuñ sıfatın gömgök idüp sille-i âhum

Her gice yüzin kara kılur dûd-ı siyâhum

2.Bâr-ı gâm-ı hicrân ile itdüñ çü beni deng

Bildür bileyin ben de nedür bârî günâhum

3.Nâlişlerümi eyleme inkâr k'olupdur

Kûyuñdaki her bir der ü dîvâr güvâhum

4.Ger hasret-i şimşîrüñ ile hâk olur isem

Sûsen gibi keskin bite kabrümde giyâhum

5.Kapuñda beni suçlu çıkarma kerem it kim

Bu bâbda yokdur benüm ey dost günâhum

6.Ben kanumı da`vâ ider iken kılıcından

Tîri irişüp eyledi mecrûh güvâhum

7.Şol dem ki Mesîhîyi şehîd itdi güzeller

Cân virür iken eydür idi tâle bekâhüm

8.01 mâh işigin bir gice bâlîn idebilsem

Gün gibi Mesîhî göge irerdi külâhum

160

1.Âsumân-ı sîne tîrüñden penâhumdur benüm

Anda dâg-ı derd ü gam mihr ile mâhumdur benüm
2.Âhum ile yüzeyüz oldukça çarhuñ her gice
Yüzini kara kılan dûd-ı siyâhumdur benüm
3.Bâg-ı nâz içinde ol servi hırâmân eyleyen
Togrı bilüñ dostlar bu bâd-ı âhunıdur benüm
4.Ey gül-i ter tîg-i hârıñ kanumı dökdügine
Lâle-zâr u gonca külliyen güvâhumdur benüm
5.Ey Mesîhî gün degüldür âsumânda görinen
Şâdlıkdan göge atdugum külâhumdur benüm

161

1.Câm-ı la`lüñ ile yegdür `âlemüm Cemden benüm
Şâh-ı `ışkam haşyetüm yok şâh-ı `âlemden benüm
2.Şem`e yanup dökilenler sanma kim pervânedür
Penbelerdür kim düşer bu dâg-ı sînemden benüm
3.Ey kemân-ebrûi ne peykân kim sen urduñ sîneme
Reşk idüp cerrâh anı çıkardı arkamdan benüm
4.Geçdi `ömrüm bir nefes senüñle `âlem itmedüm
Veh ki yog imiş nasîbüm işbu âlemden benüm
5.Hamdulillâh nâr-ı hicrân ile me'nûs olmışam
Ey Mesîhî hiç korkum yok cehennemden benüm

162

1.Gerçi itüñ bilürüz bizden uludur dostum
Bilmezüz kapuñda anı kim uludur dostum
2.Kanuma girdükçe akıdur gözümün yaşıñı
Kanda ise kılıcuñ yüzi suludur dostum
3.Bûy-ı zülfüñsüz sabâ bir lahza ârâm eylemez
Anı âvâre kılan var ise budur dostum
4.Âbdan sâfî kılıcuñı içürdüñ niceye
Bize dahi içür ol sudan turudur dostum
5.İşigüñde secde eylerken Mesîhî çâkerüñ
İtlere uy didügüñ hoşça kapudur dostum

163

1.Çekerdüm her ne kim kılsañ baña cevr ü cefâ `ömrüm

Eger kim `âkıbet bilsem kılacaguñ vefâ `ömrüm

2.Safâ-yı `ayş ü nûş içre benümle hem-dem idüñ dün

Ne oldı saña düşdüñ bugün benden cüdâ `ömrüm

3.Seni ben bir gün öldüren diyüben va`deler virdüñ

N'ola n'ola bu sözüñi sakın unutma hâ `ömrüm

4.Firâkuñ içre hayliden berü cânlar çekişürdüm

Ko gitsün ol hele ehlen ve sehlen merhabâ `ömrüm

5.Mesîhî haste-dil yâruñ visâliyle kavî iken

Didürme soñra yâ Rabbi aña vâ hasretâ `ömrüm

164

1.Hat-ı nigâr irişince biz anı hoş görelüm

Ecel çün irişür âhir zamânı hoş görelüm

2.Tagıtdı ise hazân sünbül ile reyhânı

Bu iki turra-ı `anber-feşânı hoş görelüm

3.Cefâ vü cevrine çok dime ân-ı hüsnine bak

Vefâsını göremezsek ol ânı olanı hoş görelüm

4.Sıñık göñülleri çün mûmyâ hoş eylermiş

Şikeste hâtıra ol mû-miyânı hoş görelüm

5.Mesîhî zâhid o dünyâyı medh ider ammâ

Ne hoşça `âlem olur bu cihânı hoş görelüm

165

1.İrdi çün râ'iha-ı zülfüñ ile peyk-i nesîm

Müjde diyü semen ü gülde ne zer kodı ne sîm

2.Bâd karşu ne `aceb nergisi kılsa bîmâr

Şimdi mi itdügi var kişiyi yel fi`li sakîm

3.Kirpigümden yüzini sakınur oldı ol yâr

Hârsuz oldugın işideli gülzâr-ı na`îm

4.Seng-diller ne revâdur bu ki didâra baka

Tûr-ı hırmânda hasret geçe Mûsî-i Kelîm

5.Şöyle kim var bu cihân-bahş ü latîf enfâsı

Kıldı lutf ile Mesîhîye Mesîhâ ta`lîm

166

1.Ney gibi ger tâ kıyâmet nâle vü zâr eyleyem

Sezmezem kim baht-ı hâb-âlûdı bîdâr eyleyem

2.Çeşmüñ ile kâmetüñ kaşuñ tururken ey sanem

Nergis ü serv ü hilâle bakmaga `âr eyleyem

3.Ger kapana bâb-ı tevbe cürmümüz `afv olmayup

Âhum ile nice yerden `arşa yollar eyleyem

4.Dostlar bilüñ ki dilberden asılacak rakîb

Gin yürimezse cihânı başına dar eyleyem

5.Hâsıl itmez çün dil-i kallâşumı nerrâd-ı çarh

Kendümi tâs-ı mezelletde nice zâr eyleyem

6.Ey Mesîhî dahl iden taşdan beterdür şi`rüñe

İşbu şi`r-i terle halk-ı `âlemi zâr eyleyem

167

l.Gam-ı hecrüñle eger dîdemi giryân kılam

Keştî-i nüh-felegi garka-ı `ummân kılam

2.Ol lebi mül baña ger bir gice mihmân ola

Âh ile cümle seher mürgini biryân kılam

3.`Âr ider hûblar öldürmege ben haste-dili

Kendü kendümi dem irişdi ki kurbân kılam

4.Dem-i âhirde dilüm baglama ey dest-i ecel

K'ol vefâsuz sanem içün biraz efgân kılam

5.Târem-i çarhda raks ura Mesîhî Zühre

Şîve-i şi`r ile ger bir nefes elhân kılam

168

l.İki `âlem gussasın unutdurur kişiye câm

Cem anuñçün câmı elden komayup içdi müdâm

2. Çün harâmî olanuñ kanı helâl olmak düşer

Bilmezüz hûn-ı surâhiyi neden olmış harâm

3. Göz göre eksiklük idüp öykünelden yüzüñe

 Mâh-ı bedri dir gören olmış bunun işi tamâm

4. Hân-ı vasluñdan yidür söyletmek isterseñ beni

Kim dimişlerdür şehâ evvel ta`âm andan kelâm

5. Kem degül âh-ı Mesîhî râh-ı kûy-ı yârda

Ka`be yolında belî eksik degüldür bâd-ı sâm

169

l.   Ey fürûg-ı gülşen-i haddüñ durur isbât-ı `Adn

Vey sutûr-ı mushaf-ı hüsnüñ durur âyât-ı `Adn

2. Kûyuñuñ içinde kim eşküm seni hod-bîn ider

Sanasın kim havz-ı Kevserdür olur mir'ât-ı `Adn

3. Seyr-i bâg-ı kûyuñ içinde rakîbi koma kim

Kâfire olmaz temâşâgâh hüsniyât-ı `Adn

4. Şevk-i ruhsâruñla ehl-i nâr olursam yazayın

Âsitân-ı dûzah üzre hâzihi cennât-ı `Adn

5. Ey melek yüzlü Mesîhî bir gazel nazm itdi kim

Kûyuñ içre yaraşur okunsa bu âyât-ı `Adn

170

1.Tâ ki bu hüsn ile kıldı Hak seni sultân-ı hüsn

Hükmüñi sür kim kılıçdan tîzdür fermân-ı hüsn

2.Ruhlaruñ üstinde zülfeyn-i siyâhuñ gûyiyâ

İki Hindûdur kılurlar Rûmda seyrân-ı hüsn

3.Ey gözüm sakkâsı âb-efşân olursan tañ mı kim

Pâk olur çârûb-ı müjgân birle ol meydân-ı hüsn

4.İştihâ-yı cân katı germ oldı la`lüñ hânına

Olalı beng-i mahabbetden göñül hayrân-ı hüsn

5.Ey Mesîhî `ışkuña igende magrûr olma kim

Sen degülsin yaluñuz `âlemde ser-gerdân-ı hüsn

171

1.Görenler ol hümânun `izz ü nâzın

Havâya saldı göñül şâhbâzın

2.Hat-ı sebz üzre zülfine nazar kıl

Ki Hızruñ göresin `ömr-i dırâzın

3.Sakın âhumdan ey gül-çehre kim bâd

Açupdur goncanuñ çok dürlü râzın

4.Çogalsa tañ mı idrâki nigâruñ

Ki halkuñ `aklını aldı azın azın

5.Mesîhî subha dek kan yaş akıdur

Surâhi gibi kılur dün namâzın

172

1.Ne gizlersin saçuñ bûyını bizden

Şehâ umdugumuz bu mıydı sizden

2.Didüm bâda dehân-ı yâr içün râz

Haber ısmarladum ana agızdan

3.Seni izler yürirmiş yollar üzre

Haber sorduk sabâya yoldan izden

4.Peşîmândur meger zühdine sûfı

Ki kaldurmaz başın bucakda dizden

5.Rakîbe bilmezüz n'itdük Mesîhî

Ki hiç aynlmaz añun gözi bizden

173

1.Nigâruñ alnına kıblem didüm dün

Didi yüzüme dirsin irte bir gün

2.Nice devletlü başdur çarh yâRab

Ki gün togar anuñ başına her gün

3.Benüm nâlem gelür halka temâşa

Bize mâtemdür ayruklara dügün

4.Yetiş ruhsâruna irişmedin zülf

İgen eglenme kim gicelüdür gün

5.Didüm gün yüzüñi görsem n' olaydı

Didi günüñ Mesîhî olur ol gün

174

1.Niçün bizden kaçar ol çeşm-i pür-hûn

Çü me'nûs olur âhû ile Mecnûn

2.Ne hoşdur bezmgâh-ı subh k'anda

Olur tâs-ı felek bir câm-ı gül-gûn

3.Döker yaşumı gavvâs-ı hayâlüñ

Deñizden çıkarur san dürr-i meknûn

4.Kesilmez zülfi şîrîn tutagından

San olmışdur olar Şebdiz ü Gülgûn

5.Severseñ sîm ü zer ben hâke gel kim

Türâb içinde yatur mâl-i Kârun

6.Bilümi mutrıb-ı gam eyledi çeng

Bu mıdur bezm-i `ışk içinde kânûn

7.Mesîhîden şehâ ayrılma zinhâr

Ki yürimez Sikender bî-Felâtun

175

I.Beni dolab idüpdür çarh-ı gerdûn

Dökerse kûze-i çeşmüm n'ola hûn

2.Öñüñce yılmadın ey husrevüm gör

Ne kanlar derledi bu eşk-i gül-gûn

3.Gözüm yaşını silmekden dem-â-dem

Olupdur âstînüm çâh-ı pür-hûn

4.Didüm yoluña cân olsun mı kurbân

Kakıyup didi cânân olsun olsun

5.Hemîşe vasf-ı dendânuñdur iden

Bu nazmum riştesin pür-dürr-i meknûn

6.Sözüm bir tâze dilberdür kim olmış

Aña ebrû iki mısrà`-ı mevzûn

7.Nazar itdükçe mir'âta Mesîhî

Görinür ana iki bedre altun

176

1.Ref`-i burka` kıl güle k'igende zîbâlanmasun

Serve `arz-ı kâmet it bir dahi ra`nâlanmasun
2.Ay başında şol kara kaşuñı göster kim hilâl
Vesme-i âhumla ebrûsına garrâlanmasun
3.Bâgda yer bulımaz sen serve kılmaga nazar
Gül budag üzre çıkup nice temâşâlanmasun
4.Mürdeyi yerde dirildürken leb-i cân-bahş-ı yâr
Gökde `İsâ epsem otursun Mesîhâlanmasun
5.Gülşen-i lutf içre tınmasun Mesîhî var iken
Fârig olsun bülbül-i küstâh gûyâlanmasun

177

1.Tenüm inceldi mûya döndi gamdan
Yaşum seyl-i fenâya vardı nemden
2.Kerem kıl diyene biñ cevr idersin
Kuluñı dahi unutma keremden
3.Seg-i kûyuñ sifâli baña yegdür
Şarâb-ı kevser ile câm-ı Cemden
4.Cemâlüñ mushafın nice yazam kim
Ruhun mecrûh olur nevk-i kalemden
5.Mesîhî gökden iñsen saña yer yok
Yüri gel var `Arabdan yâ `Acemden

178

l.Ger tende zahm-ı tîrüñ aça ser-be-ser dehen
Saña du`âlar eyleye ey dost her dehen
2.Mahbûblarda olmasa dürc-i dürer dehen
Göstermez idi söze gelicek güher dehen
3.Perkâr gibi kûyuñı çigzinmez idi dil
Nokta misâli olmasa sende eger dehen
4.Âlûde eyleyüp mey-i telh ile la`lüñi
Lutf it acıtma cânumuzı ey şeker-dehen
5.Bir bûse istesek bize yokdan gelür lebüñ
Beñzer ana bu şîveyi ta`lim ider dehen

6.Sen gül-ruha agız haberin dimege şehâ
Açmış sabâ yeline seher goncalar dehen
7.Her beyti gül budagına beñzer Mesîhînüñ
Kim uçlarında goncadan ola birer dehen

179

1.Za`f-ı cismünden kaçan kim eyleyem bir dem figân
Nây olup âheng ider yanumca her bir üstühân
2. Firkatüñde sergüzeştüm bilmek isterseñ şehâ
Tîgüñe sor kim zebân-ı hâl ile itsün beyân
3.Hûblar işigine beñzetdügiçün kendüyi
Bu günâhı bildürüp yol kesdi çarha kehkeşân
4.Göklere çık var sitâremle cidâl eyle diyü
Dûd-ı âhum yeryerin çarha komışdur nerdübân
5.Şol kadar kan agladum kim olmayaydı ser-nigûn
Eşküm ile toptolu olurdı tâs-ı âsumân
6.Beñzer öpdüñ koçduñ ol yârı Mesîhî nitekim
Utanur saña görinmege dehânıyle miyân

180

1.Seyr-i sebze eyledügüñce sen ey kaşı kemân
Gamzeñ okına külâhın lâleler eyler nişân
2.Sen semen-ten lâle-ruhsâr ile sohbet itmege
Gonca vü gül kıldı yâkût u zerini der-miyân
3.Baña la`lüñçün kılur düşnâm kûyuñda rakîb
Sâ'ile hâmın virür ekser yemişün bâgbân
4.Hâk olursa şevk-i ruhsâruñla cism-i sûhtem
Kabrüm içre şem`-i kâfûr ola her bir üstühân
5.Ne revâdur k'âsumân-ı devlete iller çıka
Ben kılam âhumı döne döne çarha nerdübân
6.Her seher yire havâdis yavrusın uçurmaga
Mürg-i mâh u mihr yapmışdur felekde âşiyân
7.Ey Mesîhî varmazam kabre ben yârânsuz

Yol katı korkulug ancak kim gider bî-kârbân

181

1.Bâg-ı bâzâr içre tabla gezdürürken bir civân

Serve beñzetdüm ki ola başı üzre âşiyân

2.Ben zenahdânuñ çehinden nicesi bulam necât

Kim bu çâhuñ `umkına hergîz irişmez rismân

3.Dâne-i eşkümden artuk görmedi dirhem yüzin

Dûd-ı âhum kim olupdur kâse-bâz-ı âsumân

4.Ben kılıcuñdan şehâ döndürmezem yüzüm velî

Korkum oldur kim yüzin döndüre anuñ üstühân

5.Katı göñüllü sanemlerle çalışur eşk-i çeşm

Kanda ise taşlar ile döginür âb-ı revân

6.Râh-ı âteş-tâbuñ üzre eşkümi gören sanur

Kârbân-ı encüm ile toldı râh-ı kehkeşân

7.Ne revâdur âsumân-ı devlete iller çıka

Ben kılam âhumı döne döne çarha nerdübân

8.Her seher yire havâdis mürgini uçurmaga

Mürg-i mâh u mihr yapmışdur felekde âşiyân

9.Ey Mesîhî bildi maksûduñ durur bûs u kenâr

Anuñ içün gizlenür senden dehâniyle miyân

182

1.Ruhına irdügince zülf-i pür-çîn

Sanuram kim birikür Rûm ile Çîn

2.Rakîbi görüp âh itdük kapuñda

Ca` alnâhâ rücûmen li'-ş-şeyâtîn

3.Tokunmayınca tîg-ı âbdâruñ

Bu göñlüm âteşi bulmadı teskîn

4.Sen idüñ şâhı göñlüm ben de sinek

Bi-hamdi 'llâh hele sayd itdi şâhın (şâhin)

5.Mey-i telh al lebüñe ben ölicek

Disünler acıdı Ferhâda Şîrîn

6.Meger müjgânuna öykündi hançer

K' anı bu cürm içün habs eyledi kim

7.Hilâli çün kaşuña beñzedimez

Felek böyle nice bir büzer ayın

8.Seg-i kûyuñla uludı rakîbüñ

K' olur aña nazar kıldukça hod-bîn

9.Du`â itdükçe mevtine Mesîhî

Çagırur sînesinden cânı "âmîn"

183

1.Öldüm üş ta`n-ı `adû ile gam-ı eflâkden

Hey kıyâmet sen beni gel bâri götür hâkden

2.Aglamaga korkarğn kim bir nigârun adına

Anca âvâze çıkar bu sîne-i sad-çâkden

3.Yoluña `uryân u derviş olmadan `âr itmezem

Korkarın râzuñ görıne sîne-i sad-çâkden

4.Leblerüñden mâr-ı zülfüñ başını döndürmedi

Gerçi kim `akreb çevürür yüzini tiryâkden

5.Nice gelsün sûrete `aklum ki hattuñ ireli

Jeng-i hayret gitmedi âyîne-i idrâkden

6.Hüsnüñüñ mektûbını sürsem yüzüme gözüme

Mahv olurdı hattı işbu dîde-i nemnâkden

7.Bes durur şi`r-i Mesîhî diyü tîg-i âfitâb

`lkd-ı Pervini kazır her subhdem eflâkden

184

1.Âh idem ger şevk ile ol çehre-i mehtâbdan

Çarhda fi'1-hâl eriye mihr ile mehtâbdan

2.Hây u hûy-ı halkdan cânâ uyanmaz itlerüñ

Ben siñüp geçdükçe her biri beliñler hâbdan

3.Zâ'il itmez katı göñlüñden cefânı eşk-i çeşm

Kim bozılmaz nakş-ı mermer saykal-ı seylâbdan

4.Müstedâm ol tîg urursın bahs-i la`lüñ kılana

Cân çekişen halkı mahrûm eylemezsin âbdan

5.Âsumândan âsitânuñı Mesîhî yeg görür

Gör bu kutsuz nice tuymış kapuyı her bâbdan

185

1.Bu müşebbek sîne saklar nakşuñı agyârdan

Kim Ebû Cehli örümcek agı saklar gârdan

2.Veh ki irüp `âlem itdürmez bize her şeb rakîb

Gerçi `âlem giceler hâlî olur agyârdan

3.Bülbüle kim dir ki ceyb-i goncadan vire haber

Yakası açılmaduk söz söyleye gülzârdan

4.Yok hesâbına sayılursa sayılsun cânumuz

Tek bizüm dirlügümüz olsun dehân-ı yârdan

5.Bu ten-i hâkide gel gör penbelerle dâgumı

Görmedünse ak gül açıldugını divârdan

6.Ey Mesîhî dahl iden taş beterdür şi`rüñe

Nazmuña çün âferin okur sadâ kûhsârdan

186

1.Nikâbuñ ref` kıl ey dost yüzden

Gözüm yaşını sil yaşınma gözden

2.Söz eydür sûfi düşer mübtedîler

Aceb olmaya düşmek kişi yüzden

3.İşigüñde şehâ tozlar kopar kim

Sabâ yeli görinmez anda tozdan

4.Hemîşe rûy-ı yârı vasf iderven

Benüm sözüm düşer ekser o yüzden

5.Mesîhî dem-be-dem feryâd idüpdür

Çagırur kara kaşdan kara gözden

187

1.Sehm-i gamzeñdür beni her dem sehimnâk eyleyen

Tîgidür halkı harâmiden vehimnâk eyleyen

2.Bâr-ı kahr u hayret ile kaddümi kılmış kemân

Gamzeñi cân almaga ok gibi çâlâk eyleyen
3.Telh-i düşnâmuñ durur zahmum `ilâcı ey sanem
Acılıgıdur beli dârûyı tiryâk eyleyen
4.Pâymâl iden beni hecrüñdür ey cân pâresi
Şübhesüz âhir ölümdür kişiyi hâk eyleyen
5.Ey Mesîhî çarh-ı çârümden olur manzûr-ı Hak
Gıll ü gışdan gün gibi âyînesin pâk eyleyen

188

1.Eşk-i çeşmüm mahv olur gördükçe yârun sûretin
Tagıdur hûrşid çün kim encümüñ cem`iyetin
2.Hiç ulu kiçi dimez hep halkı bir dutar şarâb
Gel baña sor kim ben añun bilürüm keyfiyetin
3.Sen kadar tasvîr yazmaga uraydı Mâni lâf
Tapdugum Tañrı hakı andak bozardum sûretin
4.Ey gelüp hâlüm sorañ baña anma kim
Ben anuñ bir iki kez içüp tururın şerbetin
5.Hüsn bâzârında bir dellâl var ise beni
Hidmet-i dil-dâra iletsün ideyin hidmetin
6.Cânuñı almaga geldiyse Mesîhî hecr-i yâr
Sen de ihzâr ide gör bilmez degülsin `âdetin

189

1.Hoş cevri ögüş şîvelü cânâne imişsin
Bildük seni şimden girü cânâ ne imişsin
2.Ey mürg-i dil ol şem`-i cemâle talebüñ var
Hecr âteşine yan çü pervâne imişsin
3.Kamuyı sıduñ kuvvet-i cevr ü sitemüñle
Çok yaşa sen ey tıfl ki merdâne imişsin
4.Ey tûtî yine dîdelerüñi açamazsın
Şekker diyü kim bile ki tenhâ ne imişsin
5.Dek geldügini dün gice agyâra Mesîhî
Kim gördi ise didi ki divâne imişsin

190

1. Eger bülbülleyin pür-gam degülsin

Ne içün gül gibi hurrem degülsin

2.Gam u dem olmayınca ekl ü şürbüñ

Sen ehl-i `ışk ile hem-dem degülsin

3. Yog ise dâne-i hâline meylüñ

Cihân bâgında bil âdem degülsin

4. Sanem de cevr ider illâ ki ey çarh

Cefâ kılmakda sen de kem degülsin

5.Büyüklenme igen ey târem-i çarh

Der-i cânâneden a`zam degülsin

6. Dönersin bir yaña ey zülf sen de

Benüm `ömrüm gibi muhkem degülsin

7. Mesîhî-veş mücerred olmayınca

Semâvi râza sen mahrem degülsin

191

1. E1 açar şâh-ı şecer şîve-i seyrânuñ içün

Medh okur fâhiteler serv-i hırâmânuñ içün

2. Çeşme-i çeşmüm iki lüle gibi olmışdur

Dün ü gün la`1 akıdur lü'lü'-i dendânuñ içün

3.Cân çü hulkumuna ire baña tîg içür

Dem-i âhirde susuz koma bizi cânun içün

4.Zülfüñ örter yüzüñi gayret-i İslâm kanı

Dini setr eylemesün di anı imânuñ içün

5.Çâh-ı kabre koyayın dir bu Mesîhîyi felek

Neyiki böyle kuyı kazdugıdur anun içün

192

l.Senüñle da`vi-i hüsn eyler iken mihr ırakdan

Meh-i nev gördi ol küstâhlıgı geldi alçakdan

2.Gamuñdan berg-i pejmürde gibi olmışduk ey gül-ruh

Sabâ yili safâ geldi götürdi bizi toprakdan

3.Sırâtuñ köprüsine hak diye turursın ey zâhid

Göresin nice yanarsın eger geçmezsen ol hakdan

4.Didüm gözüm yaşın umak idüp uma işigüñden

Gülüp ol serv-kâmet didi ben bizâram ırmakdan

5.Felek tennûru çün tuzlar Mesîhî bagruñı âhir

Vefâ hânını umma kâse-i çarh-ı mu`allakdan

193

1.Okutmaduñ çü şâdi vü hurrem hikâyetin

Diñle ki saña şerh ideyin gam hikâyetin

2.Olmaya nısfı deñlü benüm ser-güzeştümüñ

Bir yire yazsalar kamu `âlem hikâyetin

3.Kûyuñda bak rakîb ile baña ki bilesin

Cennet içinde div ile Adem hikâyetin

4.Ko şu kitâb câm ile göñlüni egle kim

Saña beyân eylesün ol Cem hikâyetin

5.Añdı Mesîhî işigüñ ile gözi yaşm

Kıldı tamâm Ka`be vü zemzem hikâyetin

194

1.Zâr u nizâr `âşık u giryân ölüyorın

Tennûr-ı gamda yüregi biryân ölüyorın

2.Bezm-i visâle hem-nefes olmaga ben garîb

Firkat güninde ney gibi nâlân ölüyorın

3.Aşüfte-hâl ü haste-i bâlinven velî

Mahbûblarla kılmaga seyrân ölüyorın

4.Hân-ı visâlüñe tama` itsem `aceb degül

Ben ki mahabbetüñ ile hayrân ölüyorın

5.Rahm itmedüñ Mesîhîye bir kez egerçi kim

Gördükçe seni dir idi ey cân ölüyorın

195

1.Okuñ dilerdi ki irüp dile geçe cândan

Düşüp ayagına peykân didi ki geç andan

2.Mezârum içini kılsun ko şem`-veş rûşen

Beni çü katl idesin silme kanı peykândan

3.Çü gördi âşıkuñ âh okını feriştehler

İdindi çarh siper havf-ı zahm-ı peykândan

4.Firâkuñ âteşi biryân kıldı bir yanumı

Hayâlüñe didi kim koma sen de bir yandan

5.Deñizde yürüdügin Hızrı bildüm andan kim

Irılmadı hat-ı sebzüñ bu çeşm-i giryândan

6.Mesîhî pîr-i dili gark ider gözüñ yaşı üş

Egerçi irmedi Nûha ziyân tûfândan

196

1. Sofra-ı hecrde dà'im ğam ile ğussa yirin

Toymaz oldum bularun yimelü oldukça yirın

2. Trünün hátıruma irdügin ey kaşı kemàn

Unudur sanma ki ölince gönülden geçürın

3. Kıble didümse ben ol kaşlan mihrába eger

Beni korkutmanuz igende ki yüzine dirin

4.Gayrıdan kılsa güzer tîrüñ ider beni helâk

Zihî ok kim birisinden geçüp öldüre birin

5.Ger Mesîhî ölicek cânı çıka eflâke

İsi karşu gelüben gökde aña vire yirin

197

1.Bir bülbülünem ey gül-i handân belâlu

Başdan ayaga nîze-i hâr ile yaralu

2.Cevr itme didügüme safâ sürdügi yâruñ

Beñzer baña cevr eylemeden oldı safâlu

3.`Âşıkları düşnâm ile öldürdi güzeller

Bulınmadı bize dahi bir agzı du`âlu

4.Viren ruhuña zîb ü behâ hâl ü hatuñdur

K' anlardur iden hüsn metâ`ını bahâlu

5.Meydân-ı ruh-ı yârda cân oynar iken dil

Hattı irişüp didi bunun bitdi sakalu

6.Ulaşdugıçün eşk-i Mesîhî ile haddüñ

Olmış durur encümle meh ogullu atalu

7.Kim hürmet ider saña Mesîhî ki gedâ-veş

Ten hırkasını dâglaruñ itdi bahâlu

198

1.Rûy-ı dil-dâra nazar eyle ki devletdür bu

Kime yüz tutar ise ulu sa`âdetdür bu

2.Cân bagışlar söze geldükçe marîz-i `ışka

Soralum gel tudagından ki ne hikmetdür bu

3. Dökilür kaddini gördükçe nücûm-ı eşküm

Serv-kadler çok evet katı kıyâmetdür bu

4. Safha-ı hüsnüñe hat geldügine incinme

Yine ey dost güzelligüne hüccetdür bu

5. Olma her hâra musâhib ruh-ı rengîn ile kim

Reng ü bûy ile bezenmiş gül-i cennetdür bu

6. Micmer-i sînede kim yandı sipend-i dil ü cân

Bir perî da`vetine `ıtr-ı mahabbetdür bu

7. Zahm urmaga Mesîhîye gelürken tîrüñ

Cânı karşu çıkuban didi ne zahmetdür bu

199

l. Gözüm yaşın döker ol zülf-i dil-cû

Akıdur ebr-i nisân sanki lü'lü'

2. Nigâr üstine biz kondurmazuz kıl

Miyânına nicesi diyelüm mû

3. Gözümde aglamakdan kalmadı yaş

Ölicek agzuma kim tamzurur su

4. Ruhuñ üstinde zülfüñn tursa tañ mı

Meseldür bu ki batmaz suya câdû

5. Gözüm yaşın sever ol çeşm-i bîmâr

Zebûn olsa suya mâ'ildür âhû

6. Kapudan taşra basmaz yâr ayagın

Müjem oldugıçün ol yolda câni

7. Mesîhî teşne-dilden tutma tîgüñ

Degül çok ol garîbe bir içim su

200

1. Saña öykündügiçün serv-i dil-cû

Gülistânda kılıç çekdi aña su

2. Dükân açdı göñül bâzâr-ı gamda

Ki sînem dâgıdur keff-i terâzâ

3. Lebüñ emdükçe kalmaz dilde hafvum

Komaz mey kişinüñ göñlinde korhu

4. N'ola kâr itse câna vasf-ı kaddüñ

Gelür okdan katı söz olsa togru

5.Ruhuñ üstinde zülfüñ tursa tañ mı

Meseldür bu ki batmaz suya câdû

6. Nigâr üstine biz kodurmazuz kıl

Miyânına nicesi diyelüm mû

7. Mesîhî girü göñliñ almak ister

Görüp bî-rahm idügüñ ey cefâ-hû

201

1. Fâş olmag içün zülfüñ ucından dil-i şeb-rev

Şem`-i ruhuñ ey mâh salar her gice pertev

2. Eşkümle harâb olsa n'ola hâne-i çeşmüm

Vîrân olur öñ soñ su yolında yapılan ev

3. Kanlu yaşum içinde kaşuñ `aksini sandum

Ey mâh görindükde şafak içre meh-i nev

4. Ferhâd nice ölmeye cânı acısından

Kim tatlu derilür leb-i Şîrîn ile Husrev

5. Göñlünle gözüñ ister iseñ kim ola rûşen

Var sen de Mesîhî gibi bir mâh-likâ sev

202

1. Bırakmasa mihr-i ruhuñ etrâfına pertev

Zülfüñde neler kesb ider idi dil-i şeb-rev

2. Gözüm yumılur düşicegiz göñlüme zülfüñ

Şol resm ile kim gice ırıiek kapanur ev

3. Kanlu yaşum içinde kaşuñ `aksi sanuram

Ey mâ göridükçe şafak içre meh-i nev

4. Ferhâd nice ölmeye cân acısından

Kim tatlu dirilür leb-i Şîrîn ile Husrev

5. Ne hâsıl umar mezrâ`-ı `ukbâda Mesîhî

Ekmedi `amel tohmını çünkim kadar-ı cev

203

1. Her ki der sâye-i lutf-ı tu mî-cûyed penâh

Âkıbet rûzı birûn âyed be-mahşer bî-günâh

2. Kıble-i erbâb-ı bîniş nist cüz ebrû-yı tu

Kâfirest ân k-û cüz ebrû-yı tu dâred kıblegâh

3. Ân ki û der zulmet-âbâd-ı cihân reh güm küned

Kes ne-mî-gerded be-cüz lutf-ı tu û-râ Hızr-ı râh

4. V-ân kirâ dâdend reh sûy-ı harim-i `izzetet

Şâyed er gerded gedâ-yı âsitâneş pâdişâh

5. Çün şefî`-i mâ tu hâhi şüd be-mahşer yâ Resûl

Ez çi endişem men-i bî-çâre ez bâr-ı günâh

6. Sâki-i fazl-ı ilâhî yâ Resûlu'llâh tu'i

Bâ nasîbem kün zi câm-ı cur`a-ı feyz-i ilâh

7. Men ki bâşem âverem ber âsitân-eş rûy-ı zerd

Ey Mesîhî `özr-i cürm ez hâk-i kûy-ı û be-hâh

204

1. Çü gördi sûretüñi münkir-i likâ-yı ilâh

Didi ki eşhedü en lâ ilâhe illa'llâh

2. Günáh-ı cevr ile bitileri karahgına Yeter deW güzeller yüzinde hatt-ı siyáh

3. Kapuñı eylediler rûy-ı zerd ile tezhîb

İşigüñ olalı `uşşâka kıblegâh-ı cibâh

4. Başında göñlüm esir ayagında cân pâ-mâl

Meger ki başdan ayaga o yâr oldı günâh

5.Şehîd iderse Mesîhîyi hecr-i tîg-i müjeñ

Kılıç gibi görine kabrı üzre cümle giyâh

Mef`nlü Fá`ilátü Mefá`ilü Fá`ilün

1. 01 gonca kim başına giyer kırmızı külâh

Görürse anı eyleye gülşende her gül âh

2.Nice karâr eyleye cânumda `akl u `ışk

Bir memleketde sıgışa mı iki pâdişâh

3.Kendülerini kılmasalar hattuña şebîh

Olmaz idi günâh gibi şekl-i her giyâh

4. Zülfüñ beni esîr-i zenahdân idem dimiş

Kazmak revâ mıdur biregüye bu resme çâh

5. Zülf-i nigâr mahşer-i dildür Mesîhîyâ

Cân-ı günâhkâra hatı nâme-i siyâh

206

1. İdüpdür yine bülbüller meger âh

Ki güller açılı düşdi sehergâh

Z. Kakarsın saña perî didügümce

Koy a âdem degülmişsin sen ey mâh

3. Beni emr idüp öldür dir gamına

Sora vardukda dir el-hükmü lillâh

4.Visâlüñ gencine mâni`dür âhum

Tılısmi-şekl olur yazuda çün âh

5.Ye hod vasluña yol bula Mesîhî

Ye kala fırkatüñde şöyle gümrâh

207

1.Gûş idüp cânâ dil-i mazlûmumuñ feryâdına

Merhamet kıl anı virme gamzeñüñ cellâdına

2.`Arızuñ nakşın ne ter zeyn eylemiş nakkâş kim .

Âb-destin rûşen itmiş âferin üstâdına

3.`Âşıkın añmaz u unutmaz rakîbin bir nefes

Yadı yâd itmez çü gelmez âşinâsı yâdına

4.Bî-tefekkür râst-ı mevzûn gösterür fa`âl-i Hak

Kasd-ı vasf itsem nigâruñ kâmet-i şimşâdına

5.La`1-i nâbuñ vasfın itdükçe Mesîhî Husrevâ

Sözleri şîrîn gelür işbu göñül Ferhâdına

208

1.Okuyup esmâ üfürdüm kim seni teshîr ide

Ne bilürdüm böyle gün günden baña te'sîr ide

2.İşigüñ añup figân itdükçe ey meh tañ degül

Dûd-ı âhum ger bulutlar gibi gökde yir ide

3.Zülfüñ ile hattuñ içinde cemâlüñ mushafı

İçerüden içerüdür anı kim tefsîr ide

4.Âh okı deñlü nişâna irmeye zâhid eger

Ebrû-yı mihrâbı yay idüp menârı tîr ide

5.Dirdi yüzüñde ne gördügin Mesîhî ey sanem

Lîk korkar kim mu`ânidler üşüp tekfîr ide

209

l.Ferhâduñ eşki irişe ger taşa tag ile

Seylâb gibi tag ile taş taşa tagıla

2.Sultân-ı gül de karşu şemâl ile salınur

Osmânoglı niteki yürür solag ile

3.Didüm yaşuma alkış idüp taş dökilme hiç

Çeşmümde yaş kalmadı tagıla tagıla

4.Pâ-beste mürg-i dil ser-i kûyuñda n'eylesün

Bülbül ne deñlü hazz ide bustânda bâg ile

5.Etfâl-i encüm içre gören gice mâhı dir

Tas bunda oynaşur koma oglan uşag ile

6.Kondı beñüñe ak yüzüñ üstinde bâz-ı dil

Sayd itdi anı lîk kara zülfüñ ag ile

7.Bülbül başına ol gice gün togar ey Mesîh

Kim tıfl-ı goncalar tolu içe çanag ile

210

1.Ögrendi göñül derdüñ ile cevr ü cefâya

Yokdur hevesi zerre kadar mihr ü vefâya

2.Bilüñe sarılup kemerüñ `âlem iderken

Hancer dahi ne yüz ile sokıldı araya

3.Zülfüñ gibi ey kaş günüm gice olaydı

Tek baksa gözüm sencileyin mâh-likâya

4.Âhum dütünini ki felek eyledi mesned

Bir pîr durur sanki ider tekye `asâya

5.Yagmur gibi yagdurmaga gam okını baña

Teşbîh ider kavs-i kuzah kendüyi yaya

6.İrişimedi menzîl-i hüsnine yüzüñüñ

Gül-berg nice nice süvâr oldı sabâya

7.`İrfân namâzını selef gerçi ki kılmış

Çok şükr Mesîhî de hele irdi du`âya

211

1.Ben serve kâmetüñi nice kılam müşâbih

Âlem içinde hergîz bir ola mı kih ü mih

2.Teşbîh oldugıçün tuffâh gabgabuña

Bunca yemişler içre ayvaya didiler bih

3.Ey bâgbân ahsent gülnâr-ı la`lüñe kim

Bâg-ı cemâl içinde bitmez o deñlü fâkih

4.Âyîne gizlemişdür dilde ruhuñ hayâlin

İnanmaz iseñ anı kendüne kıl müvâcih

5.Tak zülfüñi Mesîhî boynına k'âh itsün

Zirâ ki ok atılmaz olsa kemân bî-zih

212

l.Söyledi tûtî-i dil la`1-i şeker-bâruñ ile

Sen de karşu göreyin âyîne ruhsâruñ ile

2.Ey güneş yüzlü göñül hastalanur kûyuñda

Ki başı hoşdur anuñ sâye-i divâruñ ile
3.Şekerün başını on yerde yarardum bulsam
Bahse düşdügi içün lezzet-i güftâruñ ile
4.Meclis-i hüsne dahi okımadın çıka gelür
Bilmezüz nic' idelüm hatt-ı siyeh-kâruñ ile
5.Acıma âb-ı hayât içmedügüñe ey dil
Yüri tatlu dirili gör leb-i dil-dâruñ ile
6.Nat`-ı nazm üzre gözüñ yeñdi Mesîhî hasmı
Hele dâne dökivir nokta-ı eş`ârun ile
213
1 .Seherden yine nûş itmiş şarâb-ı erguvân gonca
Giyüp başına la`lîn efser olmış ser-girân gonca
2.Bulay ki derleyem diyü budur örtündügi kat kat
Ki kendüye sovuk aldurup olmış nâ-tüvân gonca
3.Temâşâ kıl ki gül mahbûbını sayd eyleyem diyü
Filari tutup agzında ider geh geh `ıyân gonca
4.Senüñ hâk-i rehüñ kühline zarf olmak ümidine
Açılmadın olur hey'etde misl-i sürmedân gonca
5.`İzâr u la`lüñi koyup Mesîhî gülşene varsa
Görinür gözine gül âteş ü sehm ü sinân gonca
214
1 .Bulam diyü vasluñ kokusını sefer üzre
Gül-berg süvâr oldı nesîm-i seher üzre
2.Yasdukda gören rûyum ile eşkümi eydür
Bıı nice gedâdur ki yatur sîm ü zer üzre
3.Maksûd senüñ la`lüñ ü göñlüñ idi cânâ
Ferhâd ki Şîrîni yazardı hacer üzre
4.Deryâda şu kim Hızrı diler k'ide temâşâ
Kılsun hat-ı sebzüñe nazar eşk-i ter üzre
215
1. Çü vasl olmadı yâruñ sînesine

Ko gitsün yana yana söne söne

2. `lyân olalı ruhsâruñda hattuñ

Gubâr irdi göñül âyînesine

3.Muzaffer mârdur zülf-i siyâhuñ

Ki mâlikdür ruhuñ gencinesine

4. Zücâcı göñlümün ol seng-kalbüñ

Ne lutfına doyar ne kînesine

5.Saçuña beñzedügiçün tolaşur

Mesîhî zâhidüñ peşmînesine

216

1.Hezârân âferin bag-ı cemâlüñ bâgbânına

Ki hoşca reng ü bû virmiş yañaguñ gülsitânına

2. Didügüm bu durur çoklar yaşasun ol tabîb-i cân

K' ölüm şerbetlerin virür sakîm ü nâ-tüvânına

3.Yetîm-i dil `aceb mi yasdanursa işigin yâruñ

Nic' itsün kimsesi yokdur tayanur âsitânına

4.Göñül zülfüñde tururken rakîb ol araya gelmez

Ne cânı var tolaşa zâg bâzuñ âşiyânına

5.Seg-i kûyuñ Mesîhînüñ etin yiyelden ey âfet

Hümâ-yı mürg göz dikmişdür anuñ üstühânına

217

1.Meh çün öykündi o yüzikamere

Urdılar gövdesine kara bere

2.Püşte-i enf gözümden aşag

Bir atadur ki iki yanı dere

3.Hâl-i hindû ne siyehtür k'öginür

Küfr-i zülfüñ ile ol dîni kara

4.Gökde öykündi güneş ruhlaruña

Kendü kendünüñ adın urdı yere

5.Beni aglatmadan ey dost garaz

Dirhem-i eşk ise gelsün nazara

6.Kim ki dil virdi ise dünyâya

Döndi şol `avrete kim uya ere

7. Tayanur sadr-ı Mesîhîye müjeñ

Yasdanur sanki dil-âver sipere

218

1. Âh ide ide nîzeñ içün derd ü gamuñda

Dûd-ı siyehüm perçem olupdur `alemüñde

2. Kanlu yaş ile vaslı metâ`ın diledükçe

O1 sîm-beden dir ki bakır var diremünde

3. Yaşum akar iken ayagın öpmege vardum

Didi nicesin şimdi eyitdüm kademüñde

4. Lutf u keremüñ tîr-i cefâ ise muhibbe

Ey kaşı kemân komadı eksük keremüñde

5. Kılmazdı Mesîhî heves-i Ka`be vü nûreyn

Kûyıña varup görse yüzüñi haremüñde

219

1. Kendüzin has gibi salmayan yaşı ırmagına

Râsti yüz süremez ol serv-kadd ayagına

2.Ak bulutdur sanma karşu mihr yüzin kaplayan

Olup abdâluñ felek penbe urupdur dâgına

3.Beni giryân itmeden hâli degül bir dem rakîb

`Akıbet eşkümdür anuñ su koyan ocagına

4.Câm-ı meclis la`1-i mey-gûnuñla öpüşdügiçün

Meskenet idüp sürâhi baş koyar ayagına

5.Ey Mesîhî cengi ko bilürsin agındur rakîb

Geç sen ol yüzi karadan uyma bi'llâh agına

220

1.Şevküm ziyâde olmagın anuñ tudagıña

Bir gonca bagladum yine göñlüm kabagıña

2.Bezm ehline tolaşdı gice yâr içün kadeh

Beñzer sürâhi nesne koyupdur kulagına

3.Sâki şu deñlü turdı gice hidmetüñde kim

İndi sürâhinüñ kara sular ayagına

4.Dil-dâra dil virüp yine bu nahl-bend-i tab

Bir tâze gonca bagladı bir gül budagına

5.Âh eyleme Mesîhî yanup nâr-ı hasrete

Olmaz fitil çünkü mahabbet çerâgına

221

l.Mengûş-ı zülf asılalı solına sagına

Efgân u nâle girmez olupdur kulagına

2.Sûfi baş eg [bu] câm-ı meye bezm-i `ışkda

Nice senün gibiyi getürdi ayagına

3.Bülbül eger dehânuñı göreydi goncanuñ

Toldun toldun sögeyidi çanagına

4.Hattuñ meger ki âyet-i rahmet durur k' anuñ

Surhıyle kodı sıfr dehânuñ duragına

5.Ma`nâ-yı cân-feşân ile şi`ri Mesîhînüñ

Meryem durur ki `İsiyi almış kucagına

222

l.Ger gönderürse tîrini `uşşâk alayına

Kurbân olayın ol sanemün kaşı yayına

2.Müşkil gelür baña hele seyr-i tarîk-i `ışk

Âsân durur diyen anı söyler kolayına

3.Rûz-ı ezelde hisse-i dil pây-ı yâr imiş

Başında devleti gör e ne düşdi pâyına

4.Çarh ayına ne sûret ile gırra ola kim

Bakmaz kimesne gice ile inen ayına

5.Kılmaz Mesîhî işbu cihân bayına nazar

Virdi talâk fakrı kabûl itdi payına

223

1.Makâm idineli nakş-ı nigâr çeşmümde

Gelür ki seyr ide nakşı nigâr çeşmümde

2.Okuñ niteki göñülden geçer turur her dem
Anuñ yeleklerı fikri uçar çeşmümde
3.Gözüm belâ-yı remedden kızıl güle döndi
Müjem degül görınen bitdi hâr çeşmümde
4.Gözümde hattuñı yoklasa demreniyle okuñ
Dil ile sanuram arar gubâr çeşmümde
5.Mesîhî çünki görem âsumânın işiginüñ
Nücûm-ı eşküm olur bî-şümâr çeşmümde

224

1.Rahm idüp silmez ise yaşumı dilber yeñ ile
Çâre midür ki gözüm yaşı diñe yâ yenile
2.Köhne `âşıkların unutdı o dil-dâr dirîg
Eski yâr añmamagı`âdet idindi yeñile
3.Ka`beteyn-i meh ü mihriyle bu nerrâd-ı felek
Yeñer irişeni mümkin midür ol kim yeñile
4.Nâhun-ı hâr uzadur usbu`-ı şâh-ı gülşen ı
Serv-kadlerden umar kim ye etek yâ yeñ ile
5.Leb-i şîrîni çü yâruñ seni Ferhâd itdi
Kıssa-ı Leylî vü Mecnûnı Mesîhî yeñile

225

1.Göñlümi pür-tâb kıldum zülf-i pür-çîn üstine
Ola kim yol bula ol ruhsâr-ı rengîn üstine
2.Cân u dil Ferhâdını şâdân kılduñ ey sabâ
Yohsa ugrayu mı geldün kasr-ı Şîrî üstine
3.Dirligümde kılmadum hod hâk-i pâyuñ kesbini
Öldügümde basasın bârî kadem sin üstine
4.Kâmet-i ra`nâña karşu âh itdürme baña
Bâd-ı berd irişmesün ol serv-i sîmîn üstine
5.Ey Mesîhî seng-i mihnet yasdanursañ yiridür
Hârlar baş kor çün ol bâlin-i nesrîn üstine

226

l.Cem` olur her gice encüm mâh-ı tâbân üstine

San üşer pervâneler şem`-i şebistân üstine

2.Sen ruhun mülkin kara zülfüñe mensûb eyledün

Gâlib idi gerçi Rûm evvel Karâmân üstine

3.Âyet ile küfrine hükm itse hattuñ vechi var

Çünki zülfüñ ayagın uzatdı Kur'an üstine

4.Başuma üşer beni gördükçe kûyuñ itleri

Şol gedâlar gibi kim cem` ola kurbân üstine

5.Kapuña vardı figân ile Mesîhî gûyiyâ

Nâleye yapışdı çıkdı çarh-ı gerdân üstine

227

l.Gözüñ âgâz idelden sihr ü rîve

Bırakdı bu cihân halkın girîve

2.Hayâli çıkmadı dilden rakibüñ

Nitekim habsgehdür şîşe dîve

3.Tama` itdüm lebüñ baña sögelden

Ki olur yiymelü bu virse mîve

4.Haridâruñ görüp nâz itme didüm

Didi satar metâ`-ı hüsni şîve

5.Bikirdür hep hayâlât-ı Mesîhî

Anuñ yanında gayruñ şi`rı bîve

228

1.Ey dil dür ü gevher diyü bahr-ı gama talma

Dünyâyı bütün ger vireler buçuga alma

2.Çün haddi ile kaddine meyl itdüñüz anuñ

Ey verd-i tarî kopma vü ey serv üzülme

3.Bîñ pâre idüpdür beni şimşîr-i firâkuñ

Şimden girü gel kılıcuñı pâreye çalma

4.Seni iledüp hücreye ey dost rakîbüñ

Kal dir ise al yüriyüvir sen aña kalma

5.Redd eyleyüp ey mâh işigüñ feleginden

Üftâde Mesîhîyi inen yirlere çalma

229

1.Bu işâretden ki yâr işigidür mesvâ bize

Şöyle kim var cennet olur `âkıbet me'vâ bize

2.Nakş-ı Âdem âb u gil içre henüz pinhân iken

Zâhir olmışdı rümûz-ı `alleme 'l-esmâ bize

3.Öyle deryâ-himmetüz biz bu cihân mülkinde kim

Su habâbınca degül bu hayme-i hazrâ bize

4.Biz şu nûr-ı mahz-ı bî-mislüz bugün `âlemde kim

Sâyemüz Hak selb idüpdür k' olmaya hem-tâ bize

5.Ma`rifet şevkiyle enverdür güneşden zihnümüz

Tañ degül huffâş-veş ta`n itse her a`mâ bize

6.Besmeleyle Ka`betu 'lláhdan yaña bassak kadem

Galibâ karşu gelürdi Mescid-i Aksâ bize

7.Ey Mesîhî li ma`a 'llâhaz çü şeksüz şübhesüz

Bir nefes ansuz olursak vâ bize eyvâ bize

230

1. Gel al sanemâ cânumı `Azrâ' ile küyme

2. Gamzeñ var iken yok yire anı kına koyma

3. Ben lâgarı öldürmege yiter bir işâret

Bir kun kemüge çaluban tîgüñi yoyma

3.Hecrinde nigâruñ iç ecel şerbetin ey dil

Bu dârû-yı hûş birle ol işkenceyi tuyma

4.Ey rind saña mescide gel diyü imâmun

Ceng itdügine kalma delüdür aña uyma

5.Gel başunı ko dizüme dahi uyura ur

Nâzıklig ile bûseñ alayın beni tuyma

6. Fâş eyleyüben sînedeki âteş-i `ışkı

Ey eşk Mesîhînüñ ocagına su koyma

231

l.Dehânuñ işbu çeşm-i hurde-bîne

Ne yüzden görinür yâ Rabbi yine

2. Kaşuña ger hilâl öykündi ise

Sen anuñ kalmagıl eksüklügine

3. Yüzüñe hâl ü hat geldi nitekim

İki kâfir gelür bir günde dine

4.İlâhî sen beni sine iletme

Nigârı sarmadın sîne-be-sîne

5.Yüzüñde hat görüp didi müneccim

Komañ kâfir yayıldı Rûmiline

6.Mesîhîde garaz yok ey gül-i ter

Hemân bülbül gibi kalmış diline

232

I.Şu resme zeyn olupdur Edrine şehri güzellerle

Ki çok `âkillerı abdâl idüpdür bî-bedellerle

2.İki gözüm Meriç ü Tunca gibi her yaña akma

Koluñı boynuma Arda yeter salınduñ ellerle

3.Bu şehrüñ şimdiki dilberlerine `âdet olmışdur

Öpüşmek gonca-leblerle kocuşmak ince bellerle

4.İşüm gücüm kemân-ebrûları pehlûya çekmekdür

Yatacak yer bulur mıyın `aceb ben bu `amellerle

5.Mesîhî şi`r didügi gehi Türki gehi Tâzi

Murâdı ol gazâlı avlamag imiş gazellerle

233

l.Başladugı vaktin İbrâhim-i Azer Ka`beye

Kârnâme yâr işigin kıldı beñzer Ka' beye

2.Kûyuña gelmiş iken hecrüñ ne hoş yakar beni

Çünki oda yanmayısardur varanlar Ka`beye

3.Asitânında olupdur ol mehün cismi sefîd

San Halîlu 'llâh durur kim kodı mermer Ka' beye

4.Sûfiyi gör kim dile seng-i melâmet yagdurur

Tâ`atinden n' olur anuñ kim taş atar Ka`beye

5.Zülf-i pür-çînüñ eger kâfir degülse dostum

Pes neden meyhâne gibi halka asar Ka`beye

6.Hak bilür sûret-perest olurdı her hâci eger

Nakş-ı ruhsârını tasvir itse dilber Ka`beye

7.La`lüñi yâd eylerem kıldukça kûyuñdan güzer

Vâkı`â mey-hâr olur ekser varanlar Ka`beye

8.Dâmeni zülfüñ çıkarnıaz hattun ihrâmını hîç

Şöhret içün varmış ol Hindûya beñzer Ka`beye

9.Kapuña vardukça incinme Mesîhîye didüm

Didi kim vâcib degül varmak kalender Ka`beye

10.Gözi yaşıyle varur her dem Mesîhî kûyuña

Kendü hâlinde yüri suyıyle gider Ka`beye

234'

1. Gözlerüñ kim gamzeden hancer takınmış yanına

Kına girer girmez ise ben fakirüñ kanına

2. Tîr-i hû-rîzüñ nice bir `âşıkuñ kanın döker

Ey kemân-ebrû anı sal zülfüñüñ zindânına

3. Nâle vü âhumdan incinse yeridür bu felek

Kim tekellüfsüz geçerler her dem üstin yanına

4. Sen baña itdüklerüñ bir bir Haka `arz itmege

Ruk`alar bagladum âhum okınuñ peykânına

5. Dirligümde yârı cân idindüm ol ümmîde kim

Öldügüm vakt işidenler diye rahmet cânına

6. Dirhem-i eşküm `aceb mi vâfir olsa çünki yâr

Akçesi olanları ceb gibi alur yanına

7. Sîne-i pür-şerhamı gördükçe eyler rîş-hand

Ya`ni ol kân-ı melâmet tuz eker kurbânına

8. Aldı tîrüñ cân u dil mülkinde nesne kalmadı

Yaluñuz uş hâtırum kaldı anun peykânına

9. Göñlümi zülfinde hâliyle konuklar ol halîl

Dâneler ihzâr ider bir gicelik mihmânına

10. Cennet-i kûyıñdan ayırdı Mesîhîyi rakîb

Akıbet çıkardı bak şol âdemüñ şeytânına

11.Pâdişâh-ı mülk-i ma`nâdur Mesîhî çâkerüñ

Ger inanmazsañ nazar eyle anuñ dîvânına

235

1.Sûz ile âh ideydüm hadden eger ziyâde

Kuşlar kebâb olurdı döne döne havâda

2. Ferzâna idüm evvel sen şâh öniñde rûhum

Nerrâd-ı dehr âhir sürdi baña piyâde

3. İkbâl lâ-bekâdur `aksini sûretüñ gör

Mersûmdur bu ma`nâ câm-ı cihân-nümâda

4. Çeke çeke gamını kaddüm kemâna döndi

Âh ol kaşı kemânum itdi beni kepâde

5. Ta`lîm-i `ışk ideydüm Ferhâda ger Mesîhî

Komazdı iki taşı `âlemde bir arada

236

1. Çü fermânuñ geçer kurıya yaşa

Dil ü dîdem koma kim yana taşa

2. Kılup müjgân-ı İsmâ`ilden şerm

Bıçagın ça1dı İbrâhim taşa

3. Senüñ gibi melek bulmaya Rıdvân

Sekiz uçmagı ger tokuz tolaşa

4. Yazılmış tîgüñ üzre ser-güzeştüm

Okı gör kim ne geldi geçdi başa

5. Mesîhî uşda hâk ile bir oldı

Benüm iki gözüm sen çok yaşa

237

1. Sallandugınca la`1-i şeker-bâra mirvaha

Kılur beni meges gibi âvâre mirvaha

2. Yer yer nişânların per-i tâvus sanma kim

Urındı dâg-ı `ışkuñı bî-çâre mirvaha

3. Hâlüñ megeslerı komadı hatt-ı la`lüñi

Ürkütdi gerçi kim ara zülf ara mirvaha

4. Deprense rûzgâr ile n'ola sovuk sovuk

Kendüyi ısıdımadı çün yâra mirvaha

5. Hükmi geçerse tañ mı Süleymân gibi yele

Mâlik durur çü milket-i ruhsâra mirvaha

6. Her dem salınur iki yaña bir kanad ile

Kanda uçar irem mi sanur yâra mirvaha

7. Depretdügince zülfüñi virür Mesîhînüñ

`Ömr-i `azîzini yele yek-pâre mirvaha

238

1. Ey boyı `ar `ar hemân tek sen kadem bas sohbete

Serv sahn-ı gülsitân içre turupdur hidmete

2. Şimdi yörendügi mi vardur dil-i mecrûhumı

Ey kemân-ebrû okuñ her dem girer bu zahmete

3. Bezme bizi da`vet itmez didügüm yâr işidüp

Hışm idüp dimiş sakınsun bir gün ugrar sohbete

4. Nergise çıkdı ayaguñ topragı ey nûr-ı çeşm

Gerçi hâzır baş idi gonca o tâc-ı devlete

5. Minnet olmışdı tenümde zahm-ı peykânuñ velî

Sonra her tîrüñ ki geldi yine geçdi minnete

6.Saña hidmet itmeg ile geçdi var `ömrüm şehâ

Ben ölürsem girü cânum gönderürem hidmete

7. Şevk-i ruhsâruñla lutf-ı `ârızuñ ey mâh-rû

Âfitâbı çeşmesinde yakdı nâr-ı gayrete

8. Ey Mesîhî müşterilenme metâ`-ı vasla çün

Dirhem-i eşkündeñ artuk nesne gelmez sûrete

239

1. Eglence kim olurdı dil-i nâ-tüvânuma

Oturmasaydı gussa vü gam iki yanuma

2. Ben ölicek kapuñda cenâzemgötürmege

Cem` olup itlerüñ yapışa üstühânuma

3. Bir adım itdüm iki cihânun mesâfesiñ

Tahsîn kim ki varabilürse nişânuma

4.Hatt-ı nigâr göñlüme hüccet koyup didi

Ayruk tolaşma turra-ı `anber-feşânuma

5.Cânum durur nigâr du`âcısıyam fakîr

Ben ölicek du`â ideler mi ki cânuma

6. O1 gül-`izâr gördi Mesîhî sözin didi

Ahsent tab`-ı bülbül-i kuds-âşiyânuma

240

1. Ey hâl-i ruhuñ pâdişeh-i kişver-i şîve

Âşıklara her bir bakışuñ mazhar-ı şîve

2. Müjgânuña ma`lûm kamu mes'ele-i nâz

Haddüñde `ıyân kâ`ide-i defter-i şîve

3. Dilberleri hod-bîn düşürür âyîne-i hüsn

Güzelleri gökde uçurur şehper-i şîve

4.Nâsıh yüri var gayre giyür cevşen-i pendi

Kim sabr hisârını yıkar leşker-i şîve

5.Mest itmege bezmüñde Mesîhîyi olupdur

La`lüñ mey ü çâh-ı zekanuñ sâgar-ı şîve

6.Gel imdi temâşâya ki her beyti bu şi`rüñ

Bir hûb durur kim takınur hancer-i şîve

241

1.Ey haste-dil kılan beni nâz u `itâb ile

Gel göñlümi hoş eyle yine bir cevâb ile

2.La'ik degülse bûse `atâsına ben kuluñ

Sög bâri bir kez agzuma ol la`1-i nâb ile

3.Zülfüñ ayagını uzadur mushaf üstine

Hükm itse küfrine n' ola hattuñ kitâb ile

4.Sen serv-kaddi arayı arayı cûybâr

Çıkdı habâblardan ayagında âbile

5.Yüzden götünne kıblem o zülf-i siyâhı kim

Ka`be hemîşe oldugı hoşdur hicâb ile

6.Biz kûy-ı yâr içindeyüz ey vâ`iz ebsem ol

Korkutma cennet ehlini nâr-ı `azâb ile

7.Başdan çıkarsa n' ola Mesîhî habâb-vâr

Baş koşmayaydı eksügi ise şarâb ile

242

1. Dönüp cismüm gamuñdan târ-ı mûya

Gider bâd ile her dem cüst ü cûya

2. İnen germ olmasun hûrşid-i mahşer

Mukâbil olımaz ol mâh-rûya

3. Göñül gözden kaçup bezmüñe vardı

Kaçup yagmurdan ugradı toluya

4. Seg-i kûyına `âk olma rakîbâ

İtâle itme kendüñden uluya

5. Gözi yaşına bak gör ugradun mı

Mesîhî gibi bir yüzi suluya

243

1. İşigüñde buluşan derbân ile

Bilişür cennetde san Rıdvân ile

2. Goncanuñ nice lebi kan olmasun

K' anı şebnem ısırur dendân ile

3.Tîg-i hasret ger şehîd ide beni

Mâcerâyı yaza eşküm kan ile

4.Merdüm-i çeşmüme görinmez nigâr

Kim enîs olmaz perî insân ile

5.Nâr-ı âhumdan hamel pişüp felek

Döndi tennûra kurı biryân ile

6.Ey kemân-ebrû varursañ cennete

Tîr-i gamzeñ atışa Rıdvân ile

7.Goncanuñ nice senüñ gibi kuşı

Vardur ey bülbül tolu bûstân ile

8.Ger Mesîhî düşe la`lüñden cüdâ

Kimse ayrıık görmez anı cân ile

244

1.Ey Yûsuf-ı sâni gel otur cân gibi tende

Tenhâ koma Ya`kûb-ı dili beyt-i hazende

2.Güzellerı şâd itmeg içün nâle iderven

Kim güller ider bülbülüñ efgânına hande

3.Öykündügiçün zülfüñe cânâ yed-i kudret

Misküñ yüzine kara sürer Çîn ü Hutende

4.Etfâl-i müjeñ çeşmüñe şâgirdlik eyler

K' anlardan ol üstâd durur mekr ü fitende

5.Ger `ışk tarîkinde gam u havfı sorarsañ

Ayende durur birisi vü biri revende

6.Âhir aluram ben seni agyâr elinden

Kim bâz alıkor bulıcagız saydı zagande

7.Vardukça ferîd oldı hayâlât-ı Mesîhî

Rûm içre irer bir yigit uş Şeyh-i Hocende

245

1.Baglayayın seni ey dil dilberüñ gisûsına

Ola kim bu hîle ile iresin pâ-bûsına

2.Bülbül-i `uşşâka incindügi ol gül-bû bu kim

Nâle ile mâni` olurlar sabâh uyhusına

3.Haste göñlüm hecrüñüñ dâg-ı siyâhın her gice

Bir kara yagız güzel gibi çeker pehlûsına

4.Nergisüñ gözi ile hâruñ dilinden üşenüp

Baglamış gül gonca bâzûbendini bâzûsına

5.Bülbül âhından zarâr irişmesün diyü asar

Şâhid-i gül gonca bâzûbendini bâzûsına

6.Ser-be-ser tezhîb ü surh ile münakkaş eyledüm

Şol kadar sürdüm yüzümi gözümi kapusına

7.Gösterür sûret Mesîhîye nice ebkâr-ı gayb
Bakdugınca fikr ile âyîne-i zânûsına

246

1.Aldı gam ile gussa bu göñlümi araya
Yavu varursa arada anı kim araya
2.Ben pâre pâre olmışını eyleyüp nişân
O1 kaşları kemân okını atdı paraya
3.Sünbül çemende şâne-i zülfüñe reşk ider
Bolayki bâd-ı subh irişüp anı taraya
4.Taş bigi berk olanı çeker yüce menzile
Çarhı şebîh kılmayayın mı makaraya
5.Şâh-ı felek piyâde kodı uş Mesîhîyi
Şatranc-ı devlet içre anı koynıaz araya

247

1.Her arada ki serv-i kaduñ hoş-hırâm ola
Şimşâd u serv ü bîde salınmak harâm ola
2.Var ey tamâm dirilen âdem ko da`viyi
Eksüklügi gerek kişinün k'ol tamâm ola
3.Hecrüñ güninde zülfüñi görmege hasretüz
Sâ'im gıbi ki muntazır-ı vakt-i şâm ola
4.Rindüñ eli nice dege sûfi namâza kim
Bir elde la`1-i dilber ü bir elde câm ola
5.Her zerre sâmit olup urur gül gibi kulak
Her kanda kim Mesîhî-i bülbül-kelám ola

248

1.Leblerüñ kim nice husrevleri Ferhâd itdi
Işk içinde beni Ferhâddan üstâd itdi
2.Geldi çün bana `ilâc itmege hecrüñde tabîb
Nabzuma el urıcak agladı feryâd itdi
3.Sanma pervâneleri yakdı oda şem`-i münîr
Çevirüp başına her birini âzâd itdi

4.Şeb-i gamda beni bulsun diyü cellâd-ı ecel

Şem`-i tîgüñ yolını gösterüp irşâd itdi

5.Ey ki söz kalmadı kim dinmedi dirsin gel gör

Bu yeni tarzı Mesîhî nice bünyâd itdi

249

1.Sünbüllerüñe bâd-ı sabâ kakıdı buşdı

Var ise yine zülfüñ ile iplik üzüşdi

2.Kasd itmiş iken sîneme ol tîr-i ciger-dûz

Peykânı geç andan diyü ayagına düşdi

3. Bâga haber-i serv-i kadüñsüz varıcak bâd

Gördükçe çenâr anı el ucıyle görüşdi

4. Bâd-ı seherî `ârızuñı añmadı mı kim

Her su ki anı gördi yüzi gözi buruşdı

5. Düşdiyse Mesîhî `aceb olmaz saña göñli

Câm-ı mey-i `ışkuñla katı mest idi düşdi

250

I. Yine leb-i cân-bahşuñ ile bahs mi düşdi

Kim böyle megesler şekerüñ başına üşdi

2. Bu gice seher söyledüben dürlü letâ'if

Ebkâr-ı çemen bülbüle Allâh ki gülüşdi

3. Tîrüñ iricek doyamadı agladı zahmum

Sandum iki hasret biri birine buluşdı

4. İncinme Mesîhîye saña düşdise göñli

Ma`zûr buyur nic' idelüm şöylece düşdi

251

1. Kana boyandı çü gül Yûsufınuñ pireheni

Gözi ag eyledi Ya`kûb gibi yâsemeni

2. Bâg-ı kûyuñda ne şekvâ ide dil bülbüli kim

Gül gibi görinür aña ser-i kûyıñ dikeni

3.`Âşıka sögdi rakîb üşüp anı dögdiler

Bî-güneh sögdügiçün urdılar aña sögeni

4.İrişen göz degürür ol sanem-i gonca-feme

Öldüreyidi bunuñ gibi güle göz degeni (dikeni)

5.Ben kulını sag koyup gayrıyı katl itdi nigâr

Âh kim anları dirgüreyin öldürdi beni

6.Zülfi habs ide ide göñlini `âşıklarınuñ

Toptolu oldı günehkâr ile çâh-ı zakanı

7.Yâra vasl olacagın bilse ölürdi bu Mesîh

Korkar ol demde dahi taşlıg ide kefeni

252

l.Meh yeltenür hayâline gör naks-ı hâlini

Mihr öykünür cemâline bak bak zevâlini

2.Her dem nigâr perçemine hûn-ı `âşıkı

Hınnâ diyü yakınur imiş tuyduk âlini

3.Cânâ rakîbi lutf idüp el üzre tutma kim

Görmez kimesne zâga mahal serv talını

4.Kendüzini seher yeli yerden yere urur

01 serv-kad çü yüriye salını salını

5.Çün işigüñde penbe ile tırnaguñ görem

Çarhuñ sanuram ak bulut içre hilâlini

6.Lutf u vefâ durur çü cemâl ü kemâl-i yâr

Hakk eylesün ziyâde cemâl ü kemâlini

7.Nâr-ı firâk şöyle yakubdur Mesîhî kim

Söyinmeye eger döke cennet zülâlini

253

1.Rûşen nazarlar eylemeg içün saña Memî

Hâk-i rehüñ gözümüze virür cilâ Memî

2.Ey nakd-i tâ`atine metâ`-ı bihişt uman

Saña cinân u hûr u melâ'ik baña Memî

3.Virmez halel muhabbet-i `âşık `izâruña

Olmaz güneş ziyâsına hâ'il havâ Memî

4.Tayanmasun mı haddüñe hâl-i siyâh kim

Hûrşid gird bâliş olupdur aña Memî

5.Eşk-i Mesîhî saña işitdürmez âhını

Su katı çaglasa işidilmez sadâ Memî

254

1.Kanı ol `âlem ki la`lüñ derdüme dermân idi

Yüzüñ ile küfr-i zülfüñ baña din imân idi

2.N' oldı ol mevsim ki fikr-i sohbetüñle dâ'imá

Goncalar açup dehen gülşende kan hayrân idi

3. Hem-dem olmaga ruhuñla bir nefes zülfüñ gibi

Kâkülün-veş cân u dil hüsnüñde ser-gerdân idi

4. Her ikindi seyrümüz ol zülf-i şeb-reng idi lîk

Arada `illet şebângeh vakt bir seyrân idi

5. Söz degürmezdi Mesîhî bülbüle şol vakt kim

Zahm-ı her tîrüñ teninde bir gül-i handân idi

255

l. Zülf-i müşgînünñ içün bu cigerüm hûn oldı

Leb-i meygûnuñ içün gözyaşı gülgûn oldı

2. Leyli-i zülf-i nigâr içün olaldan haste

Beni kim görmege geldi ise Mecnûn oldı

3. `İd güninde nice dinleyelüm vâ`izi kim

Oruc ayından anun kıssası uzun oldı

4. Ben umardum ki toñuz kopa rakîbüñ ammâ

`Âkıbet tâli`ini gör nice meymûn oldı

5. Hatt-ı reyhânuñı gülşende benefşe göreli

Gussadan başını kaldurmadı mahzûn oldı

6. Ne kadar beni helâk itdise ey mâh gamuñ

Dilde mihüñ yine günden güne efzûn oldı

7. Şâh-ı `ışkam ki bana vahş ile tayr oldı sipâh

Beni sahrâda görüp dime bu Mecnûn oldı

8.Nüsha-ı şi`r ile güzelleri teshîr itdüñ

Be Mesîhî giderek sözlerüñ efsûn oldı

9.Darb-ı tîgüñ bir idi cism-i Mesîhîde velî
Zahm-ı gamzeñ irişelden bir iken on oldı

256

1.Yandurdı lâlenüñ ruhuñ ey meh çerâgını
Şem`ün eritdi hasret odı içi yagını
2.Öykünürem saçuña diyelden ne söylenür
Ey gül benefşe ardına dutsun kulagını
3.Göster cemâlün âyinesin sen mukâbele
Görsün kamer dahi nicedür yüzi agını
4.Câmını kodı meclis-i cânâna geldi Cem
Sâkinüñ ol da bir yaña aldı ayagını
5.Yâruñ Mesîhî kâküline nisbet eyleyip
Virdi sabâ havâya hümânuñ dimâgını

257

1.Rakîbüñ beni kûyuñdan göçürdi
Göñül mürgin huzûrından uçurdı
2.Didüm dil-teşneyem tîguña cânâ
İşidüp baña bir şemşîr içürdi
3. İşiginden rakîbi sürdi cânân
Melek şeytânı san gökden uçurdı
5. Okuñ yüregine tokunacagın
Mesîhî şimdi göñlinden geçürdi

258

1. Öpülmezseñ ne gam bu def'a sâkî
Ki sohbet bâki dirler yâr bâkî
2. Cihânda mest-i bî-bâkem yakam çâk
Çü var dilde güzeller iştiyâkı
3. Hevâ-yı hüsn içinde kaşı yaymış
Biribirine karşu iki tâkı
4. Bu çarhuñ lâciverdi kubbesinden
Göñül meyhâne gibidür revâkı

5. Şeh-i iklîm-i nazm olduñ Mesîhî

Cihânı tutdı sözün tumturâkı

259

l. Ancak yine kemer kocar ol ince belleri

Hâtem öper meger yine ol ag elleri

2. Boynına tolar irişenüñ hûblar kolın

Bir merhabâya bizüm ile degmez elleri

3. `Uşşâk hastalandı belürdi ise hatuñ

Beñzer yakın ki geldi bularuñ ecelleri

4.Hoş zevk ider cihânda girîbân ile kemer

K' öper kocar tuyınca o ra`nâ güzelleri

5.Mihr-i ma`âni ile yine rûşen eyledi

Etrâf-ı kâ'inâtı Mesîhî gazelleri

260

1.Pârelendi tîşe-i kahr ile göñlüm ma' deni

Tolsa tañ mı la`1 ü gevherlerle çeşmüm dâmeni

2.Senüñ ile vasl oldugum gice ey mâh-rû

Tâ kıyâmet bâri açılmasa subhuñ revzeni

3.`Âşıkuñ yagı eridükçe ruhuñ enver olur

Yoksa yürek yagı mıdur ol çerâguñ revganı

4.Şem`-veş her gice göñlümüñ görenler yandugın

Dir fener örtüsine beñzer bunun pirâheni

5.Âsitânuñda müjeñ kıldı Mesîhî mukîm

Sâkin itdi nitekim gökde Mesîhî sûzeni

261

1.İzâ lem yekün li-şakkı-kefi 't-türâbi menzileti

Ve lev tahâkküm(ü)f ahküm bi-kubletin diyeti

2.Tenüm gamuña figâr olmayınca ey âfet

Bulımadı bu göñül sıhhat ile `âfiyeti

3.Visâlüñe bir irişdüm yine irişsem olur

Ümid var ki bulam itdügümi `âkıbeti

4.İrişenüñ ne yeni `aybın andugı zâhid

Meger ki `aybdur anuñ cemi`-i menkıbeti

5.Dilâ tarılma igen çün mukâbil oldı hakuñ

Hatâ vü ma`sıyetüñe `atâ vü magfireti

6.Kimisi tercüme söyler kimisi darb-ı mesel

Giyürme şi`re sakın sen libâs-ı `âriyeti

7.Mesîhî tîg-i zebânuñ suyıdur âb-ı hayât

Meger ki Hızrdan alduñ kemâl-i kurbiyeti

262

I.Sanma ki sabâ toz koparup cengler itdi

Kim âb-ı revân gibi o da yolın arıtdı

2.Katlan seni yanuma alayın didi ol yâr

Almadı yine umdugumuz yanına gitdi

3.Dendân-ı dürer-bârunı göster didüm ey yâr

01 gonca-dehen böyle didügüme sırıtdı

4.`lşk oyunı haddüñde idi hattuñ irelden

Uşda bu oyunun da şehâ sakalı bitdi

5.Beñzetmek içün hancer-i dil-dâra hilâli

Zerkâr-ı felek nice cânlar eritdi

6.Top sovımış idi baña vasl olur iken yâr

Bu sîne-i sûzân anı güc ile ısıtdı

7. Zilletde görüp seni Mesîhî acıdı bahr

Beñzer ki bu lü'lü' sözüñüñ nazmın işitdi

263

1. Peykân ile `âşıkları ucdan uca kırdı

Ey kaşı kemân tîrüñ oñat göñlüme girdi

2.Gösterdi beni dün gice bir iki rakîbe

O1 âhûya n'itdüm ki beni itlere virdi

3. `Uşşâkı görüp rahm ideyin didi size yâr

İtmeyecegi nesneyi billâh neye dirdi

4. Bilişmiş imiş `âlem-i ervâhda gâlib

Kim leblerüñi göricegiz gözüm ısırdı

5. Ben la`lüñ ile tatlu dirildügümi agyâr

Şöyle acıdı bulsa beni dirile yirdi

6. Ey kaşı kemân zahmumuñ oñatlıgı yok hîç

Peykânun aña yohsa yine dil mi degirdi

7. Kasd itmiş iken katlüme dil-dâr Mesîhî

Baht-ı siyehüm mâni` olup kanuma girdi

264

1 .Sevdi dil çarh-ı cemâl üzre yine bir meleki

K'ol melek yolına hare itdi kamu mâ-meleki

2.Ger inüp yire Mesîh işigüñi ide tavâf

Ol mahalde çevire başına çarh-ı feleki

3.İçdügince kızarur ol sanem-i sîmîn-ber

Mey durur dirler ise n'ola kişinüñ miheki

4.Rind-i mey-hâr işigini gümüşletse n' ola

Sâk-ı sâki görinür çün iki gümüş söbeki

5.Didüm ey dost Mesîhîye görinsün hâlüñ

Didi insâna görinmez gözinüñ merdümeki

265

l.Fikr-i zülfüñ ile uçdı bu dil ü cân uyhusı

Gelmese olmaz `aceb hâl-i perişân uyhusı

2.Dirligüm eşk iledür hergîz uyumasun gözüm

Kim ziyân olur bana çeşm-i dür-efşân uyhusı

3.Üstüñe sular seper çeşmüm sen açmazsın gözüñ

Nergisüñüñ şol kadar gelmiş ferâvân uyhusı

4. `Ukde-i zülfüñ hayâli fikrin eyler gâlibâ

Kim bu gice baglanupdur mâh-ı tâbân uyhusı

5. Eşk-i çeşmüm gördügince hâb-ı nâz eyler gözüñ

Merdüme tatlu gelür vâkıa bârân uyhusı

6. Ey Mesîhî zâr ile uyarma ol âhû-veşi

Yeg durur bîdârlıkdan çeşm-i fettân uyhusı

266

l. `Aceb bend oynadı zülfüñ baña hey

Ki kıldı defterini `ömrümüñ tay

2. Cefâsın çek ki bulasın vefâsın

Bahâr olur bilürsin gidicek dey

3. Kalemden hare olan evsâf-ı la`lüñ

Olur çeşmünle teşbîh-i şeker-ney

4. Rakîb-i kelbi görsem der-peyüñce

Ururam na`reler dilden pey-â-pey

5. Dehânı ile vüs`at umma ey dil

Ki olmaz vakt-i teng içinde iş key

6. Kimin rüsvây ider kimini bed-nâm

Ne kanlar yutdurur `uşşâka gör mey

7. Mesîhî derd-i cânândan ölürse

Yaza seng-i mezârında hüve 'l-hay

267

I. Âh kim terk itmedüñ cânâ dil-âzâr itmegi

Veh ki sen de komaduñ gitdüñ dilâ zâr itmegi

2. Vuslat umarsñn ola ey dil ki kılursın taleb

Firkat ü derd ü gamını kendüñe yâr itmegi

3. Kıble-i ebrûñı sevgend idinüpdür kâmetüñ

Togrusı ögrenmiş egrilikle bâzâr itmegi

4. Kamuya çünkim vefâdur san`atun yâ sen baña

Kimden ögrendüñ cefâ kılmaga da `âr itmegi

5. Gelsün ögrensün Mesîhî hasteden her kim diler

Gülşen-i kûy-ı habîbinde seher zâr itmegi

268

1. Kılmasun `arz sabâ bana hevâdârlıgı

Satmasun bize igende bu harîdârlıgı

2. Ne iki gözlerüñüñ âli `aceb cânâ kim

Ögrenür biri birinden yine `ayyârlıgı

3. Baña ger cevr ü cefâ itdügini bilse habîb

Belki terk ider idi bana cefâkârlıgı

4. Kimi hoş itdise ey dost tabîb-i la`lüñ

Bize tokındı olaruñ yine bîmârlığı

5. Mestliksüz çü varımaz bu Mesîhî kapuña

Delü midür ki kabûl eyleye hüşyârlıgı

268

1.Zülfüñe her kim dehânuñ yâd idüp dil bagladı

Âhir ol miskîn `adem yolına mahmil bagladı

2.Dûzah-ı hecrüñde derd ü gam zebânisi benüm

Boynuma zülfüñ hayâlinden selâsil bagladı

3.Gördi ben bîmâruñuñ timârı yok rahm eyleyüp

Defter-i hüsnüñde hattuñ baña hâsıl bagladı

4.Sen lebi şîrîne cânâ şevkümüz `arz itmege

Riştelerden nâmeler Şâvûr-veş bil bagladı

5.Zahm-ı tîrüñn gerden-i câna du`â-yı seyf asup

Çîn-i zülfüñ boynuma müşgîn selâsil bagladı

6.Nâleden takdı ceresler yanına ol şeh-süvâr

Rûmili köçekleri san atına zil bagladı

7.Rismân sanman görinen nâme-i firkatde k'ol

`Âşık-ı miskîne hidmet itmege bil bagladı

8.Ben hayâl olmışı yâd itdi kalemle ol nigâr

Hâmesinüñ ucına nakkâş san kıl bagladı

9.Seyl-i eşküm çevreni almışdur ey serv-i revân

Lutf u ihsân it ki yollaruñı sâ'il bagladı

10.Şol sararmış kolların saldı Mesîhî boynuna

Saña yavuz gözden altunlu hamâ'il bagladı

1. Anuñ kim kendüye râm oldı yârı

Ebed terk itmesün ol ol diyârı

2 Varurdum günde biñ kez yâra lîkin

Budur korkum usana varı varı

3. Benüm `aks-i sirişkümdür ki her şeb

Olur pür-lâle çarhuñ sebzezârı

4. Felekde görinen sanmañ sitâre

Çıkup yayıldı bu âhum şerârı

5.Kapuñ pâk itmege ferrâş-ı âhum

Öñürdürmez seher bâd-ı sabâyı

6. Mesîhî şol yüki yükletdi `ışkuñ

Ki çarhuñ çekmeye idi katârı

271

l. Gözümde derc olan nakş-ı nigârı

Yumadı işbu eşküm cûy-bârı

2. Demirden kal`adur ey dost göñlüñ

Girenler göñlege aldı hisârı

3.Sakın âhumdan ey meh-rû ki âhir

Yakan oldur bu tâk-ı zer-nigârı

4.Hayâlüñ mesken itdi çeşm-i terde

Velî başından avladı pıñarı

5.Gören kûyına çok çok vardugum dir

Bunun hep `aklı gitmiş varı varı

6.Mesîhî çekdügi gam yüklerini

Bu çarhuñ çekmeye idi katârı

272

1.Rakîb itmez benümle merhabâyı

Mukarrer seg yapışmaz âşinâyı

2.Müşebbek sînemi kodum yoluñda

Ki bu ag ile tutam sen hümâyı

3.Sanuram `ışkuña kesmiş durur na`1

Felekde gördügümce yeñi ayı

4.0 meh binsün diyü her gice urur

Şafak çarh atına kızıl `abâyı

5.Hevâñ içinde ölürse Mesîhî

Kesüp başını bir top it havâyı

273

1. Ögerseñ ög şarâb-ı dil-güşâyı

Ki bir tutar kamu yohsul u bayı

2.Kabâ ile kişi fahr itmesün kim

Dil-âverler igen sevmez kabayı

3.Ruh u zülf-i nigâr eglencem idi

Dahi seçmez iken akdan karayı

4.Kapuñ pâk itmege ferrâş-ı âhum

Öñürdür her seher bâd-ı sabâyı

5.Atıldukça göge tîr-i havâdis

İnerken baña togruldur `asâyı

6. Ruhuñ üstinde zülfüñ ârzûsı

Hevâya tâbi` itmişdür hümâyı

7. Mesîhî gam hisârın alsa tañ mı

Ki anuñ topıdur başı havâyi

274

1.Fenâya virdi `âşıklar cihânı

Bulımazlar dehân ile miyânı

2. Dahi halk olmamış cânâ dehânuñ

Olacak yire urılmış nişânı

3. Yine tograr mehi bu çarh-ı müflis

Otuz günde mi yer bir pâre nânı

4. Sakaluñ geldi vü mahv oldı zülfüñ

Dimişler hatta bâkî `ömre fâni

5. Mesîhâ tek sen agzuñ ile cân vir

Sayılsun yok hesâbına ko cânı

275

l.Gamzeñ egerçi katlüme çok niyet eyledi

Lîkîn gözüñ öñürdüp anı âlet eyledi

2. Göñlümi karşudan göricek ol kaşı kemân

Tîrüni karşu gönderüben `izzet eyledi

3. Mermerde kazdı sikkeyi Ferhâd ma`nîde

Şîrîni taşda yazmagı bir sûret eyledi

4. Gülşende jâle gördi çü bülbül harâretin

La`lîn tabaklar içre aña şerbet eyledi

5. Gördügi gibi karşuna çıkdı şarâb ile

Pîr-i mugân Mesîhî saña hürmet eyledi

276

1. Bâd-ı dey şâhı soyup yerden dırahtın ırmadı

Şol harâmiler gibi kim halkı soydı kırmadı

2. Gördi kim sîh-i kebâba döndi yekser şâhlar

Korkusından bülbül ayruk gülsitâna girmedi

3. Bâg şöyle haste olmış kim göre varup bugün

Sûsen ile goncayı sordum dil agız virmedi

4. Mâl-ı Kârûn gibi tutmışdı cihânı gerçi berf

Lîk yer yutdı anı kim haftasına irmedi

5. Ey Mesîhî ko cihân bâgın ki hindû-yı ecel

Kimse mi kodı k'anuñ `ömri gülini dermedi

277'

1.Lafı ko ey 'ışk fenninüñ geçinen ekmeli

Kim nihâyet buldugun vaktindür anuñ evveli

2. Öldürür her kime kim degse eliyle âh kim

Katl-i merdümden bizi öldürmege degmez eli

3. Gördi dil-dâra kemer gibi tolaşdugum rakîb

Didi maksûduñ beli midür eyitdüm kim belî

4. Tañlaram Mecnûn ile Ferhâda kim ben var iken

Mülk-i `ışka nice sultân oldı ol iki deli

5. Âyet-i rahmet iner şol gün muhakkak yire kim

Yaza yâkût üstine hatt-ı lebüñ nesh-i celî

6. Kaçma ben divâneden Leylâ ile Şîrîne çün

Bu kadar şöhret viren olmışdur ol iki deli

7.Veh nice müşkil belâ imiş Mesîhî soñ ucı
Derd-i `ışkuñ gerçi kim âsân görindi evveli
8.Ey Mesîhî tîr-i âhuñ korkusından âsumân
Seb`a-i seyyâreden idindi yedi heykeli

279

1.`Âşıkuñ nâvek-i âh-ı seheri
Siper-i çarhdan eyler güzeri
2.Yüz sürenlerde ayaguñ tozına
Eşk-i çeşmüm kadar olmaya cerî
3.Gözlerüm hûn-ı ciger döke döke
Yüzümüñ rengi olupdur cigerî
4.Acıma göz yaşın akıtduguña
Ey göñül yüzüñe oldur düşeri
5.Ey Mesîhî varak-ı eş`âruñ
Yaraşur kim ola gül-berg-i tarî

280

1.Ey ruhuñ üzre hatuñ üstâd-ı sihr-i sâmirî
Vey zenahdânuñda hâlüñ çâh-ı Bâbil sâhiri
2.Tâk-ı ebrûñ ile çeşmüñ bir `imâret yapdı kim
Pâdişehler cân virür olmaga anuñ nâzırı
3.`Âşıkuñ biñ var ise n' ola kulun da biridür
Yoluña cân terk ider yokdur meger biñde biri
4.Degme bir kalb ile bâzâr itmese ol sîm-ten
Yûsuf-ı Mısrı gibi altun degerdi agırı
5.Hem tokınur kalbine hem bir dem eglenmez geçer
Tîrüñe kalsa Mesîhînüñ `aceb mi hâtırı
6.Bu ne bahşişdür Mesîhî kim `atâ itdükçe ay
Yırtılur ra`d anuñ ardınca çıgrı çıgırı

281

1.Kapuñda şol kadar kan ile akıtdı gözüm yaşı
Ki hep yâkût u la`l oldı işigüñüñ içi taşı

2.Egerçi çok belâlar çekmişem ben dâglardan lîk
Kime feryâd idem çün kendü zahmumdur belâ başı
3.Bizi koyup niçün Leylîyi sevdüñ diyü Mecnûna
Derilüp bir nice ra`nâ piserler urdılar taşı
4.Eger sehv eyleyüp öykünmeyeydi la`lüñe hâtem
Kimesne aña dimezdi gözi üstinde var kaşı
5.Mesîhî bir sipâhi idi likin pâdişâh-ı `ışk
Ayaklarda görüp gözi yaşını itdi subaşı

282

1. Sevicek hûbı ondördine dek say
Ki onbeşden geçicek eksilür ay
2. Döger gögsini kılup nâle `âşık
Senüñ bezm-i gamuñda çün def ü nây
3. Nice mecmû`a-ı nâz eskidüpdür
Ruhuñ-veş gül olınca gülşen-ârây
4. Didüm ko başuma degsün ayaguñ
Didi degmez bu devletden saña pay
5. Lebüñ evsâfın itdükçe Mesîhî
Olur hâmûş tûtî-i şeker-hây

283

1. Güci çog eyler kaşuñ kemânı
Çekdi nice kez miskinler anı
2. Güzel çog ammâ ben sevdügümüñ
Hiçbir güzelde yokdur dehânı
3. Hoş olur idi kalb-i şikestüm
Bir kez saraydum ol mû-miyânı
4.Kırdun geçürdüñ ehl-i dili hep
Biz şimdi gördük sâhib-kırânı
5.Hattuñ gelelden mahv oldı zülfüñ
El-hattu bâkî ve-'l `ömrüfâni
6.Tab`-ı Mesîhî bahr-i dürerdür

Bir dildür anda gûyâ zebânı
7.Şi' rüm beyâz u nev-hat güzeldür
Zülf ü `izârı lafz u ma`ânî
284
1.Yâra bir tuhfe kanı medh u senâdan gayrı
Aña lâ'ık nem ola hayr du`âdan gayrı
2.`lşk ile `âleme rüsvâ ideyin hûbları
Baña anlar ne ide cevr ü cefâdan gayn
3.Baña göstermedi bir kimse dem-i firkatde
Dostluk yüzlerin ey dost belâdan gayrı
4.Hûblar senden alur fenn-i melâhatde sebâk
Nesne yok bilmedügün mihr ü vefâdan gayrı
5.Virdi gark-âba gözüm yaşı vücûdum şehrin
Baña mesken komadı kûy-ı fenâdan gayrı
6.Nazm ile hüsnüñi kıldı hoş-edâ yine Mesîh
Dahi şi`rüñ nesi var hüsn-i edâdan gayrı
285
1.Dilde ekildi meyve-i sevdâ çekirdegi
Mihnet bitürdi cânda bu gavgâ çekirdegi
2.O1 serv-kâmetüñ rutab-ı la`li hasreti
Tesbîhümüzi eyledi hurmâ çekirdegi
3.Şeftâlü-yi lebini nigâruñ rakîb yer
Bize deginee yâ kabıdur yâ çekirdegi
4.Ey kuflini açamayan ol genc-i pür-zerüñ
Miftâha çalasın meger ayva çekirdegi
5.Kaysı-yı la`1-i dost Mesîhî ne hûb olur
Kim yok anuñ yırı ile aslâ çekirdegi
286
1.Her dem güzelüm gamzeñ ider câna cefâyı
Zülfüñ getürür başuma her lahza belâyı
2.Âyîne `aceb mi yüzüñe olsa mukâbil

Çok yüz gören ider sanemâ terk-i hayâyı
3.Meyden kızarup `arz-ı cemâl eyledi dil-dâr
Gösterdi şafakdan sanasın şems ziyâyı
4.Göñlüm yine Mecnûn oluban taglara düşdi
Ey gözleri âhû seni arayı arayı
5.Öldürecegin `ışk Mesîhî bilürdüm
Çokdan okımışdum sanemâ ben bu du`âyı

287

1.Aç kodugıçün karşu o mahbûb cihânı
Birkaç kişi üşüp boga yazduk ramazânı
2.Hancer durur ol mâh-ı nev-i rûze didügüñ
Halkun bogazın kesmege düzmiş felek anı
3.Zühhâd gibi gûşe-i nişîn oldı sürâhi
Ol hâleti gördi kadehüñ kurıdı kanı
4.Cânâ ne revâdur ki oruç tutar iken halk
Ben gussañı yiyem ikide birde nihânî
5.Câm-ı leb-i dil-dâr ile bir lahza Mesîhî
Gel `ayş idelüm geçdi tutalum ramazânı

288

1.Bir bülbülünem ey gül-i handân belâlı
Başdan ayaga nîze-i hâr ile yaralı
2.Cevr itme didügüme safâ sürdügi dil-dâr
Beñzer baña cevr eylemeden oldı safâlı
3.`Âşıkları düş-nâm ile öldürdi güzeller
Bulınmadı bize dahi bir agzı du`âlı
4.Meydân-ı ruh-ı yârda cân oynar iken dil
Hattı irişüp didi bunuñ bitdi sakalı
5.Viren rıhuña zîb ü behâ hâl ü hatuñdur
K' anlardur iden hüsn metâ`ını bahâlı
6.Ulaşdugıçün eşk-i Mesîhî ile haddüñ
Olmış durur encümle meh ogullu analı

7. Kim hürmet ide saña Mesîhî çü gedâ-veş

Ten hırkasını dâglaruñ itdi yamalı

289

l. Sînemde zahm-ı tîrüñ olupdur dehân gibi

Peykânuñ ol dehende görinür zebân gibi

2. Şol deñlü zahm urdı baña tîr-i gonca kim

Kim gülleriyle toldı tenüm gülsitân gibi

3. Gördükçe beni cenge düşer kûyuñ itleri

Ortalarında ben kaluram üstühâ gibi

4. Kaçardı benden ol sanem âhû-yı vahşi-vâr

Âhumla bilüm olmasa tîr ü kemân gibi

5. Tañ mı işigüñi feleke virmese Mesîh

K' ol âsitân olupdur aña âsumân gibi

KIT'ALAR,MÜFREDLER

1.Ebu 'l-Fazl-ı vâlâ-güher Tâci-zâde

Zihi geşte tab`-ı tu kân-ı ma`âni

2.Zamîr-i müniret cihân-ı ma`ârif

Kelâm-ı metînet ma`ân-ı ma`âni

3.Be-pirâye-i hoş`arûs-ı suhan-râ

Kesi çün tu n-inhed nişân-ı ma`âni

4.Şüde müzdahim hucre-hâ-yı zamiret

Zi âmed-şüd-i kârbân-ı ma`âni

5.Be-nazzâre-i tab`et ez gurfe-i gayb

Birûn kerde ser duhterân-ı ma`âni

6.Zi germi-i güftâr-ı pür-sûz-ı hîşet

Küni müşki ter sâyebân-ı ma`âni

7.Keşed bâ tabakhâ-yı çini-i eflâk

Melâ'ik be-piş-i tu hân-ı ma`âni

8.Suhan-hâ-yı tu dârem ez bim-i düzdân

Sihâm-ı bedi` ü kemân-ı ma`âni

9.Be-cüz ân ki şüd tîg-i sârim zebânet

Şüde nevk-i kilket sinân-ı ma`âni
10.Zi-hem n-ügsiled silk-i nazm-ı tu tâ haşr
Be-bârıki-i rısmân-ı ma`âni
11.Der esnâ-yı medh-i tu kilk-i Mesîhî
Büved çün elif der miyán-ı ma`áni
12.Hidivâ bedin kavm sad-reh rehi-râ
Tu hod kerde'i imtihân-ı ma`âni
13.Ez-in bâd-sencân ne-yem kemter âhir
Eger nistem çün yelân-ı ma`âni
14.Fürûd âmede der şeb-i hatt-ı men bin
Be-her beyt sad mihmân-ı ma`âni
15.Ne-yem hemçü ân `avr-i `ârı ki gûyed
Be-meydân menem pehlivân-ı ma`âni
16.Sevâdi ki kerde be-cehl-i mürekkeb
Siyeh geşte zû hânumân-ı ma`âni
17.Ber-in hâk-i der tâ ki ey bahr-i dâniş
Bered âb in nebze nân-ı ma`âni
18.Zi kadr-i büzürget çi kem ger hasi hem
Kesi gerded ey hurde-dân-ı ma`âni
19.Büved tâ müsahhir kilid-i zebân-râ
`Asâ-yı kalem der beyân-ı ma`âni
20.Çü elfâz tâ hasr mezkûr bûdî
Ki hesti tu sâhib-kırân-ı ma`âni

2

1.Ey ki her lahza muttasıl kalemet
Mî-dîhed zîver-i cilâ-yı suhân
2.Behr-i gülgeşt-i gülşen-i melekût
Geşte kilk-i tu reh-nümâ-yı suhan
3.Gâzi-i kilk-i tu nişânde besi
Ber burûc-ı felek livâ-yı suhan
4.Nazm-ı pâk-i tu her ki mî-hâned

Rûy-ı hod-bined ez safâ-yı suhan

5.Sâhti süllem ez sutûr-ı kelâm

Be-felek mi-revi be-pây-ı suhan

6.Cüz sevâd-ı şeb-i hatet ne-küned

Arz-ı ruhsâr meh-likâ-yı suhan

7.Key revân geşti ber reh-i mıstar

Ger nes-bûdi kalem `asâ-yı suhan

8.Şüd havâ-yı Mesîhî-i bî-dil

Fikr-i ebrû-yı ân hümâ-yı suhan

9.Sehl bâşed be-nezd-i û zer ü sim

Hâhed ez tab`-ı tu `atâ-yı suhan

10.Bes ki terkîb-i gam be-hord u be-mând

Haber-i ü zi mübtedâ-yı suhan

1l.Tâ büved der zemâne güft ü şünûd

Mantıket bâd muktedâ-yı suhan

3

1.Hakkâk .... ile gavvâs-ı yem-i `ilm

Sarrâf-ı ma`âni der-i meydân-ı fasâhat

2.Ger virmese ol tab`-ı münevver haber-i mâh

Giydürmez idi şâh-ı kevâkib ana hil`at

3.Gökde görinen şa`şa`a sanmañ gözi üzre

Parmak kodı çarh eyleyüp emrüñe itâ`at

4.Bir dutar idüm ola vakâruñla zemîni

Dâ'im uyuban zelzeleye itmese hiffet

5. Didüm yine biñ sûz ile bu şi`r-i latîfi

Yok medhüñe lutfuñ gibi gördüm ki nihâyet

6. Görinmez ise çeşmüme bir dahi o kâmet

Âhum koparur çeşmüme başuma kıyâmet

7. Beyhûde olup düşmişin ugrayıcak ol yâr

Gören beni dimiş ki buña ugramış âfet

8. Yüzüñ var iken nûrı güneşden mi alurdı

İdrâki olaydı mehüñ ey mihr-i melâhat

9. Def sîne vü çeng nâle tolu iki kabagum

Ben mest-i mey-i `ışka çıkubdur yine sohbet

10. Öldürdi urup tîg ile bîmâr Mesîhî

Hoş itdi iyü vurdı n' ola kolına kuvvet

11. Bir dürr-i girân-mâye firâkına mı düşdüñ

Gözüñ yaşı durmaz nedür ey bahr bu hâlet

I2. Bu kevkeb-i çeşm ey meh-i eflâk-i mekârım

Seyr itmege dünyâyı yine eyledi zînet

13. Ammâ nice seyr idebile bilmezem ol şâh

Bagladı anuñ yollarını seyl-i mezellet

4

1. Asafâ ben kuluñ piyâde kılup

Ta`n ile düşmen eyledi beni mât

2. Çünki şatranc-ı lutf oyuncısısın

N' ola virseñ piyâdeye bir at

3.Yerine Hak saña Burâk virüp

Vire cennetde nice biñ derecât

5

1.Asafâ kim ki saña tâbi` ise

Ersele 'llâhü `aleyhim berekât

2.İki üç def`a ki timâr aldum

Görmedüm menfa`atini bi-'z-zât

3.Kakıyup yırta diyüben benden

Gizlenür kutınuñ içinde berât

4.Ger bu yolda alımazsam hâsıl

Yine ispence irince heyhât

6

1.Ma`ni-i hâs iyü ogul gibidür

Andurur sâhibin du`âda olur

2.Biregü ma`nîsini besleme kim

Ma`nide ol harâm-zâde olur

7

l.Üç nesnedür nigâra bizüm pîşemüz hemân

Evvel vidâd ikinci tazarru` üçinci zem

2.`Arz eyledük çü ikisini virmedüñ cevâb

Üçincisini işleyelüm ey vefâsı kem

8

1. Meger k'ire `azîm ola kıyâmet

Yog ise dehrden kim kîne alur

2. Felek rengindedür deryâ anuñçün

Sehâba virdügini gine alur

9

1. Şâ`irün birisi getürürdi

Kalemün incesinden üç bogun

2. Bi-'l-bedâhe didüm ki fâ'ide ne

Kalemüñ ince vü sözüñ yogun

10

1. Gitmeyüp çok yatdugın berfüñ ta`accüb itme kim

Tâk-ı `âliden düşüp a`zâsı olmışdur şikest

2. Göç ile her havleye yeniçerı gibi konup

Evleri öñine buzdan harbe dikdi darb-i dest

3. Mescidi koyup ocak mihrâbına yüz tutdı halk

Ey dirîgâ ehl-i İslâm oldı hep âteş-perest

4. Ey Mesîhî tuymamag içün şitânuñ şiddetin

Kaşdum oldur kim içüp olam bahâr olınca mest

11

1. Gerçi tîg-i zebân ile tutmış

Mülk-i ma`nâyı üstâd-ı selef

2.Mısr-ı ma`nâda ben de eylersem

Saltanat da`visini sanma salef

12

1.Gözüme sanma remedden çeküp nikâb iderin

Bu göz ile yüzüñe bakmaga hicâb iderin

2.Senüñ hayâlüñ ile sohbet itmege her dem

Gözüm kapaklarını toptolu şarâb iderin

3.Bu katre katre düşen eşk-i çeşmdür sanma

Gözümden akçe döküp cevrüñi hesâb iderin

13

1.Meydân-ı ruh-ı yârda cân oynar iken dil

Hattı irişüp didi bunuñ bitdi sakalı

2.Kim hürmet ide saña Mesîhî çü gedâ-veş

Ten hırkasını dâglaruñ itdi yamalı

(Mesnevi)

1.Oturup sahn-ı gülşen içre yârân

Saña hep muntazırlardur şitâbân

2.Gül ile nergis açuban yüz ü göz

Gelür diyü seni gözlerdi düpdüz

3.Çü gül sen gülşene gel bî-hicâb ol

Bu mekûbumuza kendüñ cevâb ol

15

(Ta'rih)

1.Görüp bu sûr-ı mevfûrü's-sürûrı

Degül âdem begendi Hak tebârek

2.Ne deñlü yüce ise `arş-i `álâ

Bu bezmüñ kadrin itdük tâc-ı târek

3.İşitdüm didi ta'rihini Hâtif

Bu sünnet dügüni ola mübârek

16

1.Şu kim senün yanaguñ lâle vü göñlüni seng itdi

Benüm kanlu yaşumla tag u taşı lâle-reng itdi

2.Firâk-ı yâr var iken yine geldüñ diyü sen de

Gice peyk-i ecelle cân çekişdük hayli ceng itdi

3. Mesîhî haste cânlanmış idi sen göre geldükde

Hemân sen gitdün anuñ dahi cânı kendüden gitdi

17

l. Meydân-ı ruh-ı yârda cân oynar iken dil

Hattı irişüp didi bunuñ bitdi sakalı

2. Kim hürmet ide saña Mesîhî çü gedâ-veş

Ten hırkasını dâglaruñ itdi yamalı

18

Hat-ı nigâr irişince biz anı hoş görelüm

Ecel çü irişür âhir zamânı hoş görelüm

19

Vücûdüm dehr bâgında dikilmiş gam nihâlidür

Ham olmış bâr-ı mihnetden sanasın derd dâlidür

20

Kaşuñ kemânı hâlini iller neden bilür

Katı bagırlu idügin anuñ çeken bilür

21

Peykân-ı yâr sîneme geldi yüreklenüp

Dil deldi cânum aldı ciger derlik eyledi

22

1. Hâci-i Ka`be-i cemâl oldum

Ne içün yaka beni firkat odı

2. Dilde `ışkuñ `aceb binâ yapdı

Anı ger yakmaz ise hasret odı

23

Ey hoş-dil eyleyen bizi kavl u karâr ile

Lâ'ık mıdur ki öldüresin intizâr ile

24

Berây-ı Zâti güfte

Âferîn ol `ârifüñ sabrına kim gâh-ı hitâb

Katı söz söylendügince virür âheste cevâb

25

Hatt-ı nigâr göñlüme huccet koyup didi

Ayruk tolaşma turre-i `anber-feşânuma

26

Serve kim teşbîh ider cânâ bu kadd-i dilberi

Serv hod bir baldırı çıplak uşakdur Hodiri

27

Peykân-ı yârı zahm-ı dile sokma ey göñül

Sakın sakın ki yarañı sudan havâlanur

28

Mesîhî gökden inseñ saña yer yok

Yüri var gel `Arabdan yâ `Acemden

29

Gel ey güzellerüñ yegi mahbûblar begi

Hüsnüñ kitâbı nüshası şâ`irler örnegi

30

Râsti çarh-ı zarâfetde melek-tab` olur

Gazeliyât-ı Mesîhîden olan kişi habîr

31

Düyüm olmaga varup ümmîd-i in berk eyledüm

Hâzırından dahi çıkdum ânumı terk eyledüm

32

Fütâdeem be-gürûhî ki gâh-ı bezm-i şarâb

Müderriseş ne-şinâsed kitâb-râ zi kitâb

33

Be-pâyân âmed in defter hikâyet ..... bâki

Be-sad defter ne-şâyed güft hasb-i hâl-i müştâki

34

1.Didüm ki seni câme kocar tâseden öldüm

Nâz ile gülüp didi ki havf itme kabâdur

2.Divânuñı her bir okuyandan da Mesîhî

Maksûdı hemân kâtibinüñ hayr du`âdur